

VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMICKÁ V PRAZE

Fakulta financí a účetnictví

Katedra financí a oceňování podniku

Studijní obor: Finance

Ocenění Raiffeisenbank a.s.

Autor práce: Bc. Klára Horáková

Vedoucí práce: doc. JUDr. Ing. Milan Hrdý, Ph.D.

Rok obhajoby: 2017

Čestné prohlášení:

Prohlašuji, že diplomovou práci na téma „Ocenění Raiffeisenbank a.s.“ jsem vypracovala samostatně a veškerou použitou literaturu a další prameny jsem řádně označila a uvedla v přiloženém seznamu literatury.

V Praze dne:

Podpis:

Poděkování:

Ráda bych poděkovala panu doc. JUDr. Ing. Milanu Hrdému, Ph.D., za odborné vedení, cenné rady a náměty při zpracování této diplomové práce.

Anotace

Cílem této práce je ocenění vybrané komerční banky. První část práce se věnuje specifickým komerčních bank ve srovnání s nefinančními podniky. Druhá část práce analyzuje metody využívané při oceňování komerčních bank. Třetí část se pak zabývá oceněním Raiffeisenbank a.s. Nejprve je provedena finanční a strategická analýza, následně je sestaven finanční plán a na závěr je provedeno výsledné ocenění.

Klíčová slova: Oceňování bank, výnosové ocenění, finanční analýza, strategická analýza, finanční plán, banka

Annotation

The aim of this thesis is valuation of selected commercial bank. The first part of thesis is focused on specifics of commercial banks in comparison with non-financial companies. The second part analyses methods of valuation of commercial banks. Third part deals with valuation of Raiffeisenbank a. s. It consists of financial and strategic analysis, financial plan and finally the valuation of the bank.

Key words: bank valuation, discounted return valuation, financial analysis, strategic analysis, financial plan, bank

Obsah

Úvod	1
1. Specifika bankovních institucí z pohledu oceňování	2
1.1. Charakter bankovní činnosti	2
1.2. Regulace a dohled ČNB nad bankovním sektorem	3
1.3. Rizika bankovní činnosti	4
1.3.1 Kapitálová přiměřenost	5
1.3.2 Likvidita	8
2. Metody oceňování komerčních bank	8
2.1. Majetkové ocenění	9
2.2. Tržní ocenění	10
2.3. Výnosové ocenění	10
2.3.1 Sestavení finančního plánu pro výnosové ocenění	12
2.3.2 Určení diskontní úrokové míry při oceňování bank	13
2.4. Metoda obligačního cenového modelu	14
3. Ocenění Raiffeisenbank a.s.	16
3.1. Předmět ocenění	16
3.1.1 Základní údaje	16
3.1.2 Předmět podnikání	16
3.1.3 Vlastnická a řídicí struktura	17
3.1.4 Dceřiné společnosti a společnosti ve skupině	18
3.1.5 Provozní segmenty Banky	18
3.2. Finanční analýza	20
3.2.1 Analýza účetní politiky Banky	20
3.2.2 Zařazení banky v rámci bankovního sektoru	21
3.2.3 Bilanční suma	21
3.2.4 Analýza rozvahy – aktiva	22
3.2.5 Analýza rozvahy – pasiva	27
3.2.6 Analýza výkazu zisků a ztrát	31
3.2.6.1 Čistý zisk po zdanění	32
3.2.6.2 Provozní výnosy	32
3.2.6.3 Analýza tvorby rezerv a opravných položek na úvěrová rizika	36
3.2.6.4 Všeobecné provozní náklady	38
3.2.7 Analýza poměrových ukazatelů	39
3.2.7.1 Ukazatele rentability	39
3.2.7.2 Kapitálová přiměřenost	42

3.2.7.3.	Produktivita a aktiva na zaměstnance.....	42
3.2.7.4.	Ukazatele likvidity	44
3.2.8	Závěr finanční analýzy	44
3.3.	Strategická analýza.....	46
3.3.1	Analýza vnějšího potenciálu	46
3.3.1.1.	Vymezení relevantního trhu.....	46
3.3.1.2.	Vymezení a analýza hlavních faktorů působících na bankovní trh.....	47
3.3.1.3.	Charakteristika českého bankovního trhu.....	53
3.3.1.4.	SWOT analýza českého bankovního trhu	58
3.3.1.5.	Prognóza vývoje relevantního trhu	59
3.3.2	Analýza vnitřního potenciálu.....	62
3.3.2.1.	Analýza konkurentů banky	62
3.3.2.2.	Vývoj tržního podílu	65
3.3.2.3.	Zhodnocení interních faktorů banky	65
3.3.2.4.	Prognóza tržního podílu	75
3.3.3	Závěr strategické analýzy	76
3.3.3.1.	Prognóza výnosů	76
3.4.	Finanční plán	78
3.4.1	Rozdělení aktiv na provozně nutná a nenutná.....	78
3.4.2	Plánovaný výkaz zisků a ztrát	78
3.4.3	Plánovaná rozvaha – aktiva.....	81
3.4.4	Plánovaná rozvaha – pasiva	83
3.4.5	Finanční analýza plánu	85
3.5.	Ocenění Raiffeisenbank.....	86
3.5.1	Výnosové ocenění	86
3.5.1.1.	Kapitálová přiměřenost	86
3.5.1.2.	Výpočet dividendového potenciálu.....	87
3.5.1.3.	Výpočet nákladů vlastního kapitálu	87
3.5.1.4.	Výpočet hodnoty banky	88
3.5.2	Ocenění metodou obligačního cenového modelu	90
3.5.3	Výsledné ocenění	90
	Závěr.....	92
	Seznam použité literatury	94
	Seznam tabulek	97
	Přílohy	99

Úvod

Banky, jakožto specifický typ podnikatelského subjektu, mají v dnešním světě klíčovou roli pro fungování ekonomiky. Zprostředkovávají platební styk, přijímají vklady a poskytují likviditu subjektům, které jí mají nedostatek. Jejich případné problémy mohou ohrozit fungování ekonomiky a způsobit či prohloubit její krizi. Zároveň je v současné době poměrně časté, že dochází k fúzím či akvizicím bank. Díky nim se banky zvětšují, získávají nové klienty a mohou těžit ze synergického efektu. S těmito operacemi neodmyslitelně souvisí nutnost jejich ocenění.

Vzhledem k tomu, že banky jsou charakterem své činnosti velmi specifickými podniky, nelze standardní postupy pro oceňování podniku použít beze změny, ale je nutné je modifikovat tak, aby odrážely právě ona specifika.

Cílem této práce je shrnout zásadní aspekty při oceňování komerčních bank a zaměřit se na odlišnosti oproti ocenění běžných nefinančních podniků. Následně bude v práci oceněna konkrétní komerční banka, a to Raiffeisenbank a.s. k 1. 1. 2016.

První část práce vysvětluje a shrnuje specifika bank oproti standardním podnikům. Zabývá se odlišnostmi na straně aktiv i pasiv, ve struktuře výnosů a nákladů a analyzuje specifická rizika související s bankovní činností. Zároveň tato část vysvětluje, jak se tyto odlišnosti promítají do ocenění.

Druhá část práce se zabývá jednotlivými metodami ocenění komerčních bank. Vysvětluje jejich přednosti a nedostatky a objasňuje, kdy je konkrétní metody vhodné použít.

Poslední část pak je věnována ocenění Raiffeisenbank a.s. Nejprve je v rámci finanční analýzy posouzeno finanční zdraví, výkonnost a splnění podmínky going-concern. Dále navazuje strategická analýza a je zhodnocen jak budoucí potenciál bankovního trhu, tak konkurenční pozice a potenciál banky. Na tuto analýzu navazuje sestavení finančního plánu. Na závěr je pomocí dvou oceňovacích metod provedeno samotné ocenění banky.

1. Specifika bankovních institucí z pohledu oceňování

Komerční banky jsou soukromými podnikatelskými subjekty, jejichž činnost se však výrazně odlišuje od nefinančních podniků. Významné odlišnosti v charakteru činnosti se pak projevují v mnoha aspektech, které se při oceňování analyzují. Zcela odlišná je u bankovních subjektů struktura aktiv a pasiv, výnosů a nákladů, respektive způsob tvorby zisku. Specifická a zároveň velmi výrazná jsou i rizika, kterým bankovní instituce čelí. S těmito aspekty pak souvisí též silná míra regulace a podmínky, za nichž je možné bankovní služby poskytovat. Při oceňování bankovních subjektů je nutné odlišnosti zohlednit a oceňovací metody běžně používané u nefinančních podniků použít v upravené podobě.

1.1. Charakter bankovní činnosti

Banka je druh finančního zprostředkovatele, přičemž její hlavní činností je zprostředkování pohybu finančních prostředků mezi jednotlivými ekonomickými subjekty.¹ V českém právním prostředí zákonná úprava vymezuje banky jako akciové společnosti se sídlem v České republice, které přijímají vklady od veřejnosti a poskytují bankovní úvěry a mají k těmto činnostem bankovní licenci od České národní banky.² Mimo to mohou banky poskytovat další činnosti uvedené § 1 odst. 3 zákona č. 21/1992 Sb., o bankách, například investování do cenných papírů na vlastní účet, platební styk a zúčtování, vydávání a správa platebních prostředků, poskytování záruk, poskytování investičních služeb, finanční makléřství či provádění administrace investičních fondů.

Zejména depozitní činnost, tedy přijímání vkladů od veřejnosti, způsobuje extrémně vysoký podíl cizího kapitálu na straně pasiv, respektive zadluženost banky. S touto skutečností je spojena řada rizik, které budou zmíněny dále, a je nutné je zohlednit při užití ukazatelů pracujících jak s podílem vlastního a cizího kapitálu, tak zadlužení či likvidity. Oproti tomu poskytování úvěrů či investování do cenných papírů se projevuje na straně aktiv, pro niž je charakteristický vysoký podíl nehmotných aktiv. Jejich součástí jsou i specifická nehmotná aktiva tzv. jádrová depozita (core deposits), jádrové úvěry (core credits) či licence. Obecným rysem účetnictví bank je pak poměrně vysoký podíl položek oceněných v reálných tržních hodnotách.³

Práce s peněžními prostředky, zhodnocování peněz klientů a poskytování finančních služeb se pak projevuje na charakteru výnosů a nákladů, respektive způsobu tvorby zisků a ztrát. Výkaz

¹ HRDÝ, M. Oceňování finančních institucí. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2005. 216 s. ISBN 80-247-0938-4, s.27

² § 1 odst. 1 zákona č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění pozdějších právních předpisů

³ HRDÝ, Milan. Oceňovací standardy pro komerční banky a další finanční instituce. Oceňování: čtvrtletník. 2011. sv. 4, č. 3, s. 22. ISSN 1803-0785.

zisků a ztrát je přitom klíčovým podkladem při plánování disponibilního peněžního příjmu v případě použití výnosových metod oceňování, jak bude uvedeno dále. Významným trendem je zvyšování komplexnosti nabízených služeb, kdy například banky nabízejí různé pojišťovací produkty.⁴

1.2. Regulace a dohled ČNB nad bankovním sektorem

Banky pracují s vysokým podílem cizího kapitálu, zejména pak v podobě vkladů od veřejnosti. Práce s cizími penězi je spojena se značným rizikem morálního hazardu zvláště v podobě investic do výnosných a značně rizikových aktiv. Zatímco většina vkladů na straně pasiv má krátkodobou splatnost, aktiva tvořená především úvěry mají splatnost střednědobou a dlouhodobou. Vzniká zde tedy výrazné riziko likvidity. Mezi hlavní úlohy bank zároveň patří finanční zprostředkování a bezhotovostní emise peněz. Banky tedy v ekonomice hrají velmi výraznou roli a při tom čelí mnoha rizikům. Naplnění jednotlivých rizik a případný krach banky má významný dopad nejen na věřitele, ale může ohrozit i stabilitu celého finančního systému. Tyto skutečnosti vedou k tomu, že je finanční sektor velmi výrazně regulován.

Regulaci a zároveň dohled nad českým bankovním, respektive celým finančním trhem zajišťuje Česká národní banka. Souhlas regulátora je nezbytnou podmínkou již pro samotný vstup na trh a zahájení činnosti v podobě splnění zákonných předpokladů a nutnosti získání licence. Tyto podmínky tvoří významnou bariéru vstupu případných konkurentů do sektoru.

V průběhu provozování bankovní činnosti jsou subjekty povinny dodržovat stanovené požadavky regulátora a zákonů. Jednou z těchto povinností je pravidelné zveřejňování určených informací. Ve srovnání s jinými podniky je tedy u bank velmi výrazná informační transparentnost. Vzhledem k tomu, že podoba zveřejňovaných informací je standardizována dle regulatorních požadavků, vzniká zde výhoda při oceňování zejména při použití metody tržního srovnání. Jedním z nejvýznamnějších požadavků, který musí banky splňovat a který výrazně upravuje jejich podnikání, je požadavek na kapitálovou přiměřenost a likviditu. V případě, že banky své povinnosti neplní, může regulátor přistoupit k různým sankcím, v krajním případě až odebrání bankovní licence, což vede k ukončení činnosti v tomto sektoru.

⁴ HRDÝ, M. Oceňování finančních institucí. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2005. 216 s. ISBN 80-247-0938-4, s.20

1.3. Rizika bankovní činnosti

Banky při své činnosti čelí mnoha rizikům, která se diametrálně odlišují od rizik, jímž čelí nefinanční podniky. Specifická podoba rizik je určena zejména vysokým podílem cizího kapitálu, prací s peněžními prostředky, významným nesouladem splatnosti na straně aktiv a pasiv a v neposlední řadě silnou regulací a nutností splňovat požadavky regulátora.

Obvykle se rizika, jímž banky čelí, člení na tato:

- a) **Úvěrové riziko** spočívající v nesplnění závazku ze strany dlužníka. Jedná se o klíčové riziko tvořící více než 80 % kapitálového požadavku.⁵ Jeho existence se projevuje snížením zisku tvorbou opravných položek a zároveň v podobě snížení předpokládaného úrokového příjmu.⁶
- b) **Úrokové riziko** dané možností změny úrokových sazeb, a tedy odlišného výnosu, respektive nákladů u úrokově citlivých aktiv a úrokově citlivých pasiv. V případě převahy úrokově citlivých aktiv má na banku dopad pokles úrokových sazeb. V případě vyššího podílu úrokově citlivých pasiv se naopak negativně projeví jejich růst.
- c) **Likviditní riziko** spočívající v neschopnosti banky splatit aktuálně splatné závazky z důvodu nedostatku likvidity, respektive nedostatku volných finančních prostředků. Na toto riziko je navázán požadavek na povinné minimální rezervy ve výši 2 % z vkladů u České národní banky.
- d) **Tržní riziko** zahrnuje několik rizikových jevů. Patrně nejvýznamnějším je riziko změny kurzu a jejího dopadu při provádění přeshraničních operací.
- e) **Provozní riziko** je tvořeno zejména rizikem selhání lidského faktoru či techniky.
- f) Ostatní rizika, mezi která můžeme zařadit například riziko reputační, strategické či riziko odměňování.

Jednotlivé druhy rizik však spolu vzájemně souvisí a propojují se.

Při oceňování bankovních institucí se rizika projevují zejména ve třech oblastech:⁷

- a) při provádění finanční analýzy je nutné posoudit rizikovou politiku banky, to se odráží zejména v dodržování ukazatelů kapitálové přiměřenosti a dalších pravidel;

⁵ POLOUČEK aj. Bankovnictví. 2. vyd. Praha: C.H.Beck, 2013. 172 s. ISBN 978-80-7400-491-9, s.172

⁶ HRDÝ, M. Oceňování finančních institucí. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2005. 496 s. ISBN 80-247-0938-4, s.82 - 83

⁷ Tamtéž

- b) případným snížením části disponibilního příjmu pro majitele kvůli jeho zadržení z důvodu dodržení kapitálové přiměřenosti;
- c) stanovení opravných položek a rezerv, což se nejvýrazněji projevuje u úvěrů u rizika nesplacení protistranou, tzv. riziko defaultu.

1.3.1 Kapitálová přiměřenost

Kapitálová přiměřenost vyjadřuje vybavenost banky vlastními zdroji ve vztahu k rizikové struktuře aktiv, vybraných mimobilančních aktiv banky a k tržním a dalším rizikům. Je souhrnným ukazatelem, do kterého se promítají veškeré aktivity banky, a to rozvahové i podrozvahové, stejně jako potenciální ztráty, které bance vyplývají ze znehodnocení aktiv. Minimální hodnota ukazatele podle vyhlášky a opatření ČNB je 8 %.⁸ Z pohledu oceňování je kapitálová přiměřenost důležitá zejména kvůli možnému poklesu dividendového potenciálu banky v případě nutnosti přidělu části zisku po zdanění na dodržení minimální hodnoty kapitálové přiměřenosti.⁹

Způsob výpočtu kapitálové přiměřenosti se v průběhu let výrazně měnil. Vliv na tento vývoj měly krize a problémy zasahující do bankovního trhu i změny v portfoliu bankovních obchodů. Proto docházelo k postupnému zahrnování dalších rizik do požadavku na kapitálovou přiměřenost. Klíčovými předpisy, které výpočet kapitálové přiměřenosti určují, jsou tzv. dohody Basel.

V roce 1988 byla vydána dohoda Basel I. Česká republika se k ní připojila v roce 1993. Basel I původně zahrnoval pouze požadavek k úvěrovému riziku. Ten pokrýval vlastní kapitál Tier 1 a dodatkový kapitál Tier 2. V roce 1996 byl přijat dodatek doplňující kapitálový požadavek k tržnímu riziku. Tržní riziko pokrývá kapitálový požadavek krátkodobý podřízený dluh Tier 3.

V roce 2004 došlo k přijetí Basel II. Ten důkladněji řešil otázku identifikace úvěrového rizika, a to buď standardním způsobem na základě externího ratingu či na základě metody založené na interním ratingu banky. Standardní způsob přiřazuje v závislosti na externím ratingu rizikové váhy v rozmezí 20 % až 150 %. Interní rating je založen na matematicko-statistických postupech a opírá se o výpočet očekávaných ztrát. Vedle toho se kalkuluje i s neočekávanými ztrátami. Oproti Basel I je v rámci Baselu II vytvořen též požadavek k operačnímu riziku. Dále došlo k rozdělení obchodů banky na bankovní portfolio a obchodní portfolio. Bankovní portfolio je

⁸ ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA. Slovník pojmů. [online]. [cit. 2016-03-20]. Dostupné z: <https://www.cnb.cz/cs/obecne/slovník/k.html/>

⁹ HRDÝ, M. Oceňování finančních institucí. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2005. 216 s. ISBN 80-247-0938-4, s.83-84

tvoreno půjčkami a úvěry klientům, oproti tomu obchodní portfolio zahrnuje další obchody banky, zejména různé finanční nástroje k obchodování.

Vzorec pro výpočet kapitálové přiměřenosti dle Basel II je¹⁰:

$$Kp = \frac{\text{Tier 1} + \text{Tier 2} + \text{Tier 3} - O}{KPÚR + KPTR + KPOR} \times 0,08 \geq 0,08$$

Kde:

Kp	Kapitálová přiměřenost;
Tier 1	vlastní kapitál zahrnující splacený akciový kapitál, ážiové fondy ze splacených akcií, zákonné rezervní fondy a nerozdělený zisk;
Tier 2	dodatkový kapitál zahrnující všeobecné rezervy ke krytí ztrát, rezervy z přehodnocení fixních aktiv, hybridní kapitálové instrumenty, termínovaný podřízený dluh,
Tier 3	krátkodobý podřízený dluh;
O	odčitatelné položky (neuhrazená ztráta, goodwill, další nehmotná aktiva, nominální hodnota akcií, které drží banka;
KPÚR	kapitálový požadavek k úvěrovému riziku;
KPTR	kapitálový požadavek k tržnímu riziku;
KPOR	kapitálový požadavek k operačnímu riziku.

Tento vzorec je možné upravit:¹¹

$$Kp = \frac{\text{Tier 1} + \text{Tier 2} + \text{Tier 3} - O}{0,08 \times RVA + KPTR + KPOR} \times 0,08 \geq 0,08$$

Kde:

RVA	rizikově vážená aktiva;
-----	-------------------------

Po zohlednění vybraných aspektů výkaznictví ČNB, regulace EU a vybraných aspektů Basel III, pak vzorec lze vyjádřit jako:¹²

$$Kp = \frac{\text{Tier 1} + \text{Tier 2} + \text{Tier 3} - O_{\text{celkem}}}{KPÚR + KPPMKR + KPOR + KPOstR} \times 0,08 \geq 0,08$$

Kde:

O _{celkem}	odčitatelné položky celkem;
KPPMKR	Kapitálový požadavek k pozičnímu, měnovému a komoditnímu riziku;
KP	Kapitálový požadavek k ostatním rizikům.

¹⁰ HRDÝ, Milan. Identifikace rizika při procesu oceňování komerčních bank a jeho dopad na výsledné ocenění. Oceňování: čtvrtletník. 2014. sv. 7, č. 2, s. 25. ISSN 1803-0785.

¹¹ tamtéž

¹² Doc. JUDr. Ing. Milan Hrdý, Ph.D., přednáška předmětu Oceňování finančních institucí (1FP425). Vysoká škola ekonomická v Praze, Katedra financí a oceňování podniku

V letech 2010 až 2011 došlo k schválení zatím poslední dohody Basel III. V současné době dochází k postupné implementaci, která by měla být dovršena v roce 2019. Podoba dohody byla formována zkušenostmi z hospodářské krize. Významnými změnami oproti dřívějšímu bude navýšení kapitálového požadavku na 10,5 %, což bude dáno povinností vytvářet bezpečnostní polštář (conservation buffer) ve výši 2,5 % pro účely kapitálové rezervy nad rámec rizik. Tento polštář může být dále navýšen o proticyklický polštář (countercyclical buffer) též ve výši 2,5 % v dobách pozitivního vývoje ekonomiky na období horšího vývoje.

K dalším změnám, které Basel III zavádí, patří zjednodušení struktury kapitálu a úplné zrušení kapitálu Tier 3. Kapitál musí dále v souladu s požadavky Basel III splňovat následující pravidla:¹³

- a) požadavek pro kmenový kapitál Tier 1 alespoň 4,5 % rizikově vážených aktiv;
- b) požadavek pro kapitál Tier 1 alespoň 6 %;
- c) požadavek pro celkový kapitál (součet Tier 1 a Tier 2) alespoň 8 % rizikově vážených aktiv.

Přičemž regulatorní kapitál je tvořen: ¹⁴

- a) kmenovým kapitálem Tier 1, který se skládá z emisního ážia, kmenových akcií, zadržených zisků, ostatní výnosů a dalších rezerv;
- b) dodatečným kapitálem Tier 1 obsahujícím instrumenty splňující stanovená kritéria pro dodatečný kapitál Tier 1, ale ne kritéria pro kmenový Tier 1, například preferenční akcie;
- c) kapitálem Tier 2, který obsahuje například emisní ážio z instrumentů spadajících do Tier 2, instrumenty emitované dceřinými společnostmi banky držené třetími stranami splňující kritéria Tier 2, ale ne Tier 1, či některé druhy opravných položek.

Vzorec pro výpočet kapitálové přiměřenosti dle Basel III pak je¹⁵:

$$Kp \text{ celkový kapitál} = \frac{\text{Tier 1 celkový} - 0}{REÚR + REOR \times 12,5} \geq 0,08$$

Kde:

- REÚR riziková expozice k úvěrovému riziku;
- REOR riziková expozice k ostatním rizikům.

¹³ BASEL COMMITTEE ON BANKING SUPERVISION. Basel III: The Liquidity Coverage Ratio and liquidity risk monitoring tools. 2013. Basel: Bank for International Settlements, 2013. ISBN 92-9197- 912-0. Dostupné z: <http://www.bis.org/publ/bcbs238.pdf>

¹⁴ tamtéž

¹⁵ HRDÝ, Milan. Identifikace rizika při procesu oceňování komerčních bank a jeho dopad na výsledné ocenění. Oceňování: čtvrtletník. 2014. sv. 7, č. 2, s. 28. ISSN 1803-0785.

Přičemž jej lze opět dále upravit na:¹⁶

$$Kp \text{ celkový kapitál} = \frac{\text{Tier 1 celkový} + \text{Tier 2} - 0}{REÚR \times 0,08 + REOR} \times 0,08 \geq 0,08$$

1.3.2 Likvidita

Likviditou banky rozumíme schopnost banky dostát svým aktuálně splatným závazkům v čase jejich splatnosti. V bankovní bilanci je výrazný nesoulad splatnosti aktiv a pasiv, kdy aktiva banky mají typicky splatnost výrazně delší, jsou tedy méně likvidní než pasiva. S ohledem na tuto skutečnost je pro banky otázka likvidity poměrně klíčovou a problémy s likviditou mohou pro banky velmi často znamenat i následné potíže se solventností a ohrozit jejich existenci.

Otázka likvidity je poměrně důkladně řešena i v oblasti regulace a Basel III mimo kapitálové přiměřenosti zavádí i nové ukazatele likvidity, a to ukazatel krytí likvidity (Liquidity Coverage Ratio, LCR) a ukazatel čistého stabilního financování (Net Stable Funding Ration, NSFR).

Ukazatel krytí likvidity hodnotí schopnost banky ustát stresovou situaci z hlediska likvidity po 30 dní díky dostatku vysoce kvalitních likvidních aktiv, která mohou být přeměněna na likviditu. Od roku 2019 bude muset být ukazatel dodržován ve 100 % výši. Vypočteme jej jako:¹⁷

$$LCR = \frac{\text{vysoce kvalitní likvidní aktiva}}{\text{celkový čistý odtok peněz za 30 dní}} \geq 100\%$$

Ukazatel čistého stabilního financování přesahuje do delšího období a ukládá bankám dodržovat alespoň minimální objem určeného dlouhodobého kapitálu, respektive mít minimální objem stabilního financování. Jeho cílem je zajistit, že banky budou alespoň stanovený podíl dlouhodobých aktiv financovat pomocí dlouhodobých zdrojů se splatností vyšší než jeden rok.

$$NSFR = \frac{\text{dostupný objem stabilního financování}}{\text{vyžadovaný objem stabilního financování}} > 100\%$$

2. Metody oceňování komerčních bank

V oceňování existují tři základní přístupy k oceňování podniků. Jedná se o metodu výnosovou, majetkovou a metodu tržního srovnání. Vhodnost jednotlivých metod při oceňování

¹⁶ HRDÝ, Milan. Identifikace rizika při procesu oceňování komerčních bank a jeho dopad na výsledné ocenění. Oceňování: čtvrtletník. 2014. sv. 7, č. 2, s. 28. ISSN 1803-0785.

¹⁷ BASEL COMMITTEE ON BANKING SUPERVISION. Basel III: The Liquidity Coverage Ratio and liquidity risk monitoring tools. 2013. Basel: Bank for International Settlements, 2013. ISBN 92-9197- 912-0. Dostupné z: <http://www.bis.org/publ/bcbs238.pdf>

bankovních institucí má svá specifika a jednotlivé metody se zároveň využívají v částečně modifikovaných podobách oproti klasickým postupům při oceňování podniku. Obecně lze říci, že důraz je kladen na využití metod na bázi equity díky vysokému podílu zadlužení.¹⁸

Nepříliš vypovídající, nicméně poměrně snadno zpracovatelnou, je metoda majetkového ocenění. Použití metody tržního srovnání je obdobné jako u klasických podniků. Problematická však zde může být rozvinutost trhu a dostupnost informace o tržních cenách, což určuje nakolik je možné metodu využít. Klíčovou metodou je výnosové ocenění, které nejlépe vystihuje budoucí potenciál banky dle principu ekonomické teorie, že hodnota ekonomického aktiva pro vlastníka je dána současnou hodnotou budoucích toků, které budou vlastníkově plynout.¹⁹ Jako doplňkovou metodu pak může být vhodné využít metodu obligačního cenového modelu kombinující majetkový a výnosový přístup.²⁰

2.1. Majetkové ocenění

Hodnota podniku při majetkovém ocenění odpovídá součtu hodnoty jednotlivých položek majetku podniku, který je snížen o součet hodnot jednotlivých položek závazků. Majetkové ocenění je v srovnání s běžnými podniky poměrně jednodušeji zpracovatelné, neboť pro většinu druhů aktiv držených finančními institucemi jsou důkladněji zpracovány metody jejich ocenění a většina aktiv je již dle těchto metod přeceněna na reálnou tržní hodnotu, která je při majetkovém oceňování klíčová.

Z hlediska trvání podniku lze majetkové ocenění rozdělit na ocenění na bázi reprodukčních cen, respektive substanční hodnoty, a ocenění na bázi likvidační hodnoty. Ocenění na bázi reprodukčních cen předpokládá trvalou existenci podniku. Obecně je využitelnost metody majetkového ocenění při předpokladu trvalé existence banky velmi omezená, využitelná je při ocenění jednotlivých složek majetku banky, nikoliv pro ocenění banky jakožto celého podnikatelského subjektu.²¹ Majetkové ocenění zcela opomíjí hodnotu budoucího výnosového potenciálu. Z toho důvodu je majetkové ocenění vhodné využít pro ocenění jednotlivých složek majetku pro daňové či účetní účely a také v případě využití metody obligačního cenového modelu. Vhodné je též pokud není předpokládána budoucí dlouhodobá existence banky²², pak je využitelné ocenění na bázi likvidační hodnoty.

¹⁸ MASARI, M. The valuation of financial companies : tools and techniques to value banks, insurance companies, and other financial institutions. 1. vyd. Wiley, 2014. 258 s. ISBN 9781118617250, s.106

¹⁹ HRDÝ, Milan. Oceňovací standardy pro komerční banky a další finanční instituce. Oceňování: čtvrtletník. 2011. sv. 4, č. 3, s. 23. ISSN 1803-0785.

²⁰ HRDÝ, Milan. Oceňovací standardy pro komerční banky a další finanční instituce. Oceňování: čtvrtletník. 2011. sv. 4, č. 3, s. 26. ISSN 1803-0785.

²¹ tamtéž

²² tamtéž

2.2. Tržní ocenění

Metoda tržního ocenění spočívá v odvození hodnoty podniku od již známé ceny srovnatelného subjektu, přičemž můžeme využít dvě základní metody, a to metodu srovnatelných podniků a metodu srovnatelných transakcí. Prvním zásadním problémem tržního ocenění však je to, že cena v mnoha případech není veřejně známa a při ocenění tedy nemusíme mít k dispozici dostatečně velký vzorek srovnatelných podniků, respektive cen a také dostatek souvisejících věrohodných informací. Při využití této metody pro srovnatelné podniky se vybírají podniky veřejně obchodované na veřejném trhu. Vycházíme z hodnoty akcie a násobitelů udávajících poměr ceny k určité veličině. Vhodné pro banky jsou násobitele P/E (price to earnings) a M/B (market to book value).²³ Při využití metody srovnatelných transakcí vycházíme ze zaplacené ceny za podnik. Z této ceny vycházejí též násobitelé, přičemž u bank je vhodné využití násobitele M/B ratio.²⁴ Dalším vhodným ukazatelem je též M/TBV (market to tangible book value či dividendových výnosů).²⁵

Vzhledem k významnosti a specifikům rizik, jež banky při své činnosti podstupují, má způsob řízení rizik významný dopad do hodnoty vykázaného ročního zisku, který mezi srovnatelnými bankami porovnáváme. Bankovní odvětví je nicméně přísně regulováno a postupně dochází k čím dál většímu sjednocování významných aspektů v oblasti řízení rizik jak na národní, tak mezinárodní úrovni, a to zejména díky regulaci Basel. V důsledku toho již není otázka podstatně jiného pojetí základní legislativy významnou.²⁶

2.3. Výnosové ocenění

Výnosové ocenění je za předpokladu budoucího trvání banky metodou klíčovou. Oproti majetkovým metodám odráží nejen identifikovatelnou hodnotu majetku, který banka aktuálně drží, ale též budoucí výnosový potenciál banky. Vhodnější než využití klasických volných peněžních toků FCF, je využití volných peněžních toků pro majitele FCFE, a to díky vysokému podílu cizího kapitálu ve formě vkladů klientů.²⁷

Při využití výnosových metod je tedy vhodné vycházet z odnímatelného čistého výnosu v podobě dividendového potenciálu. Problémem je nicméně volba vhodného výkazu, z něž je výnos identifikován. Nevhodným je výkaz cash flow,²⁸ neboť většina transakcí v bankovních

²³ HRDÝ, M. Oceňování finančních institucí. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2005. 216 s. ISBN 80-247-0938-4, s.98 - 99

²⁴ tamtéž

²⁵ HRDÝ, Milan. Oceňovací standardy pro komerční banky a další finanční instituce. Oceňování: čtvrtletník. 2011. sv. 4, č. 3, s. 23. ISSN 1803-0785.

²⁶ tamtéž

²⁷ tamtéž

²⁸ HRDÝ, M. Oceňování finančních institucí. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2005. 216 s. ISBN 80-247-0938-4, s.32),

institucích je spojena s pohybem peněz. Identifikace by proto spíše měla vycházet z účetního zisku. Účetní zisk by měl odpovídat reálným peněžním prostředkům, a proto lze využít při identifikaci relativně nepřesné odvození z upraveného výkazu zisků a ztrát. Vhodnost využití zisku je podpořena též komplexností nabízených služeb finančních institucí. Při plánování zisku je nutné se zaměřit na zisk z těchto jednotlivých činností. U bankovních institucí je klíčový zisk úrokový, zisk z poplatků a služeb a zisk z investiční činnosti. Důležitá při sestavování finančního plánu je segmentace trhu a odhad vývoje trhu po jednotlivých segmentech a vývoj postavení banky v daném segmentu. Při odvozování dividendového potenciálu tedy vycházíme ze zisku za jednotlivé oblasti včetně tvorby rezerv a opravných položek, který je dále upravený o kapitálové požadavky, požadované investice nezbytné k zajištění požadovaného růstu zisku a přiděly do zákonných a statutárních fondů. Při ocenění je pak obvykle potřebné využít dvoufázovou metodu ocenění. Pro první přibližně pětileté období sestavíme plán, pro druhé určíme pokračující hodnotu.²⁹

Vzorec pro výpočet hodnoty banky pak bude následující:³⁰

$$H = \sum_{n=1}^N \frac{D_n}{(1+i)^n} + \frac{D_n \times (1+g)}{i-g} \times \frac{1}{(1+i)^N},$$

kde:

H	tržní hodnota komerční banky;
D_n	dividendový potenciál (disponibilní příjem pro akcionáře) v n-tém roce;
N	počet let, pro které je stanoven finanční plán;
n	jednotlivá léta finančního plánu;
i	diskontní úroková míra;

Disponibilní peněžní příjem pro akcionáře pak určíme jako:³¹

$$D_p = \check{C}_p - K_p - I_n - P_f - O_p$$

kde:

D_p	disponibilní peněžní příjem pro akcionáře;
$\check{C}_p$	čistý peněžní příjem;
K_p	kapitálové požadavky na základě ukazatele kapitálové přiměřenosti;
I_n	nutné investice k zajištění požadovaného růstu zisku;
P_f	zákonné a statutární přiděly do fondů ze zisku;
O_p	omezující finanční podmínky výplaty dividend dle platné legislativy.

²⁹ HRDÝ, Milan. Oceňovací standardy pro komerční banky a další finanční instituce. Oceňování: čtvrtletník. 2011. sv. 4, č. 3, s. 27. ISSN 1803-0785.

³⁰ tamtéž

³¹ tamtéž

Čistý peněžní příjem pak lze zjednodušené vyjádřit jako:³²

$$\check{C}_p = \check{U}_v + V_c + V_p + Z_f + O_v - N_p - R - O + P - D$$

kde:

$\check{C}_p$	čistý peněžní příjem;
$\check{U}_v$	čistý úrokový výnos;
V_c	výnosy z cenných papírů;
V_p	čistý výnos z poplatků a provizí;
Z_f	zisk z finančních operací;
O_v	ostatní výnosy z běžné činnosti;
N_p	všeobecné provozní náklady;
R	tvorba rezerv;
O	tvorba opravných položek;
P	použití rezerv a opravných položek;
D	daň z příjmů.

2.3.1 Sestavení finančního plánu pro výnosové ocenění

Před sestavením finančního plánu je nezbytné provést důkladnou finanční analýzu a analýzy vnitřních a vnějších podmínek banky. Výstupem finanční analýzy je posouzení finančního zdraví banky a posouzení výnosnosti vloženého kapitálu. Oproti běžným podnikům, kde často nemusí být data ze srovnatelných podniků k dispozici a hodnoty oceňovaného podniku je pak problematické zhodnotit, u bank jsou účetní výkazy a další údaje zveřejňovány ze zákona jak bankami, tak mnoho z nich souhrnně i Českou národní bankou za celý bankovní sektor. Tato transparentnost výrazně zjednodušuje zhodnocení situace dané banky a její budoucí potenciál.

Při sestavení budoucího finančního plánu existují základní tři metody, a to zdola nahoru (bottom up), shora dolů (top down) a kombinovaná metoda.³³ Při metodě bottom up je plán sestaven za jednotlivé pobočky a útvary a předložen centrále ke schválení a koordinaci. Při metodě bottom up je plán sestaven centrálně a jednotlivým pobočkám je dle něj jejich plán přidělen. Nejvýhodnější, ale též nejnáročnější je kombinovaná metoda, při níž je plán sestavován vzájemnou spoluprací centrály a poboček.³⁴

Na provedenou finanční analýzu a analýzu potenciálu navazuje analýza generátorů hodnoty, která má pro sestavení finančního plánu zásadní roli. Za důležité generátory lze u komerčních

³² HRDÝ, Milan. Oceňovací standardy pro komerční banky a další finanční instituce. Oceňování: čtvrtletník. 2011. sv. 4, č. 3, s. 27. ISSN 1803-0785.

³³ HRDÝ, M. Oceňování finančních institucí. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2005. 216 s. ISBN 80-247-0938-4, s. 74,

³⁴ HRDÝ, Milan. Oceňovací standardy pro komerční banky a další finanční instituce. Oceňování: čtvrtletník. 2011. sv. 4, č. 3, s. 28. ISSN 1803-0785.

bank považovat zejména poskytované úvěry, přijímaná depozita, poskytované bankovní služby a z nich pramenící poplatky a provize či investiční bankovníctví.³⁵

V případě poskytování úvěrů i depozitních produktů je nezbytné zhodnotit průmyslový a ekonomický potenciál úvěrovaných subjektů v lokalitě dané pobočky, který bude určovat množství úvěrů, depozit a platební schopnost subjektů. Při analýze je nezbytné analyzovat vývoj na úrovni jednotlivých segmentů trhu, jednotlivých poskytovaných produktů a v kombinaci segment-produkt.³⁶

2.3.2 Určení diskontní úrokové míry při oceňování bank

Při ocenění banky pomocí výnosových metod je jedním z nezbytných kroků určení úrokové míry pro diskontování budoucích volných peněžních toků. Při volbě vhodné metody pro stanovení úrokové míry je rozhodující, zda hledáme investiční hodnotu pro konkrétního kupujícího, či je cílem nalézt objektivizovanou hodnotu. V případě, že se snažíme najít investiční hodnotu, můžeme využít úrokovou míru ve výši výnosnosti požadované investorem nebo lze výši úrokové míry určit jako výnosnost alternativní investice, kterou může investor provést. Pokud určujeme objektivizovanou hodnotu je možné diskontní míru určit metodou modelu oceňování kapitálových aktiv či linie kapitálového trhu. Další možností je stanovení jako součet bezrizikové míry a rizikové přírážky, a to například stavebnicovou metodou.³⁷

Při užití stavebnicové metody je snaha postihnout komplexně riziko související s danou investicí. Nejprve jsou určeny jednotlivé faktory rizika investice, a to jak systematické, tak specifické pro danou investici. Jednotlivé faktory rizika jsou následně ohodnoceny na stupnici, která je následně převedena na určitou výši rizikové přírážky.³⁸ Nicméně právě díky zahrnutí rizika specifického je použití této metody problematické, neboť specifická rizika finančních institucí jsou zohledněna při identifikaci disponibilního peněžního příjmu pro majitele, a to zejména jako opravné položky či jako součást kapitálových přidělů dle požadavků ukazatele kapitálové přiměřenosti. Tím se disponibilní příjem snižuje, což již jednotlivá rizika zohledňuje.³⁹

Využití metody vážených nákladů kapitálu není při oceňování bank příliš vhodné zejména s ohledem na specifický vysoký podíl cizího kapitálu následné využití volného peněžního toku pro majitele či principu Free Cash Flow to Equity (FCFE). Pro diskontování je pak nezbytné

³⁵ HRDÝ, M. Oceňování finančních institucí. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2005. 216 s. ISBN 80-247-0938-4, s.76

³⁶ HRDÝ, Milan. Oceňovací standardy pro komerční banky a další finanční instituce. Oceňování: čtvrtletník. 2011. sv. 4, č. 3, s. 29. ISSN 1803-0785.

³⁷ HRDÝ, Milan. Problematika diskontní úrokové míry při oceňování bank a dalších finančních institucí. Oceňování: čtvrtletník. 2012. sv. 5, č. 3, s. 14. ISSN 1803-0785.

³⁸ Mařík, 2007, strana 236

³⁹ HRDÝ, M. Oceňování finančních institucí. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2005. 216 s. ISBN 80-247-0938-4, s.4

vycházet z nákladů vlastního kapitálu. V teorii je k tomu využíván zejména dividendový růstový model, model oceňování kapitálových aktiv pomocí linie kapitálového trhu a odvození na základě očekávané či požadované výnosnosti.⁴⁰

Při stanovení diskontní míry pomocí dividendového růstového modelu je vhodné využít očekávané budoucí dividendy, neboť při použití současné dividendy nemusíme dostatečně zohlednit budoucí potenciál očekávané instituce. Očekávané dividendy reflektují budoucí výnosnost kapitálu, jež by měla být požadována a jedná se zároveň o v praxi běžný postup.⁴¹

V případě ocenění komerčních bank je nejčastěji používanou metodou určení úrokové míry metodou linie kapitálového trhu. Postup při stanovení bezrizikové úrokové míry je stejný jako u jiných podniků a v praxi obvykle vychází z dlouhodobých státních dluhopisů. Při stanovení koeficientu β je metod několik. Na rozdíl od běžných podniků nicméně není vhodné využití nezadlužené β a následný přepočít na β zadluženou, a to zejména díky homogenní finanční struktuře většiny finančních institucí v dané skupině.⁴² Jednou z možností určení β je metoda analogie na základě průměrného β bank v dané zemi, to se výrazně odlišuje pro investiční bankovníctví a komerční bankovníctví⁴³ a při ocenění je proto vhodné tyto činnosti oddělit.⁴⁴

$$COE = R_f + \beta \times (R_m - R_f) + R_c$$

kde:

COE	cost of equity - náklady vlastního kapitálu;
R_f	bezriziková úroková míra;
R_m	výnosnost kapitálového trhu
R_c	riziko země

2.4. Metoda obligačního cenového modelu

Jak již bylo výše uvedeno, vhodnou doplňkovou metodou při ocenění finančních institucí je metoda obligačního cenového modelu.

Jedná se o kombinaci výnosového a majetkového ocenění. Základem je rovnice:⁴⁵

⁴⁰ HRDÝ, Milan. Problematika diskontní úrokové míry při oceňování bank a dalších finančních institucí. Oceňování: čtvrtletník. 2012. sv. 5, č. 3, s. 16-18. ISSN 1803-0785.

⁴¹ tamtéž

⁴² tamtéž

⁴³ Damodaran 2009

⁴⁴ HRDÝ, Milan. Problematika diskontní úrokové míry při oceňování bank a dalších finančních institucí. Oceňování: čtvrtletník. 2012. sv. 5, č. 3, s. 18. ISSN 1803-0785.

⁴⁵ HRDÝ, M. Oceňování bank. 1. vyd. Praha: Oeconomica, 2002. 141 s. ISBN 80-245-0424-3, s.81

$$\frac{\text{tržní hodnota}}{\text{upravená NAV}} = \frac{ROE}{COE}$$

kde:

NAV	rozíl hodnoty aktiv a závazků, tj. vlastního kapitálu, přičemž by měla zachycovat tržní hodnotu aktiv, zejména úvěrů a majetkových účastí a měla by reflektovat skryté rezervy;
ROE	return on equity, tedy poměr čistého zisku po zdanění ku průměrným fondům akcionářů;

Klíčové pro tuto metodu je stanovení tržní hodnoty jednotlivých aktiv. Nevýhodou metody obligačního cenového modelu je, že nezohledňuje potenciální budoucí růst, takže zpravidla podceňuje hodnotu banky.⁴⁶

⁴⁶ HRDÝ, M. Oceňování bank. 1. vyd. Praha: Oeconomica, 2002. 141 s. ISBN 80-245-0424-3, s.81

3. Ocenění Raiffeisenbank a.s.

Cílem této části práce je ocenění konkrétní komerční banky, a to Raiffeisenbank a.s. Hledanou hodnotou při ocenění bude tržní hodnota. Tržní hodnotou rozumíme odhadnutou částku: „..., za kterou by měl být majetek směněn k datu ocenění mezi ochotným kupujícím a ochotným prodávajícím při transakci mezi samostatnými a nezávislými partnery po náležitém marketingu, ve které obě strany jednaly informovaně, rozumně a bez nátlaku.“⁴⁷ Ocenění bude provedeno k 1. 1. 2016 na základě veřejně dostupných informací, tedy zejména na základě výročních zpráv a účetních výkazů zveřejněných Raiffeisenbank.

3.1. Předmět ocenění

Předmětem ocenění je společnost Raiffeisenbank a.s., tedy komerční banka působící na českém trhu od již od roku 1993. Banka poskytuje služby jak soukromé, tak firemní klientele a dle celkové výše aktiv se jedná o pátou největší banku v České republice. Banka je součástí rakouské finanční skupiny Raiffeisen Bank International AG.

3.1.1 Základní údaje

Název:	Raiffeisenbank a.s.
Datum zápisu:	25. června 1993
Sídlo:	Praha 4, Hvězdova 1716/2b, PSČ 14078
Identifikační číslo:	492 40 901
Spisová značka:	B 2051 vedená u Městského soudu v Praze
Právní forma:	Akciová společnost
Základní kapitál:	11 060 800 000,- Kč
Akcie:	1 106 080 ks kmenových akcií na jméno v zaknihované podobě ve jmenovité hodnotě 10 000,- Kč

V důsledku fúze sloučením se společností eBanka, a.s. jako zanikající společností, přešlo jmění eBanky, a.s., na Raiffeisenbank a.s. jako na nástupnickou společnost.

3.1.2 Předmět podnikání

Předmětem podnikání společnosti jsou bankovní obchody a další činnosti uvedené v povolení působit jako banka, vydaném podle zák.č.21/1992 Sb.

⁴⁷ IVS 104: BASES OF VALUE. *INTERNATIONAL VALUATION STANDARDS COUNCIL*. [online]. [cit. 2016-03-22]. Dostupné z: <https://www.ivsc.org/files/file/view/id/646>

Činnostmi uvedenými v povolení, bankovní licenci, jsou:

- přijímání vkladů od veřejnosti,
- poskytování úvěrů,
- investování do cenných papírů na vlastní účet,
- finanční pronájem (finanční leasing),⁴⁸
- platební styk a zúčtování,
- vydávání a správa platebních prostředků,
- poskytování záruk,
- otevírání akreditivů,
- obstarávání inkasa,
- poskytování investičních služeb
- hlavní investiční služby dle § 4 odst. 2 písm. a), b), c), d), e), g), h) zákona č. 256/2004 Sb., v platném znění,
- doplňkové investiční služby dle § 4 odst. 3 písm. a) až f) zákona č. 256/2004 Sb., v platném znění,
- vydávání hypotečních zástavních listů,
- finanční makléřství,
- výkon funkce depozitáře,
- směnářská činnost (nákup devizových prostředků),
- poskytování bankovních informací,
- obchodování na vlastní účet nebo na účet klienta s devizovými hodnotami,
- pronájem bezpečnostních schránek,
- činnosti, které přímo souvisejí s činnostmi uvedenými v bankovní licenci,
- zprostředkování doplňkového penzijního spoření

Banka má dále:

- licenci obchodníka s cennými papíry;
- je vedena v registru Ministerstva financí ČR jako tzv. vázaný pojišťovací zprostředkovatel

3.1.3 Vlastnická a řídicí struktura

Banka má k datu ocenění dva akcionáře, a to Raiffeisen CEE Region Holding GmbH, který drží majoritní 75% podíl, a RB Prag Beteiligungs GmbH, který drží zbývajících 25 % akcií. Přičemž

⁴⁸ tuto činnost Banka v současnosti přímo nevykonává

vlastnické podíly jsou rovny podílům akcionářů na hlasovacích právech. Konečnou mateřskou společností pak je Raiffeisen-Landesbanken-Holding GmbH, Rakousko.

Statutárním orgánem je představenstvo složené ze sedmi členů:

- předseda představenstva Ing. IGOR VIDA, dat. nar. 1. dubna 1967
- místopředseda představenstva: Ing. RUDOLF RABIŇÁK, dat. nar. 21. února 1958
- člen představenstva JAN PUDIL, dat. nar. 20. prosince 1969
- člen představenstva VLADIMÍR KREIDL, dat. nar. 23. dubna 1974
- člen představenstva Ing. MILOŠ MATULA, dat. nar. 1. října 1976
- člen představenstva Ing. FRANTIŠEK JEŽEK, dat. nar. 5. dubna 1972
- člen představenstva Dr. MILAN HAIN, dat. nar. 27. listopadu 1962

3.1.4 Dceřiné společnosti a společnosti ve skupině

Dceřinými společnostmi banky, respektive společnostmi, kde má banka rozhodující vliv, jsou k 31.12.2015:

Tabulka č. 1 Dceřiné společnosti banky

Společnost	Podíl na základním kapitálu a hlasovacích právech
Czech Real Estate Fund B.V. ⁴⁹	20 %
Raiffeisen – Leasing, s.r.o. ⁵⁰	50 %
Raiffeisen investiční společnost a.s.	100 %
Transaction System Servis s.r.o.	100 %

Zdroj: vlastní zpracování na základě výročních zpráv banky

Banka spolu s dceřinými a přidruženými společnostmi tvoří Finanční skupinu Raiffeisenbank a.s. (dále jen „Skupina“). Mateřskou společností Skupiny je banka.

3.1.5 Provozní segmenty Banky

Banka člení své aktivity do čtyř provozních segmentů. Jednotlivými provozními segmenty jsou:

- Segment Korporátní podniky, který zahrnuje obchod s korporátními klienty, institucemi veřejného sektoru a finančními institucemi.

⁴⁹ Banka zahrnuje účasti v nemovitostním fondu Czech Real Estate Fund B.V. do majetkových účastí s rozhodujícím vlivem neboť, náleží Bance větší část výnosů plynoucích z investice.

⁵⁰ Banka zařazuje podíl ve společnosti Raiffeisen – Leasing, s.r.o. do portfolia majetkových účastí s rozhodujícím vlivem, neboť Banka může jmenovat většinu v tzv. Advisory board (jedná se o hlavní poradní a dozorčí orgán společnosti) a dle pravidel IFRS se považuje za ovládající osobu

- Segment Retailoví klienti, do nějž spadají všechny soukromé osoby včetně VIP klientů a fyzických osob podnikatelů a zaměstnanců Skupiny.
- Segment Treasury zahrnuje zejména mezibankovní obchody, obchodování s finančními nástroji, cenné papíry a ALM⁵¹.
- Segment Ostatní obsahující především majetkové účasti a další neúroková aktiva a pasiva, která není možné přiřadit do předchozích segmentů. Jde například o kapitál, podřízený vklad, majetek, ostatní aktiva a pasiva a kapitálové investice.

Banka podle těchto segmentů sleduje jednak čisté úrokové výnosy a čisté výnosy z poplatků a provizí i čistý výsledek z finančních operací, ale i změny hodnoty opravných položek, všeobecné provozní náklady, daň z příjmu a objem klientských a neklientských aktiv a pasiv.

Co se týče geografického rozdělení, většina výnosů Skupiny je generována v rámci České republiky, a to z obchodních vztahů s klienty s trvalým bydlištěm, resp. sídlem podnikání v České republice, nebo z obchodování s finančními instrumenty emitovanými českými subjekty. Výnosy mimo Českou republiku jsou z pohledu Skupiny nevýznamné. Skupina nemá žádného klienta, resp. skupinu spřízněných osob, pro kterého by výnosy z transakcí s ním tvořily více jak 10 % celkových výnosů Skupiny.⁵²

⁵¹ ALM (Asset and Liability Management) – Řízení aktiv a pasiv

⁵² Raiffeisenbank a.s., Raiffeisenbank Výroční zpráva 2015

3.2. Finanční analýza

Cílem této části práce je zhodnotit finanční zdraví Raiffeisenbank a splnění podmínky going concern, tedy předpokladu nekonečného trvání podniku. Zároveň bude finanční analýza jistým východiskem pro následné sestavení finančního plánu banky. Zkoumáno bude složení majetku, zdrojů jeho krytí a výnosnost. Finanční analýza vychází zejména z konsolidovaných účetních výkazů Skupiny z let 2011 až 2015.

První část finanční analýzy se věnuje účetní politice Raiffeisenbank a ukazuje její zařazení v rámci českého bankovního sektoru. V další části je analyzována struktura a vývoj jednotlivých účetních výkazů. Následně navazuje časové a prostorové srovnání banky pomocí poměrových a výkonových ukazatelů. Závěrem je celkové vyhodnocení finanční analýzy.

3.2.1 Analýza účetní politiky Banky

Banka vede účetnictví dle Mezinárodních standardů finančního výkaznictví (IFRS) a v souladu se zákonem připravuje jak individuální, tak konsolidované účetní výkazy za Skupinu. Pro další analýzu budou využity konsolidované účetní výkazy, nebude-li uvedeno jinak.

Účetní závěrka je sestavena na základě ocenění v pořizovacích cenách mimo dále zmíněných typů aktiv, přičemž je zohledněno případné znehodnocení. Finanční aktiva a finanční pasiva jsou oceňovány reálnou hodnotou proti účtům nákladů nebo výnosů, a to včetně finančních derivátů. Realizovatelné cenné papíry a zajišťovací deriváty při zajištění peněžních toků jsou přeceněny na reálnou hodnotu prostřednictvím ostatního úplného výsledku.

Při sestavení účetní závěrky, zejména při stanovení reálné hodnoty finančních nástrojů, nástrojů, kde není aktivní trh, ocenění nehmotných aktiv, snížení hodnoty aktiv a rezerv, jsou prováděny vedením Skupiny odhady a předpoklady. Ty ovlivňují hodnoty aktiv a závazků vykazovaných k rozvahovému dni, informace zveřejňované o podmíněných aktivech a závazcích, stejně jako náklady a výnosy v daném období.⁵³

Dle účetní závěrky Skupina vytváří opravné položky ke snížení hodnoty pohledávek, pokud je objektivně podloženo, že minulé události mají negativní dopad na odhadované budoucí peněžní toky. Tvorba opravných položek je založena na zkušenostech Skupiny a posouzení vedení Skupiny ve vztahu k odhadovaným budoucím peněžním tokům a měla by představovat nejlepší odhad snížení hodnoty pohledávek k datu konsolidované účetní závěrky. Stejně tak výše zaúčtovaných rezerv vychází z posouzení vedení Skupiny a měla by představovat nejlepší odhad nákladů potřebných k uhrazení závazků s nejistým časovým rozvrhem a výší.⁵⁴

⁵³ Raiffeisenbank a.s., Raiffeisenbank Výroční zpráva 2015

⁵⁴ tamtéž

Účetní závěrka podléhá povinnému auditu a dle výroku auditora Deloitte Audit s. r. o. by měla podávat věrný a poctivý obraz finanční pozice, výkonnosti a peněžních toků společnosti Raiffeisenbank a. s. za příslušné účetní roky, respektive k příslušným datům a výroční zprávy by měly být v souladu s příslušnými závěrkami.⁵⁵ Z toho důvodu budeme předpokládat, že účetní výkazy a výroční zprávy jsou relativně spolehlivým podkladem pro ocenění a vzhledem k tomu, že nemáme k dispozici další detailní interní podklady banky, budou využity jako klíčový výchozí zdroj informací pro ocenění. Věrohodnost vybraných položek, zejména tvorby opravných položek a rezerv, bude nicméně ještě v rámci finanční analýzy analyzována.

3.2.2 Zařazení banky v rámci bankovního sektoru

Dle klasifikace České národní banky spadá Raiffeisenbank do kategorie střední banky, což jsou banky s bilanční sumou 50 až 250 mld. Kč.⁵⁶ K 31. 12. 2015 vykázala bilanční sumu 249 994 mil. Kč, tedy dosahovala téměř horní hranice sektoru středních bank a jedná se o největší banku z tohoto sektoru. S ohledem na toto zařazení bude v rámci finanční analýzy Raiffeisenbank srovnávána jednak s celým českým bankovním sektorem a dále se skupinou střední banky. Pro srovnání s konkrétními konkurenty byly zvoleny banky GE Money Bank⁵⁷, J & T Banka a Sberbank, které patří do sektoru středních bank, a dále UniCredit Bank, z hlediska bilanční sumy nejmenší banka spadající do sektoru velkých bank. Volba těchto konkurentů byla provedena s ohledem nejbližší velikosti bilanční sumy a také podobnosti portfolia služeb a segmentů. Vývoj bilanční sumy jednotlivých bank znázorňuje graf č. 1. Klíčovými konkurenty jsou též zbývající velké banky, neboť poskytují obdobné portfolio služeb a zároveň mají největší tržní podíl, avšak s ohledem na výraznou odlišnost bilanční sumy, výnosů, historie vývoje i hodnot poměrových ukazatelů nebudou do finanční analýzy jednotlivě zařazeny, ale zvažování těchto konkurentů budou až při analýze konkurenční pozice v rámci strategické analýzy.

3.2.3 Bilanční suma

Bilanční suma ve sledovaném období vzrostla z 207 mld. Kč na téměř 250 mld. Kč, tedy o více než 20 %. Nejednalo se nicméně o kontinuální růst po celé sledované období. V roce 2012 došlo k poklesu bilanční sumy Raiffeisenbank o více než 9 mld. Kč, což bylo dáno zejména poklesem úvěrů ze strany klientů, který byl spojen s probíhající recesí. V následném roce byla suma téměř stabilní, poté došlo ke skokovému růstu o více než 34 mld. a v roce 2015 o téměř 19 mld. Kč. Růst v posledních letech souvisí s celkovým růstem ekonomiky a hodnotu celkových bankovních aktiv též výrazně podporují devizové intervence ČNB.

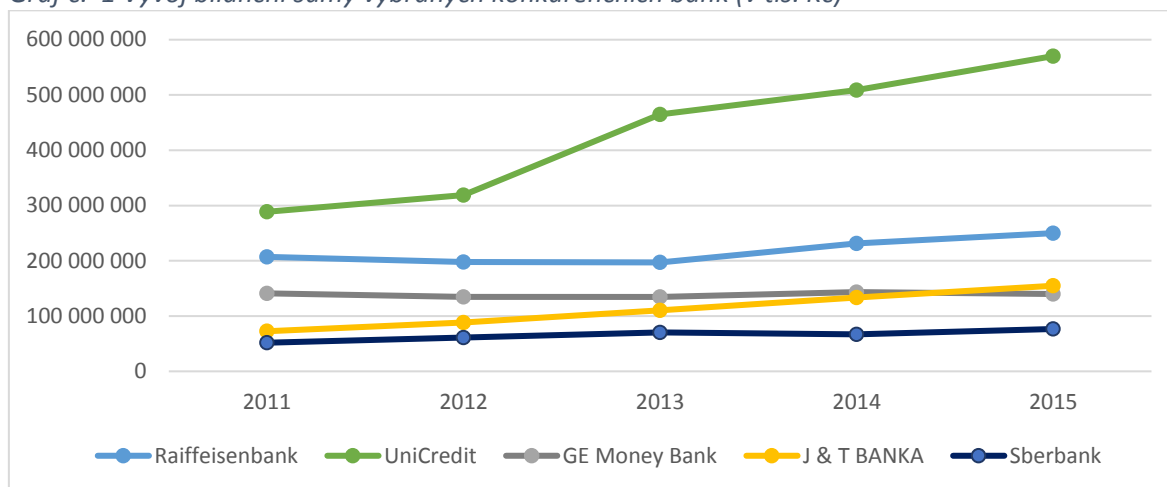
⁵⁵ Raiffeisenbank a.s., Raiffeisenbank Výroční zprávy z let 2011 - 2015

⁵⁶ ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA. Metodický list k okruhu Banky – Počty subjektů. [online]. [cit. 2016-12-15]. Dostupné z: http://www.cnb.cz/docs/ARADY/MET_LIST/icd_bs_cs.pdf

⁵⁷ Od 1. května 2016 pod obchodním jménem MONETA Money Bank, a. s., práci nicméně dále označovaná jako GE Money Bank

Celkově růstový trend vývoje je společný pro všechny banky mimo GE Money Bank, avšak tempem růstu a vývojem v jednotlivých letech se banky odlišují.

Graf č. 1 Vývoj bilanční sumy vybraných konkurenčních bank (v tis. Kč)

Zdroj: vlastní zpracování, výroční zprávy bank

3.2.4 Analýza rozvahy – aktiva

V následující části bude analyzována aktivní strana rozvahy. Zkoumán bude vzájemný poměr jednotlivých položek pomocí vertikální analýzy a postupný vývoj v čase zejména pomocí horizontální analýzy. Vzájemnou strukturu aktiv Raiffeisenbank ve sledovaném období znázorňuje tabulka č. 2.

Tabulka č. 2 Vertikální zjednodušená rozvaha – Aktiva (%)

Rok	2011	2012	2013	2014	2015
Aktiva	100%	100%	100%	100%	100%
Pokladní hotovost a vklady u centrálních bank	1,9%	2,5%	1,9%	4,6%	15,5%
Pohledávky za bankami	5,9%	7,3%	9,8%	10,0%	1,7%
Úvěry a pohledávky za klienty	74,9%	72,6%	75,2%	72,7%	74,1%
CP oceňované reálnou hodnotou proti VH	3,9%	5,8%	2,5%	3,0%	0,5%
Kladné reálné hodnoty finančních derivátů	1,4%	1,3%	1,5%	1,8%	1,3%
Realizovatelné cenné papíry	0,3%	0,3%	0,3%	0,2%	0,3%
Cenné papíry držené do splatnosti	8,5%	7,1%	6,3%	5,4%	4,5%
Ostatní	3,3%	3,1%	2,5%	2,3%	2,1%

Zdroj: vlastní zpracování, výroční zprávy bank

Vzhledem k tomu, že se Raiffeisenbank věnuje především bankovní činnosti, jsou nejvýznamnější položkou rozvahy úvěry a pohledávky za klienty. Druhou největší položkou jsou v roce 2011 cenné papíry držené do splatnosti, v letech 2012 až 2014 pohledávky za bankami a v roce 2015 pokladní hotovost a vklady u centrálních bank. Tyto dvě poslední položky jsou nicméně zkresleny změnou klasifikace vkladů u centrálních bank se splatností do jednoho dne, což bude vysvětleno dále.

Tabulka č. 3 Meziroční vývoj – Aktiva

Rok	2011	2012	2013	2014	2015
Aktiva	8,9%	-4,5%	-0,3%	17,5%	8,0%
Pokladní hotovost a vklady u centrálních bank	13,9%	26,5%	-22,7%	11,2%	262,9%
Pohledávky za bankami	80,4%	17,7%	33,8%	52,9%	-81,9%
Úvěry a pohledávky za klienty	3,1%	-7,4%	3,3%	13,5%	10,1%
CP oceňované reálnou hodnotou proti VH	-9,0%	43,6%	-56,8%	39,7%	-82,9%
Kladné reálné hodnoty finančních derivátů	174,2%	-10,3%	10,6%	46,7%	-20,7%
Realizovatelné cenné papíry	0,8%	-0,6%	-3,7%	0,0%	68,9%
Cenné papíry držené do splatnosti	21,1%	-20,3%	-11,2%	0,1%	-9,3%
Ostatní	46,5%	-11,0%	-19,6%	8,5%	-0,1%

Zdroj: vlastní zpracování, výroční zprávy banky

Tabulka č. 3 ukazuje meziroční vývoj jednotlivých skupin aktiv.⁵⁸ Je vidět, že tempo růstu jednotlivých položek je velmi nestabilní. Vzhledem k tomu, že klíčovou položkou v bilanci jsou úvěry a pohledávky za klienty, právě jejich meziroční změna bilanci ovlivnila nejvíce. Jak již bylo výše uvedeno, její vývoj byl výrazně ovlivněn vývojem ekonomiky. V roce 2012 byl snižován probíhající recesí a s ní související klesající poptávkou po úvěrech. Výrazný růst v letech 2014 a 2015 naopak souvisí s hospodářským růstem a nízkými úrokovými sazbami, které poptávku zvyšují.

Nejvýznamnější položka úvěry a pohledávky za klienty dosáhla nejvyšší relativní hodnoty ve vztahu k celkové bilanční sumě v roce 2013, a to hodnoty 75,2 %. Položka je z více než poloviny tvořena termínovanými úvěry. Jejich podíl od roku 2011 mírně narostl. Více než třetinu tvoří hypoteční úvěry, jejichž podíl naopak poklesl. Pokles je patrný též u pohledávek z běžných účtů.

Tabulka č. 4 Úvěry a pohledávky za klienty (%)

Rok	2011	2012	2013	2014	2015
Pohledávky z běžných účtů	6,6%	7,0%	4,5%	4,0%	3,3%
Termínované úvěry	48,6%	50,6%	55,1%	54,7%	55,7%
Hypoteční úvěry	41,8%	41,6%	39,9%	37,1%	37,3%
Finanční leasing	1,8%	0,0%	0,0%	2,8%	2,6%
Dluhové cenné papíry	0,0%	0,0%	0,0%	0,8%	0,6%
Ostatní	1,3%	0,8%	0,5%	0,7%	0,5%
Splatnost					
Splatné na požádání	6,6%	7,0%	4,5%	4,0%	3,3%
Splatné do jednoho roku	25,7%	25,5%	30,1%	28,2%	26,5%
Splatné nad jeden rok	67,8%	67,5%	65,4%	67,8%	70,2%

Zdroj: vlastní zpracování, výroční zprávy banky

⁵⁸ Pro výpočet meziročního vývoje jsou pro předcházející rok použity hodnoty z rozvahy pro rok, pro nějž je změna počítána, aby byla eliminován vliv při změně kategorizace položek.

Z hlediska doby splatnosti jsou pohledávky a úvěry za klienty v roce 2015 v 70,2 % případů se splatností nad jeden rok, přičemž jejich podíl narostl. Pro banku z toho tedy plyne relativně dlouhá splatnost aktiv, což je pro bankovní instituce charakteristické. Naopak k poklesu došlo u pohledávek splatných na požádání.

Tabulka č. 5 Vývoj úvěrů klientům a opravných položek (tis. Kč, %)

Rok	2011	2012	2013	2014	2015
Brutto úvěry	161 779 388	149 862 311	154 788 413	174 541 869	191 180 044
<i>meziroční změna</i>	3,8%	-7,4%	3,3%	12,8%	9,5%
Opravné položky (OP)	6 856 268	6 381 987	6 546 643	6 669 578	6 256 462
<i>meziroční změna</i>	19,5%	-6,9%	2,6%	1,9%	-6,2%
Netto úvěry	154 923 120	143 480 324	148 241 770	167 872 291	184 923 582
<i>meziroční změna</i>	3,1%	-7,4%	3,3%	13,2%	10,2%
Opravné p. / Brutto úvěry	4,2%	4,3%	4,2%	3,8%	3,3%

Zdroj: vlastní zpracování, výroční zprávy banky

Jak ukazuje tabulka č. 5 brutto úvěry po meziročním snížení v roce 2012 daném zejména recesí a zpřísněním podmínek při poskytování úvěru již jen rostly, opravné položky nejprve rostly pomalejším tempem a v posledním roce dokonce poklesly. To je pozitivní signál svědčící o tom, že klesá selhání u úvěrů. Tato skutečnost může být dána jednak lepším vyhodnocováním bonity dlužníků či zajištěním při poskytování úvěrů, případně též obecným zlepšením bonity dlužníků daným příznivým ekonomickým vývojem.

Tabulka č. 6 Úvěry klientům dle sektoru podle objemu

Rok	2011	2012	2013	2014	2015
Vládní sektor – podíl	0,1%	0,2%	0,5%	0,6%	0,6%
<i>meziroční změna</i>	-54,9%	45,9%	195,4%	39,9%	16,1%
Úvěry právnickým osobám (Large corporate)	49,2%	49,9%	49,6%	52,1%	52,0%
<i>meziroční změna</i>	0,6%	-6,0%	2,7%	18,4%	9,5%
Úvěry fyzickým osobám	46,5%	46,9%	46,8%	43,9%	43,9%
<i>meziroční změna</i>	4,6%	-6,6%	3,1%	5,8%	9,4%
Malé a střední podniky (SME)	4,2%	3,1%	3,2%	3,4%	3,5%
<i>meziroční změna</i>	52,3%	-32,4%	5,7%	23,3%	10,7%

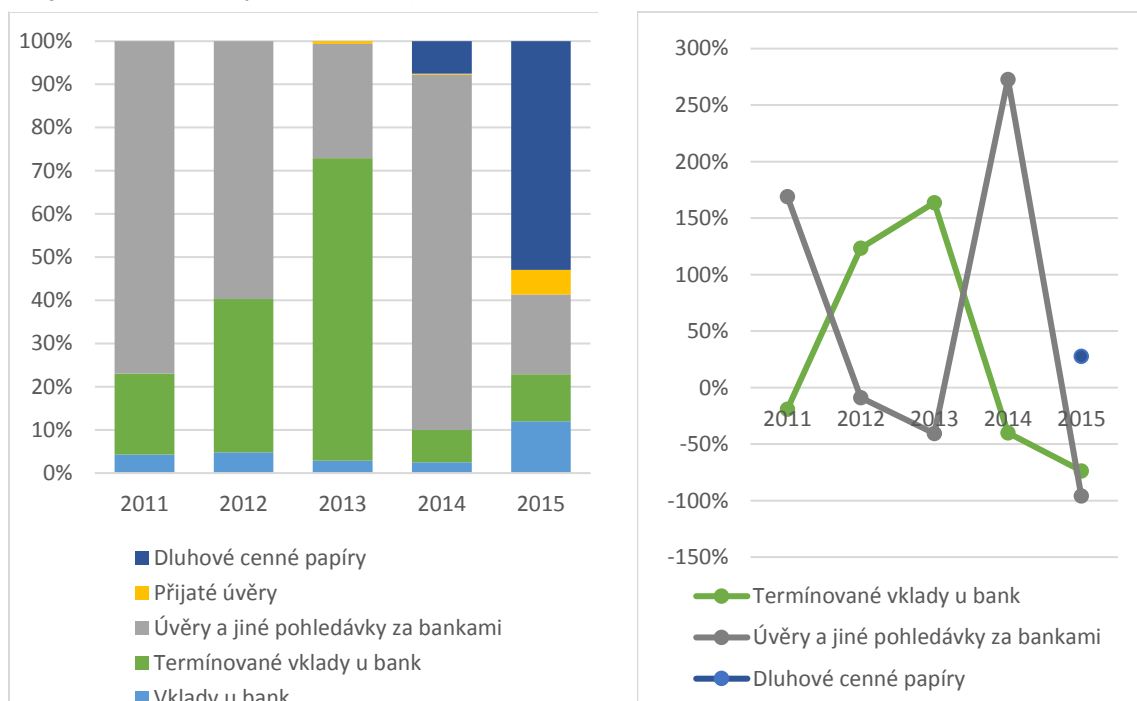
Zdroj: vlastní zpracování, výroční zprávy banky

Z hlediska objemu podle sektorů vidíme, že převládají úvěry segmentu Large corporate (velkým právnickým osobám), přičemž jejich podíl za sledované období mírně rostl, v roce 2015 došlo ke stagnaci podílu na 52 %. Úvěry fyzickým osobám mají druhé nejvyšší zastoupení, jejich podíl mírně klesl na 43,9 %. V absolutních hodnotách došlo za sledované období k mírnému růstu. Podíl úvěrů malým středním firmám je relativně malý a má klesající tendenci. Úvěry vládnímu sektoru pak zabírají zanedbatelnou část, nicméně trend je mírně rostoucí. Co se týče počtu poskytnutých úvěrů dle jednotlivých segmentů, není tento údaj z dostupných zdrojů zjištělný.

Lze však předpokládat, že převládají úvěry fyzickým osobám, neboť jednotlivé úvěry v sektoru Large corporate bývají výrazně vyšší ve srovnání s úvěry poskytovanými fyzickým osobám.

Velké výkyvy ve vývoji se objevují i u položky pokladní hotovost a vklady u centrální banky. Tato položka je tvořena jednak hotovostí a jinými pokladními hodnotami, dále povinnými minimálními rezervami u ČNB a také účty u centrálních bank. Výkyvy této položky v rámci vertikální analýzy, respektive v absolutních číslech jsou značně zkreslené, neboť v roce 2015 došlo ke změně ve vykazování termínovaných vkladů u centrálních bank se splatností do jednoho pracovního dne. V rámci Raiffeisenbank tato změna znamená, že původně byly tyto vklady účtovány v položce Pohledávky za bankami, nově jako Pokladní hotovost a vklady u centrálních bank. Data uváděná v této práci jsou reklasifikována již za rok 2014. Na meziroční vývoj, který ukazuje tabulka č. 3, však nemá tato změna vliv. Výrazný meziroční nárůst této položky tak je patrně dán především celkovou situací na bankovním trhu. Vzhledem k tomu, že je výrazný přebytek likvidity výrazně zvýšený devizovými intervencemi v létě 2015 a zároveň došlo v tomto období k dalšímu poklesu výnosu státních dluhopisů, zvyšují české banky výrazně své vklady právě u ČNB.⁵⁹

Graf č. 2 Pohledávky za bankami (v %)

Zdroj: vlastní zpracování, výroční zprávy banky

Další položkou, která se meziročně velmi měnila, jsou pohledávky za bankami. To je nicméně opět zkresleno změnami ve vykazování. V pravé části grafu je vidět meziroční vývoj

⁵⁹ BUKOVSKÝ, J. Banky hromadně ukládají peníze v ČNB, vklady dosáhly skoro bilionu korun. In: E15.cz [online]. 2016 [cit. 2016-04-02]. Dostupné z: <http://zpravy.e15.cz/byznys/finance-a-bankovnictvi/banky-hromadne-ukladaji-penize-v-cnb-vklady-dosahly-skoro-bilionu-korun-1243558>

nejpodstatnějších položek, přičemž je eliminován vliv meziroční změny vykazování. Ke změně vykazování došlo u položky termínované vklady díky změně v klasifikaci vkladů u centrálních bank se splatností do jednoho dne. I při eliminaci tohoto vlivu však od roku 2013 termínované vklady meziročně poklesly, a to v roce 2014 o 40 % a v roce 2015 o 74 %. Úvěry a jiné pohledávky za bankami obsahují reverzní repo transakce, v jejichž rámci především s ČNB banka poskytla úvěry v roce 2014 ve výši 19 085 191 tis. Kč, což způsobilo meziroční růst o 273 %. V roce 2015 byla celková hodnota reverzních repo transakcí 0 Kč, což způsobilo propad této položky o 96 %. Reverzní repo transakce jsou zajištěny cennými papíry, a to především pokladničními poukázkami emitovanými ČNB v roce 2014 v hodnotě 18 710 227 tis. Kč. Dluhové cenné papíry se v této části vyskytují až od roku 2014, kdy banka začala nově zařazovat cenné papíry, které splňují podmínky IAS 39, do portfolia úvěrů a pohledávek.

Položka cenné papíry držené do splatnosti je tvořena finančními aktivy s danými nebo předpokládanými platbami a s pevnou splatností, u nichž má Banka úmysl a schopnost držet je do splatnosti. V souladu se strategií Banky jsou do tohoto portfolia zařazeny pouze cenné papíry emitované Českou republikou. Banka neočekává, že by tento záměr v budoucnu měnila.⁶⁰ Jde tedy především o české státní dluhopisy, které lze použít k refinancování u ČNB, a vykazuje od roku 2012 klesající tendenci. Tato skutečnost by mohla být zapříčiněna, jak bylo uvedeno výše, snižováním výnosnosti státních dluhopisů a jejich nahrazováním jinými aktivy.

Cennými papíry oceňovanými reálnou hodnotou proti účtům nákladů nebo výnosů jsou dluhopisy a majetkové cenné papíry určené k obchodování, tedy držené za účelem obchodování a dosažení zisku z cenových rozdílů v krátkodobém horizontu, tak i dluhopisy a majetkové cenné papíry, které jsou při prvotním zaúčtování označeny jako cenné papíry oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů nebo výnosů. V roce 2015 se jedná zejména o státní dluhopisy a státní pokladniční poukázky v celkové hodnotě 1 179 378 tis. Kč, které lze použít k refinancování u ČNB.

Položka **realizovatelné cenné papíry** tvoří přibližně 0,3 % aktiv, tedy relativně zanedbatelný podíl a až na značný nárůst v roce 2015 vykazovala stabilní vývoj. Součástí jsou cenné papíry držené bankou s úmyslem držet je po neurčitou dobu, které mohou být prodány z důvodů likvidity nebo změny tržních podmínek. V této položce je zahrnut podíl ve společnosti Raiffeisen stavební spořitelna, a.s., ve výši 516 106 tis. Kč a členství v asociaci Visa Europe Limited ve výši 356 409 tis. Kč, hodnota tohoto členství způsobila výše zmiňované výrazné zvýšení této položky. K nárůstu účetní hodnoty členství v asociaci Visa Europe Limited došlo z titulu přecenění podílu v souvislosti s oznámeným prodejem asociace Visa Europe Limited společností Visa Inc.⁶¹ V souladu s investiční strategií banka do tohoto portfolia za poslední období cenné papíry

⁶⁰ Raiffeisenbank a.s., Raiffeisenbank Výroční zpráva 2015

⁶¹ Raiffeisenbank a.s., Raiffeisenbank Výroční zpráva 2015

nezařazuje a nemá v úmyslu tuto investiční strategii měnit v příštích letech. Tyto aktiva jsou při pořízení oceněny reálnou hodnotou (pořizovací cenou).

Položka **kladné reálné hodnoty finančních derivátů** má relativně nízký podíl kolem 1,5 % aktiv. Hodnota této položky byla poměrně nestabilní. Operace s finančními deriváty banka provádí v rámci své běžné činnosti. Tyto deriváty zahrnují měnové a úrokové swapy, cross currency swapy, měnové forwardy, FRA, měnové, úrokové a komoditní opce (nakoupené i prodané) a ostatní deriváty finančních instrumentů, a to jak pro účely obchodování, tak pro účely zajištění měnových a úrokových pozic.

Do položky ostatní jsme zařadili zbývající minoritní položky, které jednotlivě tvoří za sledované období v průměru méně než 1 % aktiv. Jedná se o dlouhodobý nehmotný majetek, ostatní aktiva, dlouhodobý hmotný majetek, investice do nemovitostí, majetkové účasti v přidružených společnostech, pohledávky z daně z příjmu, odloženou daňovou pohledávku a aktiva určená k prodeji.

3.2.5 Analýza rozvahy – pasiva

Tabulka č. 7 Vertikální analýza rozvahy – Pasiva (v %)

Rok	2011	2012	2013	2014	2015
Pasiva celkem	100%	100%	100%	100%	100%
Cizí kapitál celkem	92,1%	90,7%	90,2%	89,8%	89,9%
Závazky vůči bankám	6,0%	3,5%	5,1%	6,2%	5,0%
Závazky vůči klientům	69,6%	72,8%	74,4%	71,8%	73,8%
Záporné reálné hodn. finančních derivátů	1,1%	1,3%	1,1%	1,2%	1,0%
Emitované dluhové cenné papíry	10,4%	9,1%	6,1%	7,3%	7,4%
Podřízené závazky a dluhopisy	3,4%	2,0%	2,1%	1,8%	1,2%
Vlastní kapitál celkem	7,9%	9,3%	9,8%	10,2%	10,1%
Základní kapitál	3,6%	4,7%	5,2%	4,8%	4,4%
Nerozdělený zisk	2,9%	3,1%	3,6%	3,1%	3,3%
Zisk za účetní období	1,1%	1,0%	0,5%	0,9%	1,1%

Zdroj: vlastní zpracování, výroční zprávy banky

Tabulka č. 8 Podíl pasiv na bilanční sumě v bankovním sektoru (v %)

	Bankovní sektor celkem					Střední banky				
Rok	2011	2012	2013	2014	2015	2011	2012	2013	2014	2015
Cizí kapitál	91,9%	90,8%	91,0%	90,4%	90,4%	88,4%	88,7%	88,6%	88,1%	88,2%
Vlastní kapitál celkem	8,1%	9,2%	9,0%	9,6%	9,6%	11,6%	11,3%	11,4%	11,9%	11,8%
Základní kapitál vč. emisního ážia	2,7%	2,8%	2,8%	2,8%	2,9%	5,7%	5,7%	6,0%	5,9%	6,6%
Nerozdělený zisk	3,0%	3,5%	3,5%	3,9%	3,6%	4,2%	3,8%	4,0%	4,0%	3,0%

Zdroj: vlastní zpracování, ARAD, zprávy o výkonu dohledu nad finančním trhem

V rozvaze banky je výrazné zastoupení cizího kapitálu, jehož podíl tvoří přibližně 90 % pasiv. V roce 2015 byl průměrný podíl cizího kapitálu na pasivech v bank 90,4 % a ve skupině středních bank 88,2 %.⁶² Vysoký podíl cizího kapitálu je pro bankovní instituce s ohledem na charakter činnosti typický a podíl banky je srovnatelný s konkurenty. V rámci cizího kapitálu tvoří největší položku závazky vůči klientům, které v roce 2015 tvořily 73,8 % pasiv. Ze závazků vůči klientům se jedná především o klientské vklady. Druhou nejvýznamnější položkou jsou emitované dluhové cenné papíry, které jsou následovány závazky vůči bankám. Vlastní kapitál tvořil na konci sledovaného období přes 10 % pasiv, přičemž jeho podíl na pasivech za sledované období mírně vzrostl. Hodnoty jsou srovnatelné s bankovním sektorem. V rámci vlastního kapitálu je nejvýznamnější položkou základní kapitál, který se podílel v roce 2015 na 4,4 % celkových pasiv a nerozdělený zisk 3,3 %.

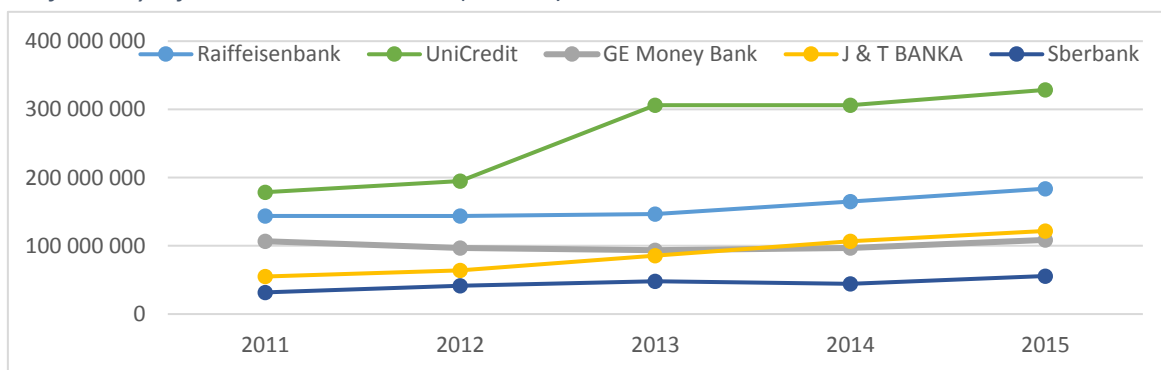
Tabulka č. 9 Horizontální analýza rozvahy – pasiva (v %)

Rok	2011	2012	2013	2014	2015
Pasiva celkem	8,9%	-4,5%	-0,3%	17,5%	8,0%
Cizí kapitál celkem	8,4%	-6,1%	-0,8%	16,9%	8,1%
Závazky vůči bankám	-49,5%	-44,8%	46,1%	44,5%	-12,4%
Závazky vůči klientům	14,3%	-0,2%	1,9%	13,5%	11,1%
Záporné reálné hodnoty finančn. derivátů	42,5%	6,6%	-13,7%	28,1%	-6,6%
Emitované dluhové cenné papíry	31,9%	-16,2%	-33,0%	39,5%	9,9%
Podřízené závazky a dluhopisy	76,1%	-42,2%	4,0%	1,0%	-29,5%
Vlastní kapitál celkem	15,8%	13,3%	4,4%	23,1%	7,0%
Základní kapitál	14,4%	24,6%	8,9%	8,5%	0,0%
Nerozdělený zisk	15,0%	4,5%	14,7%	1,9%	12,6%

Zdroj: vlastní zpracování, výroční zprávy banky

V tabulce č. 9 vidíme meziroční tempa růstu vybraných položek pasivní strany rozvahy. Jejich vývoj byl poměrně kolísavý. Celkový růst bilanční sumy je dán především nárůstem závazků vůči klientům.

Graf č. 3 Vývoj závazků vůči klientům (v tis. Kč)

Zdroj: vlastní zpracování, výroční zprávy bank

⁶² Česká národní banka, Zpráva o výkonu dohledu nad finančním trhem v roce 2015

Hodnota závazků vůči klientům rostla jak v absolutní hodnotě, tak její podíl na bilanční sumě. Při srovnání závazků vůči klientům s konkurenčními bankami je vidět, že u všech došlo za sledované období k nárůstu. Relativní výše růstu je u jednotlivých bank velmi rozdílná a je dána zejména individuálními změnami v daných bankách v jejich strategii a obchodních aktivitách. K celkovému postupnému růstu za sledované období však dochází po celé sledované období v rámci celého bankovního sektoru⁶³ a trend banky tedy není odlišný od trhu.

Tabulka č. 10 Závazky vůči klientům podle typu (v %)

Rok	2011	2012	2013	2014	2015
Vládní sektor – podíl	3,2%	3,0%	1,4%	0,7%	0,8%
<i>meziroční změna</i>		-6,4%	-51,8%	-41,3%	15,8%
Vklady právnických osob	39,1%	41,2%	45,7%	39,3%	39,8%
<i>meziroční změna</i>		5,2%	13,1%	-3,1%	12,6%
Vklady fyzických osob	47,3%	44,6%	41,2%	47,4%	46,9%
<i>meziroční změna</i>		-5,8%	-5,9%	29,7%	10,3%
Malé a střední podniky (SME)	9,9%	10,8%	11,6%	12,5%	12,5%
<i>meziroční změna</i>		8,9%	9,1%	21,6%	11,6%

Zdroj: vlastní zpracování, výroční zprávy banky

Z pohledu segmentace závazků vůči klientům jsou dle objemu nejvýznamnější vklady fyzických osob, které v roce 2015 činily 46,9 % vkladů, a druhým významným sektorem jsou vklady právnických osob (large corporate). Podle objemu se tak jedná o obrácené pořadí oproti úvěrům, kde byl podíl fyzických osob a právnických osob 43,9 % a 52,0 %. Celkově došlo k absolutnímu nárůstu závazků v obou sektorech, stejně jako v sektoru SME. K propadu došlo pouze u vládního sektoru.

Tabulka č. 11 Závazky vůči klientům podle splatnosti (v %)

Rok	2011	2012	2013	2014	2015
Závazky splatné na požádání	76,84%	80,52%	85,98%	94,34%	87,27%
<i>meziroční změna</i>		4,61%	8,82%	23,69%	2,95%
Termínované závazky v naběhlé hodnotě	23,15%	19,34%	13,96%	5,50%	12,61%
<i>meziroční změna</i>		-16,58%	-26,45%	-55,58%	155,06%
Z toho					
Splatné do 1 roku	90,1%	90,1%	96,2%	97,4%	98,1%
<i>meziroční změna</i>		-0,1%	8,7%	14,2%	12,1%
Splatné nad 1 rok	9,9%	9,9%	3,8%	2,6%	1,9%
<i>meziroční změna</i>		-0,3%	-60,3%	-24,2%	-18,0%

Zdroj: vlastní zpracování, výroční zprávy banky

Za sledované období došlo k výraznému nárůstu závazků splatných do jednoho roku, z nichž téměř 89 % činily závazky splatné na požádání. V rámci portfolia tedy došlo k významnému

⁶³ Česká národní banka, Zpráva o výkonu dohledu nad finančním trhem v roce 2014 a 2015

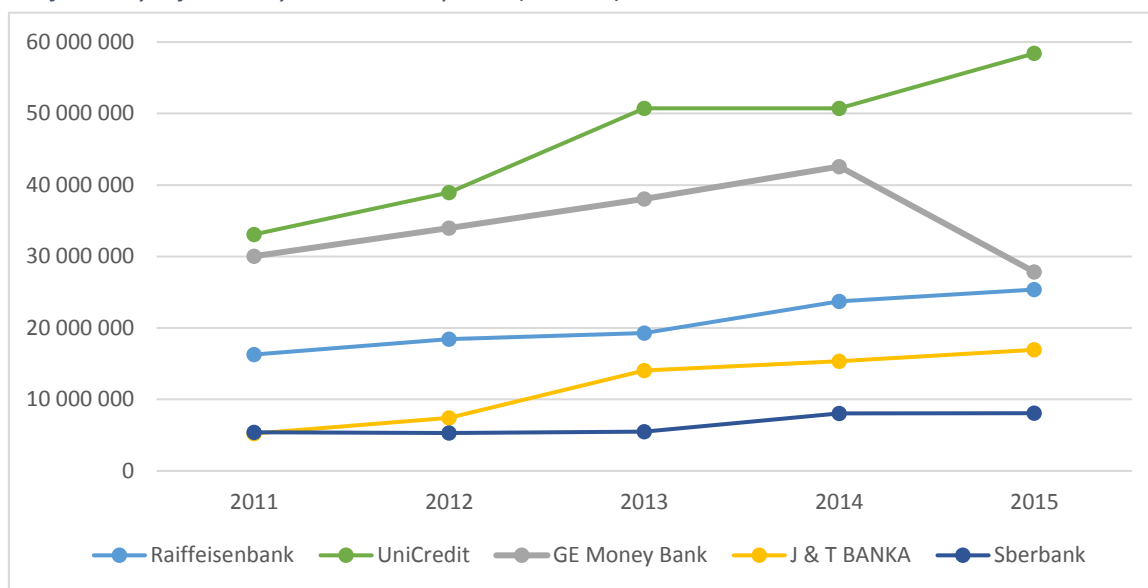
poklesu durace a s tím souvisejícímu nárůstu rizika likvidity. Tento trend je patrně zapříčiněn zejména velmi nízkými úrokovými sazbami i u termínovaných účtů, které klientům nepřinášejí výnos, který by kompenzoval omezenou likviditu.

Zatímco závazky vůči klientům za sledované období narostly, závazky vůči bankám na konci roku 2015 byly přibližně stejně vysoké jako v roce 2011. V průběhu sledovaného období ale docházelo k výrazným výkyvům. Už počáteční hodnota sledovaného období v roce 2011 byla propadem oproti roku 2010, v roce 2012 došlo k dalšímu meziročnímu propadu o téměř 45 %. Propad mezi roky 2011 a 2012 byl způsoben zejména změnou v položce termínované vklady bank, kde byl meziroční pokles způsoben především efektem ze změn v konsolidačním celku Skupiny.

Emitované dluhové cenné papíry za sledované období kolísaly. S ohledem na nižší zastoupení na bilanční sumě se jednalo o relativně nevýznamné změny.

Základní kapitál a nerozdělený zisk po celé sledované období mírně rostl, což vedlo k nárůstu vlastního kapitálu jako celku. Základní kapitál v letech 2012 až 2014 rostl díky navyšování základního kapitálu emisí nových akcií. Celkový nárůst oproti roku 2011 je pak o více než 47 %. Nerozdělený zisk narostl o téměř 38 %. K růstu vlastního kapitálu došlo za sledované období u sledovaných konkurenčních bank mimo GE Money Bank, kde došlo významnému snížení položky nerozdělený zisk v souvislosti s prodejem banky. Nárůst u ostatních bank může částečně souviset s postupným růstem bilanční sumy a dále se strategickými rozhodnutími v jednotlivých bankách.

Graf č. 4 Vývoj hodnoty vlastního kapitálu (v tis. Kč)

Zdroj: vlastní zpracování, výroční zprávy bank

3.2.6 Analýza výkazu zisků a ztrát

V rámci finanční analýzy výkazu zisků a ztrát se zaměříme na způsob tvorby zisku, na strukturu jednotlivých ziskových položek, vznik nákladů a detailněji bude analyzována též tvorba opravných položek k úvěrům. Vývoj dílčích položek mezi roky 2011 a 2012 je mírně zkreslen díky reklasifikaci, která byla provedena za účelem přiblížení se struktuře finančních výkazů výkazům mateřské společnosti.⁶⁴

Tabulka č. 12 Vybrané položky výkazu zisku a ztrát (tis. Kč)

Rok	2011	2012	2013	2014	2015
Provozní výnosy	8 409 122	8 130 980	8 002 977	8 073 567	8 526 375
Čistý úrokový výnos	6 939 467	6 246 580	5 704 915	6 089 919	6 413 303
Změna hodn. rez. a OP na úv. riz.	-1 913 320	-1 798 041	-1 274 656	-1 069 774	-1 097 047
ČÚV po změně hodnoty (R. a OP)	5 026 147	4 448 539	4 430 259	5 020 145	5 316 256
Čisté výnosy z poplatků a provizí	2 197 980	2 187 260	2 202 501	1 997 654	1 926 327
Provozní náklady	-5 550 267	-5 642 361	-6 967 212	-5 569 705	-5 027 850
Provozní zisk	2 858 855	2 488 619	1 035 765	2 503 862	3 498 525
Čistý zisk	2 223 594	2 020 451	982 202	2 027 140	2 814 862

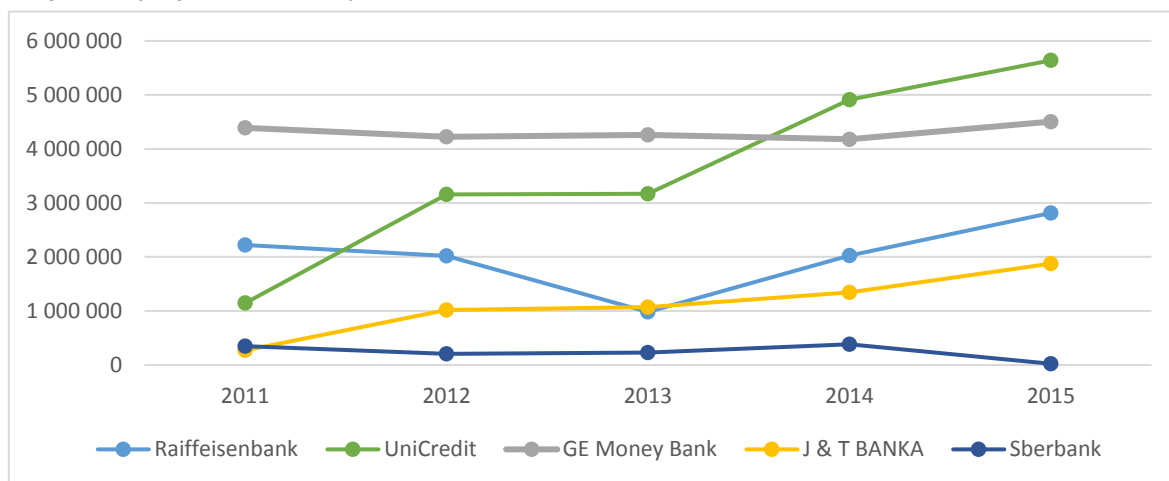
Zdroj: vlastní zpracování, výroční zprávy banky

Zisk je tvořen téměř výhradně provozními výnosy. Neprovozní výnosy, kterými je podíl na výnosech z přidružených společností, tvoří ve sledovaném období nejvýše 1,1 % všech výnosů. Proto bude dále analýza zaměřena pouze na vývoj jednotlivých položek provozních výnosů a také provozních nákladů.

⁶⁴ Úrokové výnosy z cenných papírů přeceňovaných na reálnou hodnotu proti účtům nákladů nebo výnosů byly reklasifikovány z položky „Výnosy z úroků a podobné výnosy“ do položky „Čistý zisk z finančních operací“ ve výši 85 132 tis. Kč. Čisté úrokové náklady z finančních derivátů v bankovním portfoliu byly reklasifikovány z položky „Čistý zisk z finančních operací“ do položky „Náklady na úroky a podobné náklady“, a navyšují tedy čistý úrokový výnos ve výši 18 810 tis. Kč. Ostatní provozní náklady, které nesouvisí s bankovní činností, byly reklasifikovány z položky „Všeobecné provozní náklady“ do položky „Ostatní provozní výnosy/(náklady), čisté“ ve výši 113 473 tis. Kč.

3.2.6.1. Čistý zisk po zdanění

Graf č. 5 Vývoj čistého zisku po zdanění (v tis. Kč)

Zdroj: vlastní zpracování, výroční zprávy bank

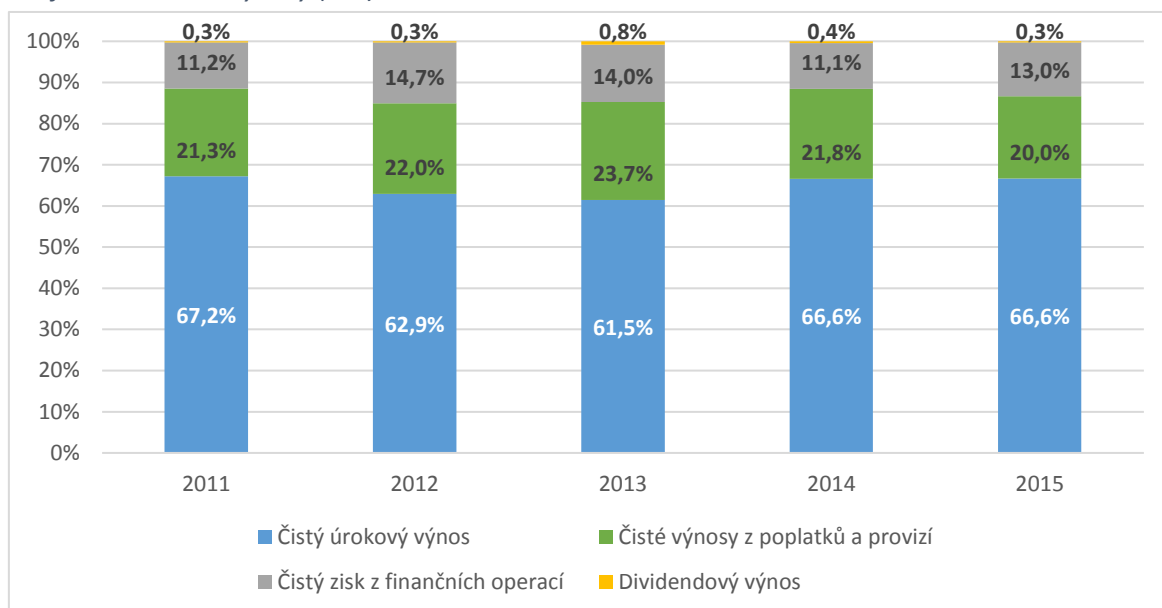
V rámci srovnávaných bank je Raiffeisenbank na třetí příčce z hlediska výše zisku. Mimo Sberbank došlo u všech bank v průběhu sledovaného období k nárůstu čistého zisku po zdanění. Po první tři období dosahovala nejvyššího zisku GE Money bank, a to přesto, že má výrazně nižší objem aktiv. U UniCredit Bank je patrný strmý nárůst zisku, v roce 2012 se nicméně jedná o návrat k hodnotám předcházejícím roku 2011, když v roce 2011 došlo k prudkému propadu vlivem ztrát plynoucích zejména ze znehodnocení řeckých dluhopisů. Od roku 2014 pak růst souvisí s fúzí se slovenskou Unicredit Bank, k níž došlo ke konci roku 2013. Pokles v roce 2015 u Sberbank byl způsoben jednak snahou o zvýšení stability a s tím souvisejícím přibrzděním růstu úvěrů a z toho plynoucím snížením úrokových výnosů a dále prohraným soudním sporem.

U Raiffeisenbank došlo k výraznému meziročnímu propadu zisku o více než 51 % v roce 2013, který byl způsoben zejména vysokými ztrátami ze znehodnocení nehmotného majetku, když bylo rozhodnuto o zastavení projektu vývoje nového bankovního systému a došlo k odúčtování nedokončené investice. Zároveň měla Raiffeisenbank v tomto roce nižší úrokové výnosy. Celkově je u Raiffeisenbank patrný růstový trend zisku, a to konkrétně o 26,6 % od roku 2011 do roku 2015. Vzhledem k tomu, že v celém českém bankovním sektoru došlo za toto období k nárůstu čistého zisku o 24,9 %, odpovídá vývoj zisku Raiffeisenbank průměru, respektive ho lehce převyšuje.

3.2.6.2. Provozní výnosy

Níže uvedený graf ukazuje podíl jednotlivých ziskových položek na tvorbě provozního zisku. Provozní zisk, je zde na rozdíl od tabulky č. 12 uveden bez ponížení o změnu hodnoty rezerv a opravných položek na úvěrová rizika, která budou analyzována dále.

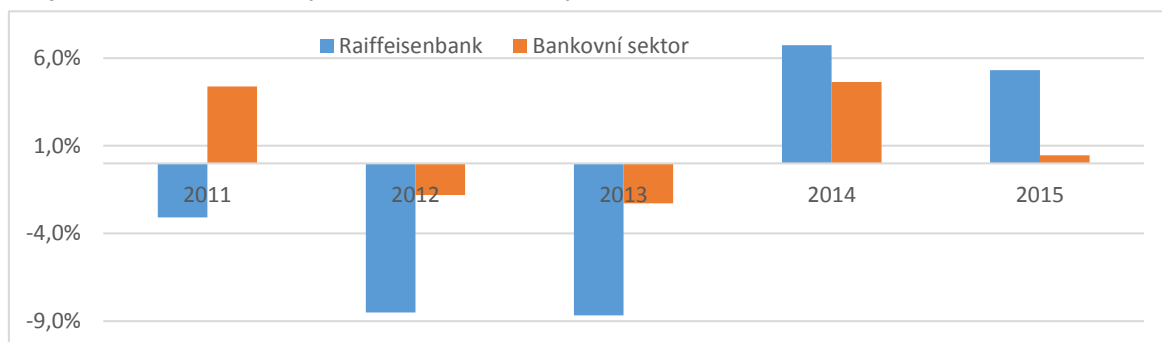
Graf č. 6 Provozní výnosy (v %)

Zdroj: vlastní zpracování, výroční zprávy banky

Nejvýznamnější položkou je jednoznačně čistý úrokový výnos, jehož podíl se pohybuje v rozmezí 61,5 % a 67,2 %, tedy na výši obvyklé pro bankovní sektor.

Graf č. 7 Meziroční změny čistého úrokového výnosu (v %)

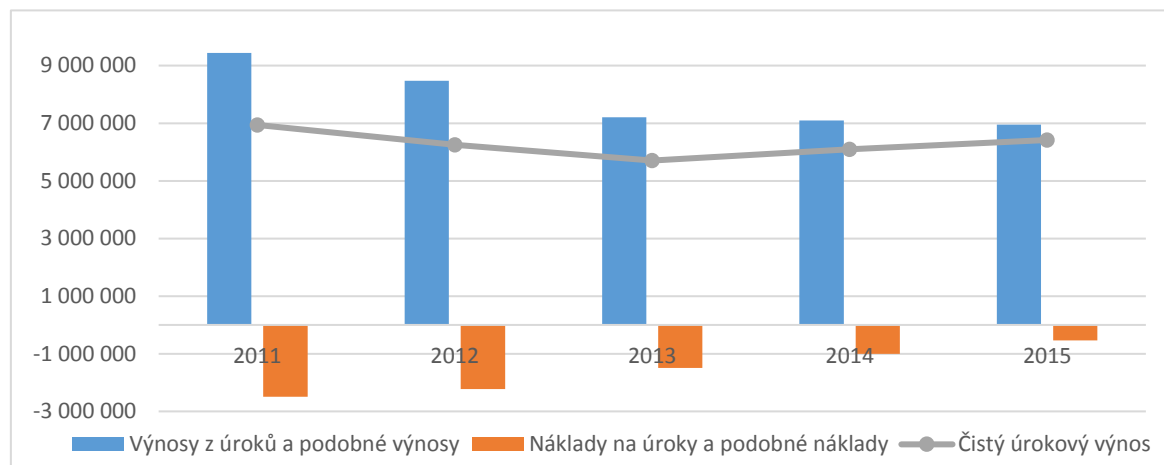

Zdroj: vlastní zpracování, ARAD, výroční zprávy banky

Při pohledu na meziroční vývoj čistého úrokového výnosu vidíme, že mimo počátečního roku 2011, kdy u Raiffeisenbank došlo k poklesu čistého úrokového výnosu, vykazuje obdobný trend jako celý bankovní sektor. Zatímco však výše čistého úrokového výnosu v bankovním sektoru o 0,9 % narostla, u Raiffeisenbank došlo k celkovému poklesu o 7,6 %. Celkový pokles je však mírně zkreslen překlasifikací položek v rámci jednotlivých částí zisku. K výraznému propadu došlo zejména v roce 2012 a 2013. To bylo způsobeno zejména poklesem výnosů z úroků z pohledávek za klienty. Vinou velmi nízkých úrokových sazeb došlo k propadu u této položky, přestože samotné pohledávky rostly. V posledních dvou letech pak úrokové výnosy narůstaly. K růstu, jak vidíme na grafu č. 8, přispěl i výrazný pokles na straně nákladů na úroky a podobných nákladů. Ten je dán zejména výrazným poklesem náklady na úroky z vkladů klientů, jejich pokles vidíme na grafu č. 9, kde v roce 2011 činily téměř 1,36 miliardy Kč, zatímco

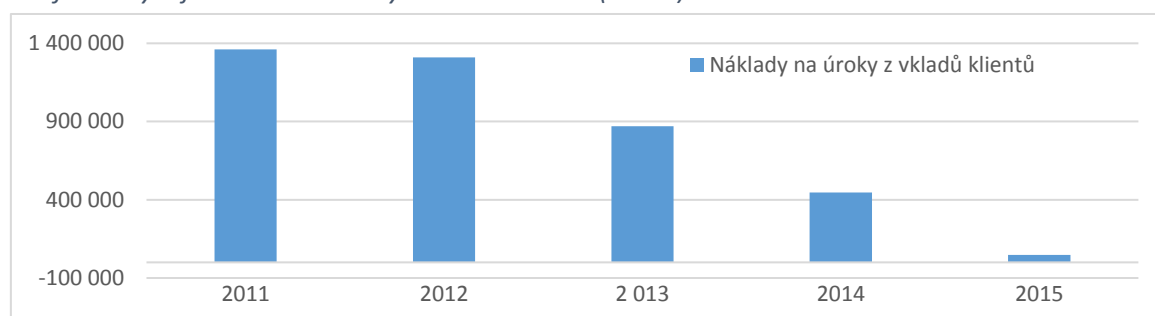
v roce 2015 to bylo jen 46,7 milionu Kč. To je způsobeno zejména tím, že Skupina v této položce vykazuje čistý úrokový výnos ze zajišťovacích finančních derivátů při zajištění reálné hodnoty termínovaných vkladů a portfolia běžných a spořicíh účtů, které v roce 2015 činily téměř 505 mil. Kč, v roce 2014 290 mil. Kč, v roce 2013 51 mil. Kč. Původní propad celkového čistého úrokového výnosu nicméně nebyl vykompenzován.

Graf č. 8 Vývoj čistých úrokových výnosů (v tis. Kč)

Zdroj: vlastní zpracování, výroční zprávy banky

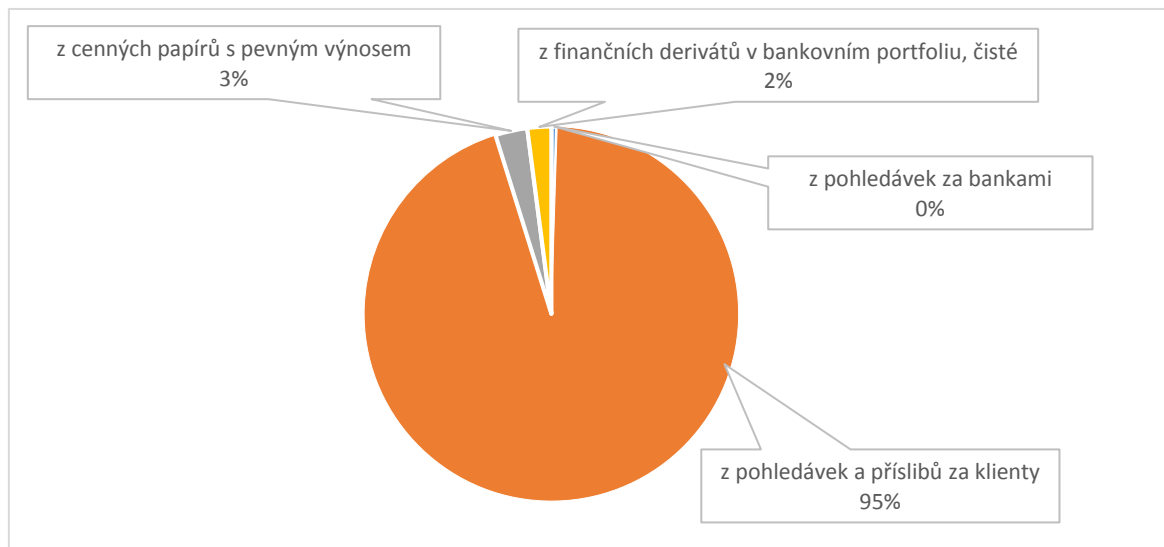
Graf č. 9 Vývoj nákladů na úroky z vkladů klientů (tis. Kč)

Zdroj: vlastní zpracování, výroční zprávy banky

Čistý úrokový výnos je tvořen především úroky z pohledávek a příslibů za klienty, které v roce 2015 činily částku 6,582 miliard Kč, tedy téměř 95 % úrokových výnosů. Skupina do této položky zahrnuje i čistý úrokový náklad ze zajišťovacích finančních derivátů při zajištění reálné hodnoty portfolia hypotéčních úvěrů ve výši 312,5 mil. Kč v roce 2015 a v roce 2014 223,5 mil. Kč.

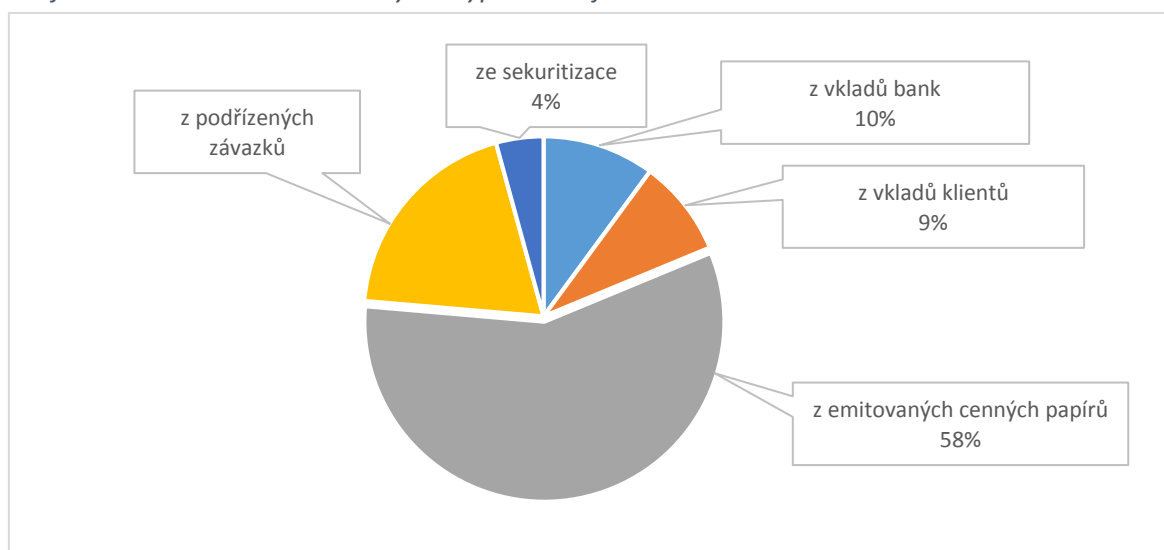
Graf č. 10 Podíl výnosů z úroků dle typu v roce 2015

Zdroj: vlastní zpracování, výroční zprávy banky

Na straně úrokových nákladů jsou nejvýznamnější položkou úroky z emitovaných cenných papírů, které činily přes 310 milionů Kč, což bylo 60 % nákladových úroků.

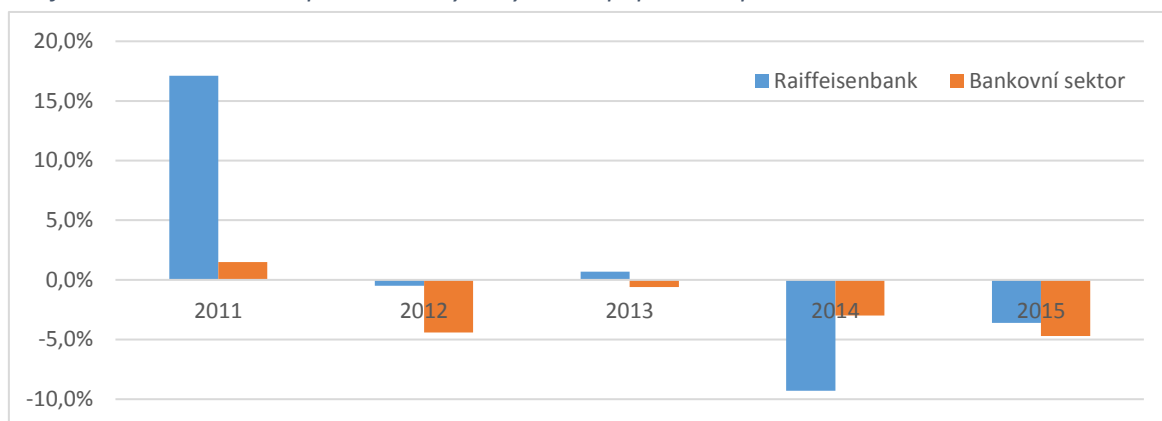
Graf č. 11 Podíl nákladů na úroky dle typu nástroje v roce 2015

Zdroj: vlastní zpracování, výroční zprávy banky

Druhou složkou provozních výnosů jsou čisté výnosy z poplatků a provizí, jejichž podíl je přibližně 22 %. Na počátku roku 2011 došlo k růstu, v roce 2012 a 2013 stagnovaly a poté byl trend záporný. S výjimkou roku 2014, kdy došlo u banky k výraznému propadu, byl meziroční vývoj příznivější než v bankovním sektoru. Celková změna je obdobná s celým bankovním sektorem, u nějž od roku 2011 do roku 2015 došlo k poklesu o 12,2 %, Raiffeisenbank poklesly čisté výnosy z poplatků a provizí o 12,4 %.

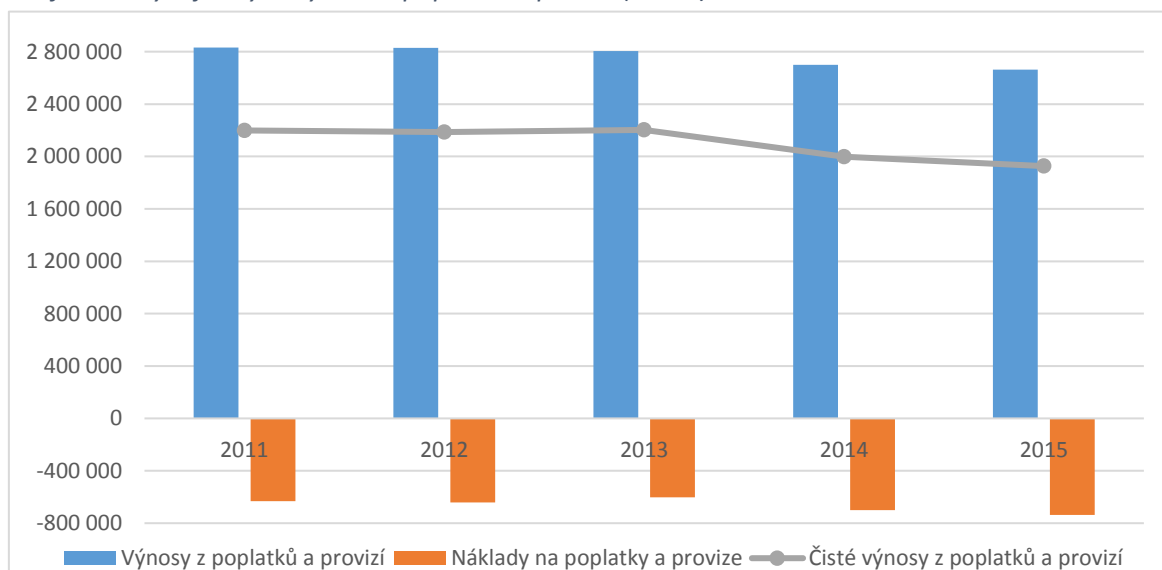
Graf č. 12 Meziroční tempo růstu čistých výnosů z poplatků a provizí

Zdroj: vlastní zpracování, ČNB, výroční zprávy banky

Jak vidíme z grafu č. 13, relativně stagnující vývoj čistých výnosů z poplatků do roku 2013 je dán stabilitou jak na straně výnosů, tak na straně nákladů a pokles v roce 2014 je dán jak snížením výnosů o 105,9 mil. Kč, tak vzrůstem nákladů o 99 mil. Kč.

Graf č. 13 Vývoj čistých výnosů z poplatků a provizí (tis. Kč)

Zdroj: vlastní zpracování, výroční zprávy banky

3.2.6.3. Analýza tvorby rezerv a opravných položek na úvěrová rizika

Opravné položky Skupina zaúčtovává, pokud je předpoklad, že je ohrožena návratnost pohledávky. Opravné položky jsou tvořeny k rozvahovým a rezervy k podrozvahovým úvěrovým angažovanostem ve výši ztrát odhadovaných vedením Skupiny.

Opravné položky jsou tvořeny buď individuálně ke konkrétním pohledávkám, u nichž je identifikováno selhání dlužníka, nebo portfoliově k dosud neidentifikovaným ztrátám, které mohou být obsaženy v portfoliu. Tyto ztráty jsou odhadnuty na základě vývoje portfolia s obdobnými charakteristikami a banka je tedy odhaduje na základě předchozích zkušeností.

Úvěry a pohledávky, u nichž se banka domnívá, že klient nebude schopen splnit závazky, jsou postupovány externí společností nebo odpisovány individuálně do nákladů Skupiny se současným použitím vytvořené opravné položky.

Vzhledem k tomu, že opravné položky k pohledávkám za bankami byly vytvořeny pouze v roce 2011, a činily pouze 0,002 % opravných položek k pohledávkám a úvěrům, budou dále analyzovány pouze opravné položky k pohledávkám a úvěrům za klienty.

Tabulka č. 13 Změna hodnoty rezerv a opravných položek na úvěrová rizika (v tis. Kč)

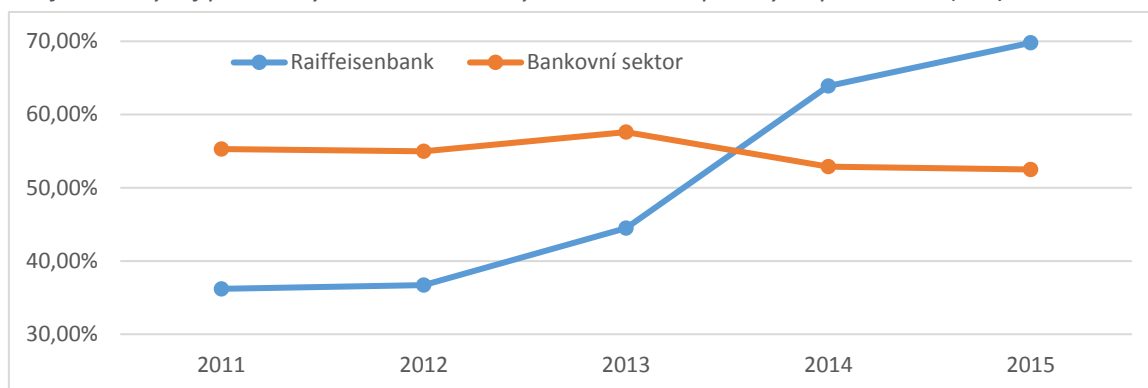
Rok	2011	2012	2013	2014	2015
Tvorba opravných položek	-4 532 288	-4 309 671	-3 979 635	-3 000 646	-2 586 413
Rozpuštění opravných položek	2 585 872	2 735 828	2 485 268	1 922 024	1 590 802
Použití opravných položek	864 648	1 972 420	1 390 686	1 081 696	1 414 696
Nominální hodnota. postoupen. a odepsaných pohledávek	-863 347	-1 980 429	-1 394 675	-1 081 760	-1 418 178
Výnos z odepsaných pohledávek	6 023	11 952	10 765	15 368	34 528
Změna hodnoty opravných položek celkem	-1 939 201	-1 569 900	-1 487 591	-1 063 318	-964 565
Tvorba rezerv	-4 803	-232 944	-25 009	-51 956	-184 438
Rozpuštění rezerv	30 684	4 803	237 944	45 500	51 956
Změna hodnoty rezerv na podrozvahová úvěrová rizika	25 881	-228 141	212 935	-6 456	-132 482
Celkem	-1 913 320	-1 798 041	-1 274 656	-1 069 774	-1 097 047

Zdroj: vlastní zpracování, výroční zprávy banky

Z tabulky č. 13 vidíme, že tvorba rezerv k úvěrovým rizikům je ve srovnání s opravnými položkami výrazně nižší. Za sledované období tvoří necelých 1,8 % ze sumy obou položek. Zaměříme se proto především na opravné položky. Jejich tvorba za sledované období neustále klesala. Tvorba poklesla celkem o 42,9 %, což vedlo k poklesu opravných položek k úvěrům a pohledávkám o 8,7 %, ačkoliv samotné úvěry a pohledávky za klienty⁶⁵ za toto období narostly o 18,2 %. Tento vývoj je odlišný od bankovního sektoru jako celku, kde za toto období narostly úvěry a pohledávky za klienty o 24,6 %, nicméně při současném růstu opravných položek o 13,1 %. Pokles opravných položek je dán zvýšením kvality úvěrového portfolia, respektive poklesem úvěrů se selháním. Ty u Raiffeisenbank mezi lety 2011 a 2015 poklesly o 52,7 %, zatímco v rámci celého bankovního sektoru došlo k jejich nárůstu o 19,2 %. Výsledný podíl úvěrů a pohledávek za klienty se selháním ku celkovým je u Raiffeisenbank 4,7 %, zatímco v bankovním sektoru 5,9 %. Poměr výše opravných položek ku pohledávkám se selháním z hodnoty 36,2 %, což je hodnota nižší než průměr bankovního sektoru, zvýšil do roku 2015 na 69,8 %, tedy hodnotu výrazně převyšující bankovní sektor, což značí, že by tvorba opravných položek neměla být podhodnocena.

⁶⁵ bez započtení opravných položek

Graf č. 14 Vývoj podílu krytí úvěrů za klienty se selháním opravnými položkami (v %)

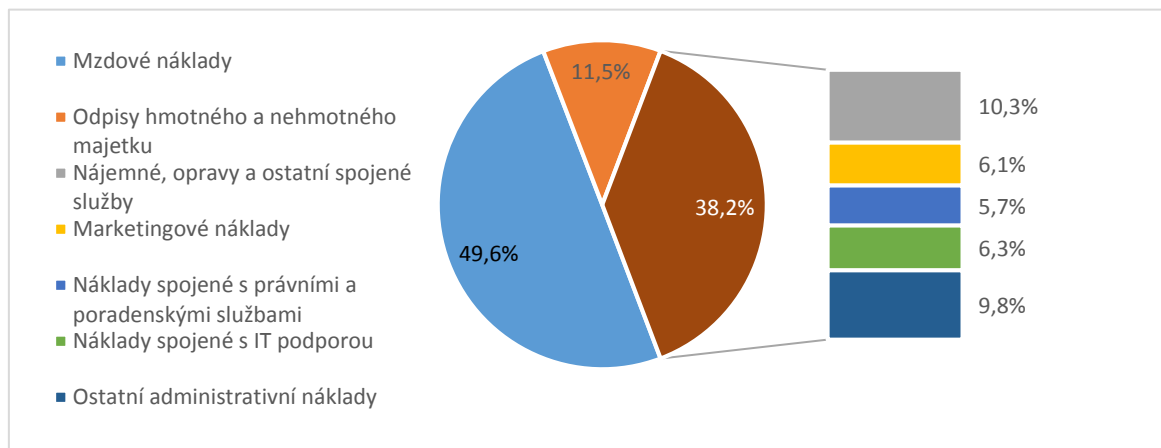
Zdroj: vlastní zpracování, ČNB, výroční zprávy banky

Vzhledem k tomu, že způsob tvorby opravných položek podléhá dohledu ČNB a výkazy jsou podrobeny auditu, budeme pro ocenění předpokládat, že tvorba rezerv je přiměřená a odpovídající.

3.2.6.4. Všeobecné provozní náklady

Provozní náklady jsou tvořeny převážně jen všeobecnými provozními náklady, proto budeme detailněji analyzovat pouze je. Vývoj jejich výše je mírně zkreslen vlivem reklasifikace v datech od roku 2012, z nichž Ostatní provozní náklady, které nesouvisí s bankovní činností, byly reklasifikovány z položky „Všeobecné provozní náklady“ do položky „Ostatní provozní výnosy/(náklady), čisté“.

Graf č. 15 Složení všeobecných provozních nákladů v roce 2015 (v %)

Zdroj: vlastní zpracování, výroční zprávy banky

Přibližně polovina všeobecných provozních nákladů jsou mzdové náklady. Mzdové náklady v roce 2011 narostly meziročně o 10,2 % při souběžném růstu zaměstnanců o 3 %. Nárůst počtu zaměstnanců v tomto roce souvisí s otevřením nových poboček a zahájením nových projektů. V dalších letech už mzdové náklady pouze klesaly, což bylo patrně dáno zejména postupným

poklesem zaměstnanců v jednotlivých letech, nejspíše i v rámci iniciativy mateřské společnosti v oblasti nákladových úspor.

Druhou významnou položkou jsou administrativní náklady, jejichž podíl se pohybuje mezi 30,1 % a 38,2 %. Administrativní náklady nejdříve mírně rostly díky mírnému růstu téměř všech dílčích administrativních nákladů. Následný pokles v roce 2014 a 2015 souvisí zejména s poklesem položky nájemné, opravy a služby spojené s provozem kanceláří a náklady spojené s právními a poradenskými službami. Celkově došlo od roku 2011 do roku 2015 k nárůstu administrativních nákladů o 2,9 %.

Odpisy hmotného a nehmotného majetku tvoří přibližně 10 % všeobecných provozních nákladů, přičemž od roku 2011 do roku 2015 vzrostly o 8,3 %.

Ztráty ze znehodnocení investic jsou zanedbatelné, stejně jako ztráty ze znehodnocení nehmotného majetku. Výjimkou je rok 2013, kdy činily ztráty ze znehodnocení nehmotného majetku více než 1,47 miliardy Kč, tedy 21 % všeobecných provozních nákladů. Jednalo se o jednorázový výkyv daný odúčtováním nedokončené investice do projektu vývoje nového bankovního systému mateřské společnosti. Dozorčí rada Banky v prosinci 2013 schválila rozhodnutí vedení o pozastavení projektu vývoje nového bankovního systému.

Tabulka č. 14 Meziroční vývoj vybraných položek všeobecných provozních nákladů (v %)

Rok	2011	2012	2013	2014	2015
Všeobecné provozní náklady	10,2 %	-1,3%	24,3%	-19,7%	-5,0%
Mzdové náklady	14,3%	-4,1%	-1,8%	-5,7%	-1,8%
Administrativní náklady:	6,8%	5,5%	0,8%	-0,3%	-2,9%
Nájemné, opravy a služby. spojené s provozem kanceláří	12,7%	6,6%	0,0%	-0,8%	-10,6%
Marketingové náklady	8,2%	-24,2%	24,4%	26,1%	-8,7%
Náklady spoj. s právními a poradenskými sl.	-4,1%	47,5%	-3,4%	-24,6%	-0,9%
Náklady spojené s IT podporou	8,6%	14,6%	9,0%	12,0%	6,4%
Pojištění depozit a obchodů	31,3%	8,0%	-4,0%	9,2%	11,8%
Telekomunikace, poštovné a ostatní služby	-0,2%	-14,1%	-12,5%	-7,1%	-5,0%
Odpisy hmotného a nehmotného majetku	17,4%	-0,8%	0,6%	7,5%	0,9%

Zdroj: vlastní zpracování, výroční zprávy banky

3.2.7 Analýza poměrových ukazatelů

V rámci této části práce budou analyzovány vybrané poměrové ukazatele ukazující výkonnost a finanční zdraví banky a bude provedeno srovnání v rámci bankovního sektoru.

3.2.7.1. Ukazatele rentability

Základními ukazateli rentability jsou ukazatel návratnosti aktiv ROA (Rentability on Assets) a ukazatel návratnosti kapitálu ROE (Rentability on Equity).

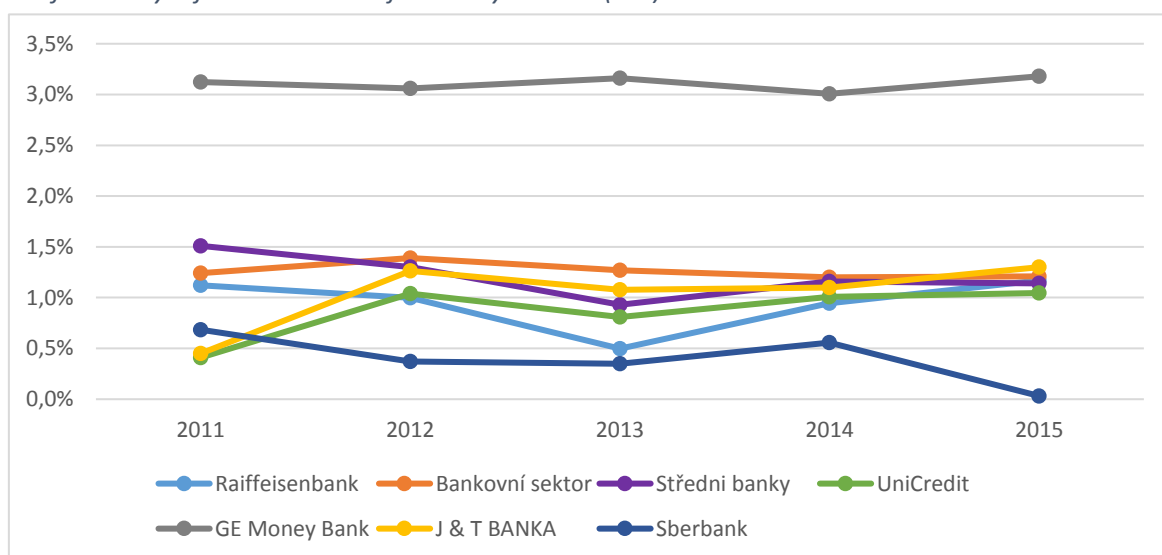
Tabulka č. 15 Ukazatel ROA a jeho rozklad (v tis. Kč a %)

Rok	2011	2012	2013	2014	2015
Čistý zisk po zdanění	2 223 594	2 020 451	982 202	2 027 140	2 814 862
Průměrná aktiva	198 440 994	202 242 425	197 288 628	214 243 906	240 731 373
Celková úroková marže	2,5%	2,2%	2,2%	2,3%	2,2%
Celková operační marže	-1,7%	-1,7%	-2,4%	-1,7%	-1,3%
Celková neoperační m.	0,6%	0,7%	0,7%	0,5%	0,5%
Daňová marže	-0,3%	-0,2%	-0,1%	-0,2%	-0,3%
ROA	1,1%	1,0%	0,5%	0,9%	1,2%

Zdroj: vlastní zpracování, výroční zprávy banky

Ukazatel ROA vypočteme jako poměr čistého zisku po zdanění a průměrné výše aktiv. Pro bližší pochopení jeho vývoje je možné jej rozložit na součet úrokové marže, operační marže a neoperační marže snížený o daňovou marži. V rámci rozkladu je úroková marže počítána z čistého úrokového výnosu po rezervách a opravných položkách na úvěrová rizika. Do operační marže jsou zahrnuty jak čisté výnosy z poplatků a provizí, tak všeobecné a ostatní výnosy a náklady, díky jejichž výši je operační marže po celé období záporná. Ukazatel ROA ve sledovaném období klesal a v posledních dvou letech došlo k jeho růstu na hodnotu 1,2 %. Celková úroková marže v roce 2012 mírně poklesla a poté se držela na přibližně stejné úrovni. Výkyvy jsou nejvýznamněji ovlivněny celkovou operační marží, jejíž vývoj určují zejména všeobecné provozní náklady, jejichž výrazný nárůst v roce 2013 v důsledku ztrát z odpisu vyvíjeného software způsobil propad celkové operační marže a tím i pokles rentability celkových aktiv.

Graf č. 16 Vývoj ukazatele ROA jednotlivých bank (v %)

Zdroj: vlastní zpracování, výroční zprávy bank, ČNB

Vývoj ukazatele ROA lze oproti konkurentům označit za srovnatelný s výjimkou roku 2013, kdy ukazatel poklesl kvůli odpisu vyvíjené bankovní aplikace. Průměrné ROA při vyloučení roku 2013 je za sledované období 1,1 %, což je hodnota mírně pod ROA bankovního sektoru

a srovnatelná s ROA UniCredit a J&T s výjimkou počátečního roku 2011, kdy UniCredit utržila výrazné hodnoty díky propadu hodnoty řeckých dluhopisů a J&T, které v tomto roce vzrostly úrokové náklady díky růstu vkladů, které nicméně nebyly ihned investovány a nepřinesly tak adekvátní výnosy. ROA GE Money Bank se dlouhodobě drží nad výnosností bankovního sektoru a naopak Sberbank dosahuje dlouhodobě podprůměrných hodnot, proto nejsou tyto dvě banky s Raiffeisenbank srovnatelné.

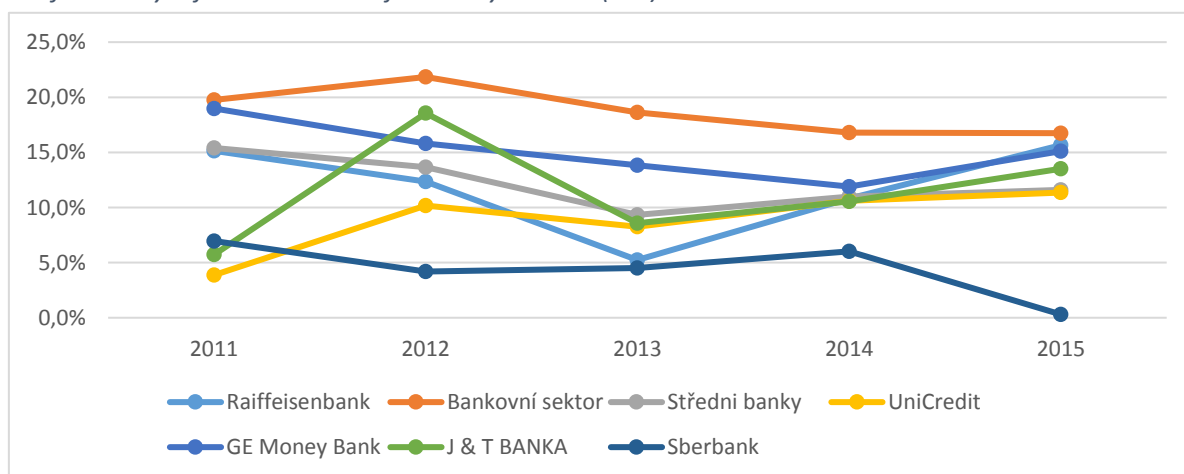
Tabulka č. 16 Ukazatel ROE a jeho rozklad (v tis. Kč a %)

Rok	2011	2012	2013	2014	2015
Čistý zisk po zdanění	2 223 594	2 020 451	982 202	2 027 140	2 814 862
Průměrný kapitál Tier 1	14 680 356	16 364 020	18 750 148	18 751 775	17 984 741
Poměr aktiv / Tier 1	13,5	12,4	10,5	11,4	13,4
ROA	1,1%	1,0%	0,5%	0,9%	1,2%
ROE	15,1%	12,3%	5,2%	10,8%	15,7%

Zdroj: vlastní zpracování, výroční zprávy banky

Ukazatel ROE ukazuje výnosnost jako poměr zisku po zdanění ku průměrnému vlastnímu kapitálu, jako hodnota byla použita hodnota kapitálu Tier 1 kvůli porovnatelnosti s hodnotami vykazovanými ČNB. Pro lepší pochopení vývoje ROE jej lze rozložit na součin pákového poměru průměrných aktiv ku průměrnému Tier 1 a ukazatele ROA. Jak pákový poměr, tak ROA nicméně vykazovaly v jednotlivých letech stejný směr vývoje a ovlivňovaly tedy vývoj ROE stejným směrem. Průměrný kapitál Tier 1 až do roku 2014 rostl. Hodnota průměrných aktiv kolísala, nicméně v letech 2012 a 2013 došlo k poklesu vzájemného poměru na 10,5, tedy o 22,2 % méně než v roce 2011. V roce 2014 byl však růst průměrných aktiv minimální a v roce 2015 došlo k poklesu, což při souběžném růstu průměrných aktiv o 21,3 % ve srovnání s rokem 2011 vedlo k nárůstu poměru téměř na úroveň roku 2011. Ukazatel ROE obdobně jako ROA klesal a v roce 2013 se propadl oproti počátku sledovaného období o 65,4 % na hodnotu 5,2 %. V roce 2015 nicméně rok 2011 překonal a dosáhl hodnoty 15,7 %.

Graf č. 17 Vývoj ukazatele ROE jednotlivých bank (v %)

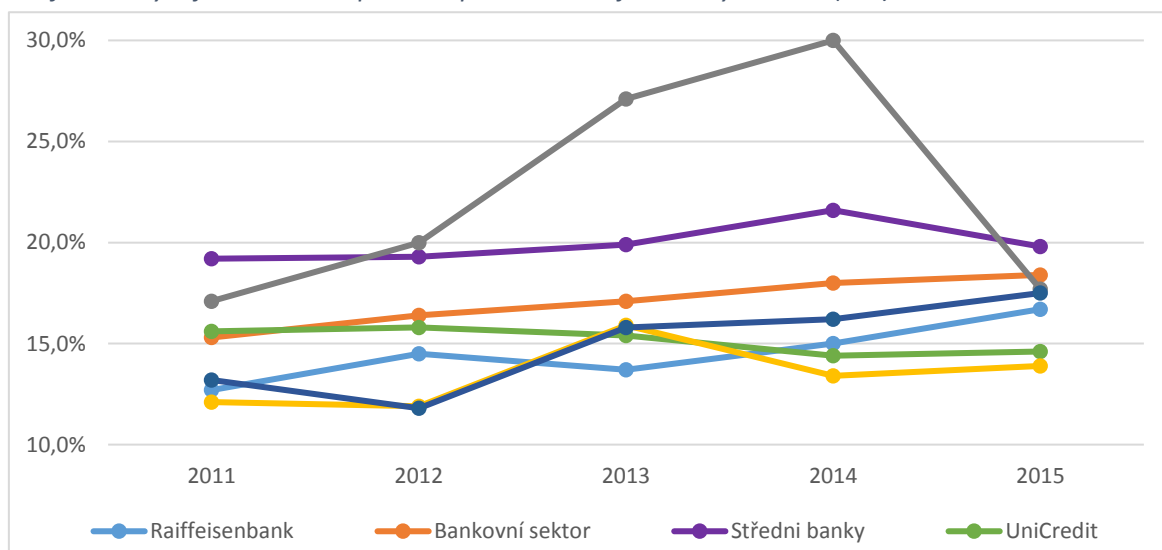
Zdroj: vlastní zpracování, výroční zprávy bank, ČNB

Ukazatel ROE Raiffeisenbank je srovnatelný se sektorem středních bank. V roce 2013 díky propadu čistého zisku byla výrazně pod ROE srovnávaných sektorů i jednotlivých bank mimo Sberbank, která po celé období vykazovala podprůměrné hodnoty. V roce 2015 naopak ROE Raiffeisenbank sektor středních bank převyšoval o 4,1 procentního bodu díky nárůstu čistého zisku. Průměrné ROE celého bankovního sektoru je pak vyšší, což je dáno zejména vyššími hodnotami velkých bank. Celkově tak lze rentabilitu hodnotit pozitivně zejména s ohledem na růst v posledních dvou letech.

3.2.7.2. Kapitálová přiměřenost

Způsob výpočtu a sledování kapitálové přiměřenosti je v rámci evropské regulace bankovního sektoru klíčový. Kapitálová přiměřenost českých bank je dlouhodobě poměrně vysoko nad minimálním požadavkem 8 % a celý bankovní sektor vykazuje ve sledovaném období stabilní rostoucí trend, přičemž hodnota v roce 2015 byla o 3,1 procentního bodu vyšší než v roce 2011. Kapitálová přiměřenost Raiffeisenbank se nachází mírně pod hodnotou celého bankovního sektoru i sektoru středních bank, stále však s průměrnou hodnotou 14,5 % za sledované období s rezervou převyšuje 8 % požadavek. S výjimkou roku 2013, kdy došlo k mírnému poklesu, vykazuje rostoucí trend a ve všech letech převyšuje hodnota i budoucí minimální kapitálovou přiměřenost ve výši až 12,5 % po plánované navýšení minimální hodnoty o bezpečnostní polštář a případně anticyklický polštář.

Graf č. 18 Vývoj ukazatele kapitálové přiměřenosti jednotlivých bank (v %)

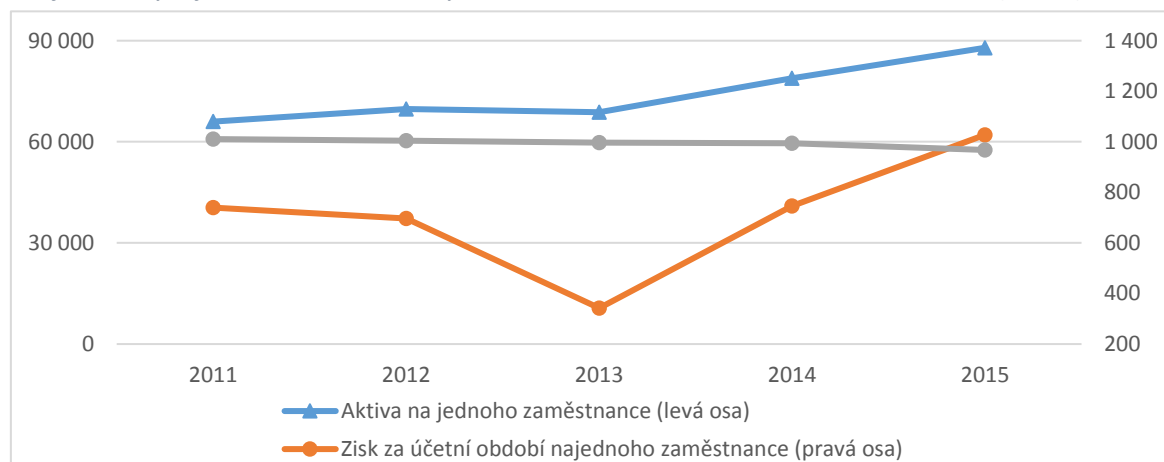
Zdroj: vlastní zpracování, výroční zprávy banky

3.2.7.3. Produktivita a aktiva na zaměstnance

Z hlediska průměrných aktiv na jednoho zaměstnance vykazuje Raiffeisenbank výrazně nižší hodnoty ve srovnání s bankovním sektorem, kde byla hodnota aktiv na jednoho zaměstnance

v roce 2015 136,8 mil. Kč⁶⁶. Raiffeisenbank v tomto roce dosáhla hodnoty pouze 87,8 mil. Kč, jedná se však o nárůst o více než 33 % ve srovnání s rokem 2011.

Graf č. 19 Vývoj aktiv, zisku a mzdových nákladů za účetní období na zaměstnance (tis. Kč)

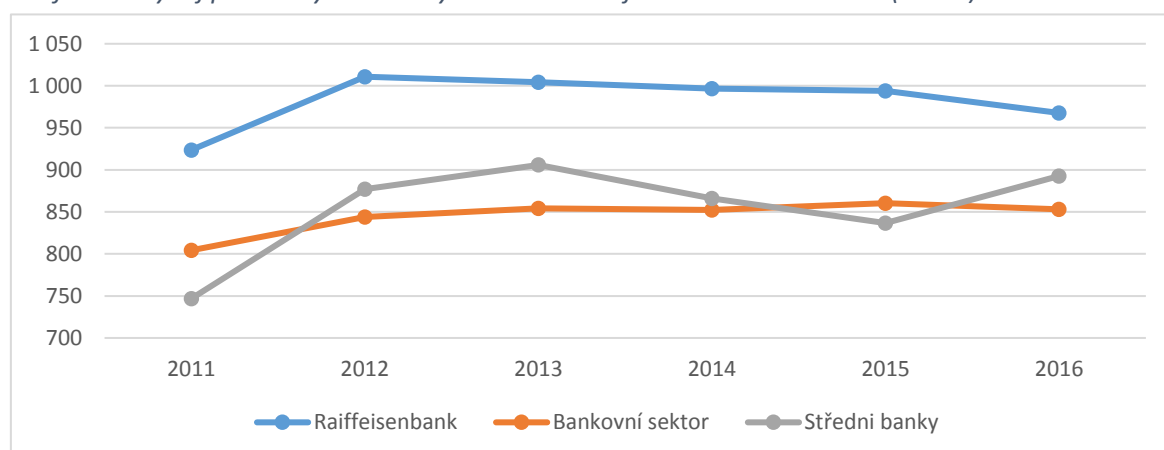

Zdroj: vlastní zpracování, výroční zprávy banky

Hodnota zisku na jednoho zaměstnance dosahuje ve srovnání s celým bankovním sektorem, kde v roce 2016 byl průměrný zisk na zaměstnance 1,6 mil⁶⁷, horších hodnot. Ve sledovaném období došlo k výraznému nárůstu hodnoty, k němuž ale docházelo i v bankovním sektoru jako celku a absolutní rozdíl mezi Raiffeisenbank a průměrnou hodnotou v bankovním sektoru, kde v roce 2011 byl zisk na zaměstnance 1,3 mil. Kč, se víceméně nezměnil.

Hodnota mzdových nákladů na jednoho zaměstnance je ve srovnání s celým bankovním sektorem, kde dosáhla v roce 2015 hodnoty 853 tis. Kč, vyšší. Pozitivní však je, že náklady ve sledovaném období o 4,3 % poklesly.

Graf č. 20 Vývoj průměrných mzdových nákladů na jednoho zaměstnance (tis. Kč)

Zdroj: vlastní zpracování, ARAD, výroční zprávy banky

⁶⁶ Česká národní banka, Zpráva o výkonu dohledu nad finančním trhem v roce 2015

⁶⁷ ARAD a vlastní výpočty

3.2.7.4. Ukazatele likvidity

Banka pravidelně vyhodnocuje riziko likvidity, zejména monitorováním změn ve struktuře financování a porovnává je se schválenou strategií řízení rizika likvidity. V rámci strategie drží část aktiv ve vysoce likvidních prostředcích jako například státní pokladniční poukázky a obdobné dluhopisy a vklady u ČNB. Pro diverzifikaci splatnosti z vkladů za klienty využívá interní statistické modely, které pravidelně přehodnocuje. Likviditní pozice je též součástí pravidelného monitorování ze strany ČNB.⁶⁸

Struktura vykazování aktiv v rámci výročních zpráv neumožňuje jednoznačně určit celkovou hodnotu rychle likvidních aktiv odpovídající metodice využívané ČNB. Položka Pokladní hotovost a ostatní rychle likvidní prostředky, kterou banka ve výročních zprávách, této položce neodpovídá, když například neobsahuje bezkupónové dluhopisy státní a emisních bank a státní kupónové dluhopisy. Položka Termínované vklady u centrálních bank se splatností do jednoho pracovního dne, která do rychle likvidních aktiv dle metodiky ČNB spadá, zde začala být vykazována až v roce 2015. Z toho důvodu nelze na základě dostupných dat srovnatelný ukazatel vypočítat a provést srovnání s českým bankovním sektorem. S ohledem na propracované regulační předpisy a pravidelný monitoring ze strany ČNB nicméně budeme předpokládat, že likvidní pozice je uspokojivá.

3.2.8 Závěr finanční analýzy

Bilanční suma Raiffeisenbank za sledované období v posledních dvou letech vykazovala výrazný růstový trend, přičemž oproti roku 2011 vykazovala v roce 2015 o 20 % vyšší hodnotu. Na aktivní straně bilance jsou nejvýznamnější položkou úvěry a pohledávky za klienty, což je situace společná celému bankovnímu sektoru. Úvěry klientům narostly od roku 2011 do roku 2015 o 20 % a byly výrazným driverem růstu celé bilance. Z hlediska objemu je nevýznamnějším segmentem large corporates, který tvoří přibližně polovinu poskytnutých úvěrů, následovaný segmentem fyzických osob. Co se týče typu úvěru, převažují termínované úvěry, které jsou následovány úvěry hypotéčními. Právě vývoj těchto segmentů je pro banku klíčový. Většina úvěrů má splatnost delší než jeden rok. Výrazně pozitivním trendem je snižování poměru opravných položek v poměru k brutto úvěrům značící pokles selhání úvěrů. Zatímco tvorba opravných položek poklesla, samotné úvěry a pohledávky za klienty za toto období narostly. Tento vývoj je ve srovnání s bankovním sektorem výrazně pozitivní. Tato skutečnost je dána jednak lepším vyhodnocováním bonity dlužníků či zajištěním při poskytování úvěrů a dále též obecným zlepšením bonity dlužníků daným příznivým ekonomickým vývojem.

Na straně pasiv převažuje cizí kapitál, který má podíl přibližně 90 %, což je hodnota zcela obvyklá pro český bankovní sektor. V rámci cizího kapitálu zaujímají nejvýznamnější místo

⁶⁸ Česká národní banka, Zpráva o výkonu dohledu nad finančním trhem v roce 2014 a 2015

závazky vůči klientům. Nejvýznamnějším segmentem je sektor fyzické osoby, následovaný sektorem large corporates. Vzhledem k tomu, že většina závazků vůči klientům je splatných na požádání, má banka výrazný nesoulad splatnosti aktiv a pasiv, což je nicméně situace, která je specifikem bankovních institucí. Vzhledem k propracované evropské regulaci a metodám řízení likvidity, které jsou ČNB pravidelně kontrolovány, nepředpokládáme riziko likvidity výrazně odchylné od bankovního sektoru a nepřiměřeně ohrožující likvidnost banky.

V oblasti čistého zisku došlo ve srovnání s rokem 2011 k nárůstu o 26,6 %, což je vývoj opět srovnatelný s bankovním sektorem, kde došlo k nárůstu o 24,9 %. Raiffeisenbank zaznamenala nejvýraznější růst v posledním sledovaném roce. Zisk je tvořen zejména čistými úrokovými výnosy, významný podíl mají též čisté výnosy z poplatků a provizí a menší podíl poté čistý zisk z finančních operací. Z hlediska nákladů zaujímají největší podíl všeobecné provozní náklady. Růst zisku byl ovlivněn zejména poklesem nákladů na úroky, což bylo výrazně ovlivněno současnými velmi nízkými úrokovými sazbami v ekonomice. Nízké úrokové sazby nicméně zároveň přispěly k poklesu úrokových výnosů a výsledný dopad na čisté úrokové výnosy pak byl záporný. K růstu zisku výrazně dopomohl též výše zmíněný pokles tvorby opravných položek a rezerv na úvěrová rizika a v neposlední řadě též pokles všeobecných provozních nákladů, zejména nákladů na mzdy.

Výše a vývoj ukazatelů ROA a ROE je srovnatelný se srovnávanými konkurenty a sektorem středních bank. Z hlediska kapitálové přiměřenosti Raiffeisenbank dosahuje spíše mírně horších hodnot, než je průměr v bankovním sektoru jako celku a v sektoru střední banky, hodnoty jsou nicméně stále uspokojivé a s výraznou rezervou přesahují minimální požadavky stanovené regulátorem, a to i při zohlednění budoucího možného zvýšení požadavku. Ukazatel kapitálové přiměřenosti navíc vykazuje pozitivní trend.

V návaznosti na provedenou finanční analýzu lze konstatovat, že Raiffeisenbank lze považovat za banku finančně zdravou a není důvod se domnívat, že by její budoucí existence byla ohrožena. Nebude-li naznačen opak v následující strategické analýze, bude splněn předpoklad going concern a pro ocenění bude možné využít výnosových metod.

3.3. Strategická analýza

V této kapitole bude provedena strategická analýza. Jejím cílem je zhodnocení budoucí perspektivy banky a zároveň potvrzení předpokladu going concern z finanční analýzy. Strategická analýza sestává ze tří hlavních částí, a to analýzy vnějšího potenciálu, jejímž cílem je vymezení a zhodnocení relevantního konkurenčního trhu, dále analýzy vnitřního potenciálu, která hodnotí konkurenční pozici banky a její tržní podíl, a poslední na ně navazující částí je samotná predikce výnosů banky.

3.3.1 Analýza vnějšího potenciálu

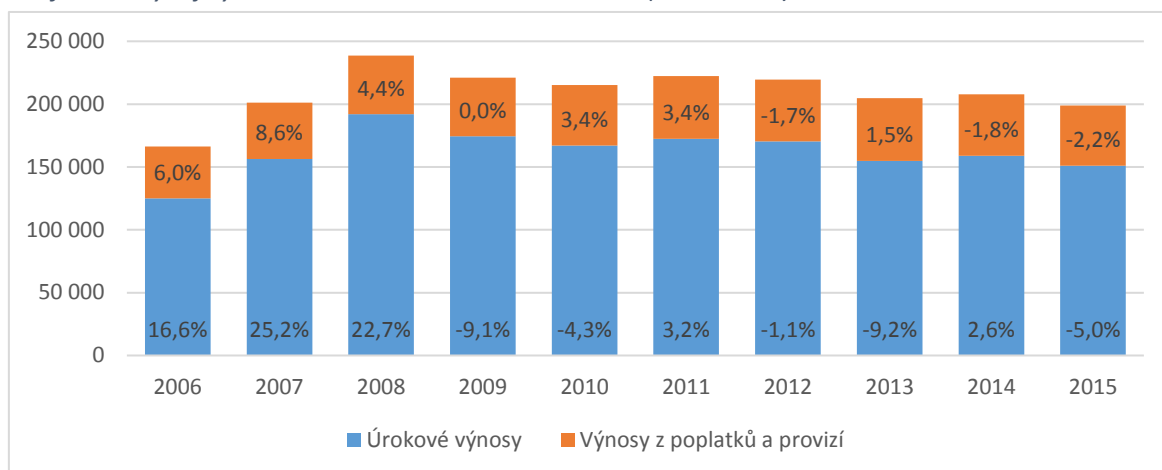
V rámci analýzy vnějšího potenciálu je nezbytné vymezit relevantní konkurenční trh, a to jak z hlediska věcného, regionálního i kvantitativního. Tento trh je dále nutné charakterizovat a vymezit klíčové faktory, které tento trh ovlivňují.

3.3.1.1. *Vymezení relevantního trhu*

Raiffeisenbank je bankou působící na území České republiky, z hlediska předmětu podnikání a geografického působení je tedy relevantní český bankovní trh. Toto vymezení by bylo možné dále zúžit na sektor středních bank dle rozdělení ČNB a dle klientely, kdy převažuje sektor large corporate a sektor fyzických osob v rámci retailového bankovníctví. Mimo to banka dále poskytuje služby i menším a středním podnikům a služby privátního bankovníctví, které však mají minoritní podíl. Vzhledem k tomu, že horní hranice bilanční sumy v rámci skupiny středních bank je 250 miliard korun, již se Raiffeisenbank těsně blíží, a lze očekávat, že ji v příštích letech překročí, nejeví se omezení relevantního trhu na sektor středních bank jako ideální. Dle velikosti, ať už z hlediska bilanční sumy či výnosů, se jednotliví konkurenti odlišují. Vzhledem k tomu, že specializace Raiffeisenbank z hlediska sektoru a služeb, se výrazně nevymyká českému bankovnímu sektoru, nejedná se například o banku specializující se na privátní bankovníctví, budou při analýze vnějšího potenciálu využita data za celý bankovní sektor.

Hlavní činností Raiffeisenbank je přijímání vkladů a poskytování úvěrů a s tím souvisejících služeb, které generují výnosy banky zejména v podobě úrokových výnosů a výnosů z poplatků a provizí. Tyto dvě výnosové položky proto využijeme pro kvantifikaci bankovního trhu.

Graf č. 21 Vývoj výnosů v českém bankovním sektoru (mil. Kč a %)

Zdroj: vlastní zpracování, výroční zprávy banky, ARAD

Až do roku 2008 dosahoval relevantní trh výrazného meziročního růstu. S úderem hospodářské krize, která zasáhla též bankovní sektor, byl tento trend narušen, došlo k jeho poklesu a následnému kolísání. Tato změna trendu byla dána vývojem úrokových výnosů, které před krizí vykazovaly vysoký meziroční růst a po jejím nástupu se relativně výrazně propadly a jejich následný vývoj byl rozkolísaný. Výnosy z poplatků a provizí byly stabilnější a mírný pokles zaznamenaly pouze v letech 2012, 2014 a 2015.

3.3.1.2. Vymezení a analýza hlavních faktorů působících na bankovní trh

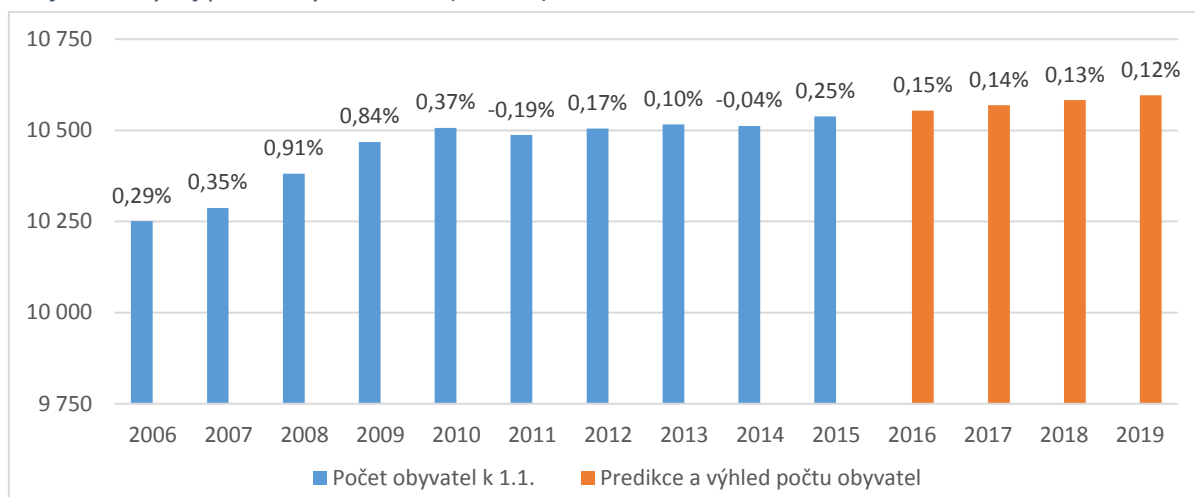
Faktory, které ovlivňují vývoj českého bankovního trhu lze rozdělit do dvou hlavních skupin. Jedná se o faktory demografické, kam můžeme zařadit například počet obyvatel či jeho věkovou strukturu. Druhou skupinou jsou faktory ekonomické, z nichž je klíčový zejména vývoj hrubého domácího produktu, inflace, úrokových sazeb, měnového kurzu, peněžní zásoby, deficitu státního rozpočtu, nezaměstnanosti a průměrné mzdy.

Demografické faktory

Klíčovými demografickými ukazateli, které ovlivňují bankovní trh, jsou počet obyvatel, jeho věková struktura a vzdělání.

Počet obyvatel je klíčovým faktorem pro celou ekonomiku a v bankovním sektoru souvisí s vývojem počtu potenciálních klientů. Počet obyvatel se za celé sledované období zvýšil o 2,8 %. V posledních letech nicméně tempo růstu výrazně pokleslo a v letech 2011 a 2014 došlo naopak k mírnému poklesu. Klíčovým problémem negativně působícím na vývoj počtu obyvatel je klesající porodnost, jež je problémem většiny vyspělých zemí. Růst počtu obyvatel je pak dán zejména migrací. Dle predikce MFČR lze v příštích čtyřech letech očekávat růst počtu obyvatel, avšak relativně pomalým a postupně se snižujícím tempem.

Graf č. 22 Vývoj počtu obyvatel v ČR (tis. a %)

Zdroj: vlastní zpracování, MFČR

Z hlediska vývoje ekonomiky a bankovního sektoru je důležité též **věkové složení obyvatelstva**. Průměrný věk v České republice se stále postupně zvyšuje. Zatímco ke konci roku 2006 byl průměrný věk obyvatel 40,2 roku, ke konci roku 2015 to bylo již 41,9 let⁶⁹. Průměrně se tedy každý rok zvýší hodnota o 0,2 roku. Tento trend je dán jednak zvyšujícím se věkem dožití a zároveň klesající porodností. Zvyšující se průměrný věk obyvatelstva, respektive vyšší doba dožití bude ovlivňovat nabídku bankovních služeb v podobě vyššího využívání depozitních produktů⁷⁰ či například služeb typu reverzní hypotéka.

Úroveň vzdělání pozitivně ovlivňuje příjmy obyvatelstva a tím může pozitivně působit též na růst využívání bankovních služeb. Úroveň vzdělání v České republice dlouhodobě roste. Zatímco v roce 2004 dle šetření OECD mělo vysokoškolské vzdělání 12 % obyvatel ve věku mezi 25 a 64 lety, v roce 2015 to bylo již 22 %.⁷¹ Ve srovnání s průměrem EU, který činí 32 %, je nicméně Česká republika stále pozadu a lze očekávat další růst vzdělanosti.

Ekonomické faktory

Hrubý domácí produkt je jedním z hlavních ukazatelů vývoje ekonomiky. HDP od roku 2006 do roku 2015 narostl o téměř 30 %. Vývoj je výrazně poznamenán světovou hospodářskou krizí, která zasáhla i českou ekonomiku. Zatímco v roce 2007 mimo růstu HDP dochází i k výraznému navýšení meziročního tempa růstu na 9,3 %, v roce 2008 HDP stále roste, nicméně tempo růstu zpomaluje a v roce 2009 se již krize projevila naplno a HDP poklesl. Do roku 2013 pak HDP víceméně stagnovalo, respektive rostlo velmi pozvolna. V roce 2014 a 2015 došlo

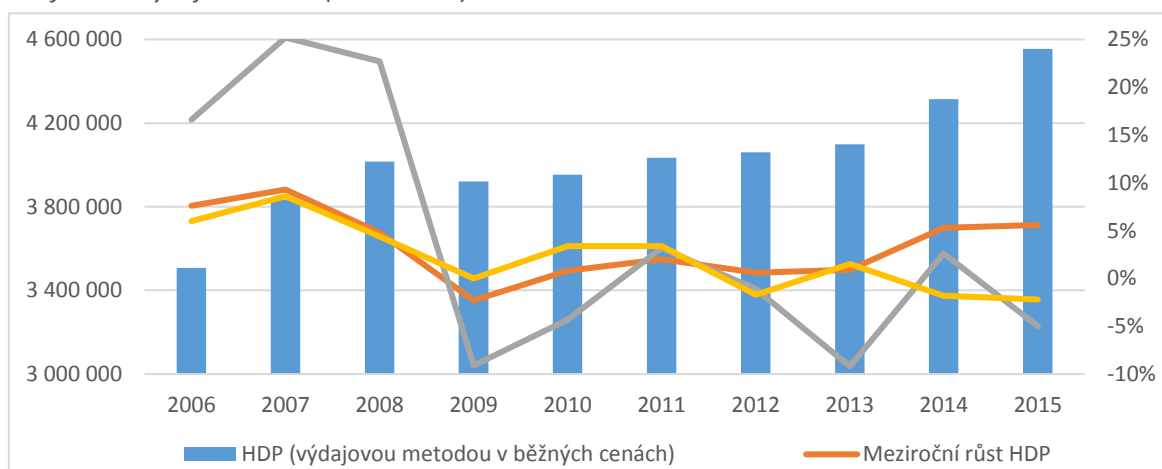
⁶⁹ Český statistický úřad [online]. [cit. 2016-09-20]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/>

⁷⁰ HRDÝ, M. Oceňování bank. 1. vyd. Praha: Oeconomica, 2002. 141 s. ISBN 80-245-0424-3, s.53

⁷¹ Education at a Glance 2016. OECD. [online]. [cit. 2016-10-15]. Dostupné z: 2016 <http://www.oecd.org/edu/skills-beyond-school/educationataglance2006-home.htm>

k opětovnému výraznějšímu oživení ekonomiky, byť hodnoty 5,3 % a 5,6 % jsou v porovnání s rokem 2007 výrazně nižší.

Graf č. 23 Vývoj HDP v ČR (mil. Kč a %)

Zdroj: vlastní zpracování, MFČR

Dle predikce a výhledu MFČR lze očekávat v příštích čtyřech letech další růst. Nejprve je prognózováno mírné zpomalení tempa růstu a poté jeho opětovný postupný nárůst, jak ukazuje tabulka č. 17.

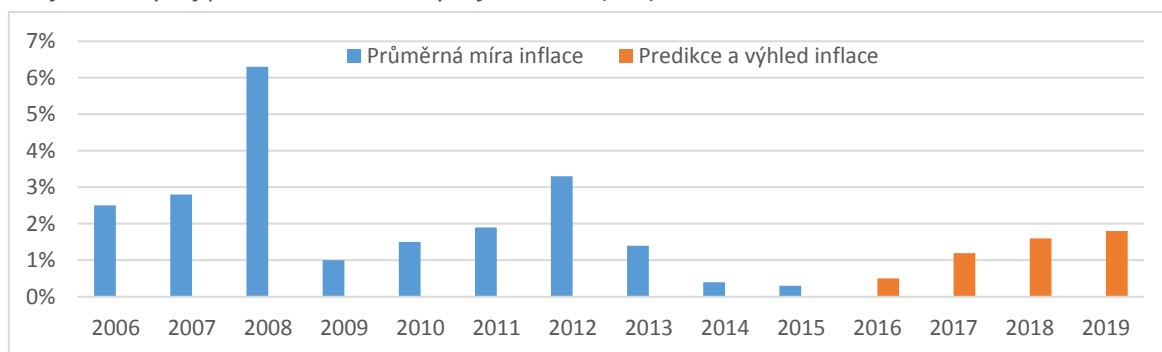
Tabulka č. 17 Predikce vývoje HDP v běžných cenách (v mil. Kč a %)

Rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019
HDP (běžné ceny)	4 313 789	4 554 615	4 703 000	4 864 000	5 048 000	5 249 000
Meziroční růst HDP	5,3%	5,6%	3,3%	3,4%	3,8%	4,0%

Zdroj: vlastní zpracování, MFČR

Míra inflace ve sledovaném období kolísala. Vysoká inflace ve výši 6,3 % v roce 2008 byla jednorázovým výkyvem. Další relativně vyšší míra inflace byla též v roce 2012, kdy dosáhla 3,3 %, přičemž tento růst byl silně ovlivněn administrativními opatřeními zvyšujícími nepřímé daně a upravujícími regulované ceny. Průměrná hodnota za sledované období činí 2,1 % a při vynechání extrémní hodnoty z roku 2008 pak 1,7 %. V posledních dvou letech inflace dosahuje rekordně nízkých hodnot a drží se pod inflačním cílem ČNB. Inflační cíl je stanoven na 2 %, přičemž by nemělo dojít k rozdílu o více než jeden procentní bod. Nízká inflace je problémem i v rámci Evropy. Evropská centrální banka ve snaze zvýšit inflaci uplatňuje politiku kvantitativního uvolňování a postupně snižuje své úrokové sazby, přičemž depozitní úroková sazba je od června 2014 záporná. Česká národní banka drží sazby na nízké úrovni nezměněné již od roku 2012 a proti inflaci zasahuje prostřednictvím devizových intervencí, jimiž udržuje kurz na úrovni kolem 27 CZK/EUR. Dle prognózy MFČR by inflace měla v příštích letech postupně narůstat a v roce 2017 se již dostat do vymezeného inflačního pásma a postupně se přibližovat cíli.

Graf č. 24 Vývoj průměrné roční míry inflace v ČR (v %)

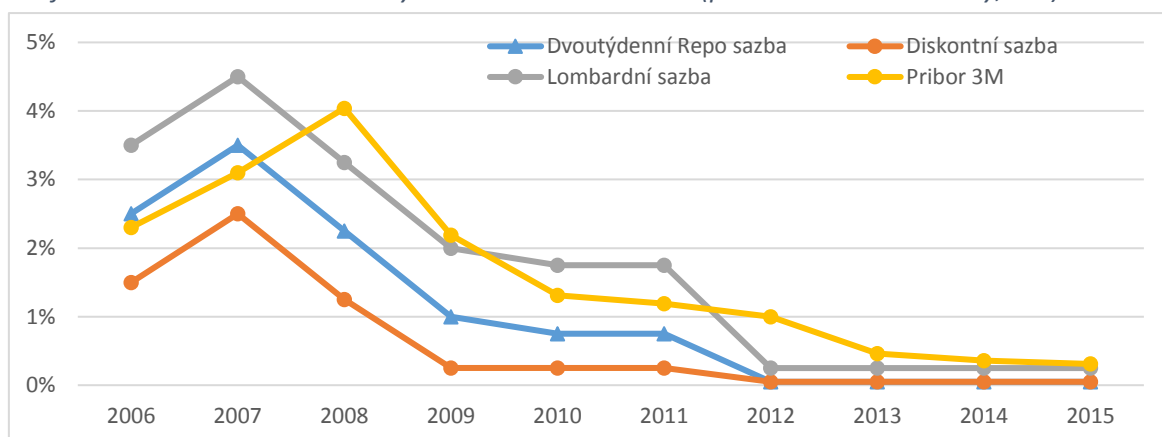

Zdroj: vlastní zpracování, MFČR

Základní úrokové sazby ČNB, které plní roli měnověpolitických nástrojů, jsou dvoutýdenní repo sazba, diskontní sazba a lombardní sazba. Jak je z grafu patrné, ve sledovaném období došlo k výraznému poklesu na rekordně nízkou úroveň, kdy dvoutýdenní repo a diskontní sazba jsou od 2.11. 2011 na úrovni 0,05 %. ČNB je drží na této úrovni za účelem tlaku na zvyšování inflace, což od podzimu 2013 doplňuje využitím devizových intervencí.

Základní sazby ČNB následně ovlivňují i sazbu na mezibankovním trhu. Jak vidíme z grafu č. 25, průměrná hodnota 3M PRIBOR následuje se zpožděním trend vývoje základních sazeb ČNB. Nízké hodnoty úrokových sazeb ČNB a na mezibankovním trhu poté vedou i k poklesu úroků vyplácených klientům za vklady, ale zároveň i poklesu úrokových sazeb z úvěrů klientům. Pokles úrokových sazeb zároveň vede k růstu poptávky po úvěrech. Tento vývoj má pak dopad na vývoj úrokových výnosů.

Graf č. 25 Základní úrokové sazby ČNB a bankovního trhu (průměrné roční hodnoty, v %)

Zdroj: vlastní zpracování, ČNB

Dle prognózy, jak ukazuje tabulka č. 18, lze očekávat budoucí růst dvoutýdenní repo sazby i mezibankovní sazby Pribor 3M.

Tabulka č. 18 Prognóza repo sazby a PRIBOR 3M (v %)

Rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Dvoutýdenní Repo sazba	0,05%	0,05%	0,05%	0,44%	1,34%	
PRIBOR 3M (ČNB)	0,36%	0,31%	0,29%	0,68%	1,58%	
PRIBOR 3M (Kolokvium, průměr)			0,30 %	0,30 %	0,60 %	0,90%

Zdroj: vlastní zpracování, MFČR, ČNB

Měnový kurz na počátku sledovaného období s určitými výkyvy aprecioval. Tento trend byl přerušen v listopadu 2013, kdy ČNB začala intervenovat na devizovém trhu s cílem držet kurz kolem úrovně 27 CZK/EUR. Dle prohlášení ČNB nelze konec intervencí očekávat dříve než v roce 2017. Poté by koruna nejspíše měla opět apreciovat, jak ukazuje predikce v tabulce č. 19.

Tabulka č. 19 Vývoj a prognóza kurzu CZK/EUR

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
CZK/EUR	28,3	27,8	25,0	26,4	25,3	24,6	25,1	26,0	27,5	27,3	27,0	26,9	26,2	25,6

Zdroj: vlastní zpracování, MFČR

Peněžní zásoba v podobě peněžního agregátu rostla po celé sledované období, jak ukazuje tabulka č. 20. V roce 2009, kdy na českou ekonomiku doléhala krize, došlo ke stagnaci peněžní zásoby, nicméně od roku 2010 se tempo růstu opět zvyšuje.

Tabulka č. 20 Vývoj agregátu M2

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Peněžní zásoba (roční růst %)	13,7%	16,3%	14,1%	0,6%	2,2%	4,1%	4,6%	5,0%	6,6%	8,4%

Zdroj: vlastní zpracování, ARAD

Do roku 2008 docházelo k postupnému snižování **deficitu státního rozpočtu**. Česká republika se Aktem o přistoupení České republiky k EU zavázala podnikat kroky k tomu, aby byla co nejdříve připravena na vstup do eurozóny. S tím souvisí plnění maastrichtských konvergenčních kritérií, mimo jiné udržení schodku státního rozpočtu pod hodnotou 3 % HDP, což bylo v prvních třech letech sledovaného období splněno. V roce 2009 s nástupem krize, s níž souvisel pokles příjmů do státního rozpočtu a současné nárůst vládních výdajů, narostl deficit na téměř desetinásobek na hodnotu 4,9 % HDP. Od tohoto roku nicméně zejména vlivem pozitivního hospodářského vývoje dochází k opětovnému snižování a následně plnění zmíněného kritéria, přičemž se očekává jeho plnění i v budoucnu.

Tabulka č. 21 Vývoj deficitu státního rozpočtu (v mld. Kč a %)

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Deficit státního rozpočtu (mld. Kč)	-97,6	-66,4	-20,0	-192,4	-156,4	-142,8	-101,0	-81,3	-77,8	-62,8
Saldo státního rozpočtu (% HDP)	-2,8%	-1,7%	-0,5%	-4,9%	-4,0%	-3,5%	-2,5%	-2,0%	-1,8%	-1,4%

Zdroj: vlastní zpracování, MFČR

Míra nezaměstnanosti vykazovala před nástupem krize pozitivní trend a v roce 2008 poklesla až na hodnotu 4,4 %. V roce 2009 došlo k opětovnému růstu a pohybovala se na úrovni kolem 7 %. V posledních dvou letech zejména díky pozitivnímu hospodářskému vývoji dochází k opětovnému poklesu.

Tabulka č. 22 Vývoj zaměstnanosti a míry nezaměstnanosti (v tis. os. a %)

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Zaměstnanost (tis. os.)	4 828	4 922	5 002	4 934	4 885	4 872	4 890	4 937	4 974	5 042
Míra nezaměstnanosti (%)	7,1%	5,3%	4,4%	6,7%	7,3%	6,7%	7,0%	7,0%	6,1%	5,1%

Zdroj: vlastní zpracování, MFČR

Dle predikce a výhledů MFČR lze navíc v příštích letech očekávat další pozitivní vývoj, kdy by se míra nezaměstnanosti měla pohybovat pod 4 %.

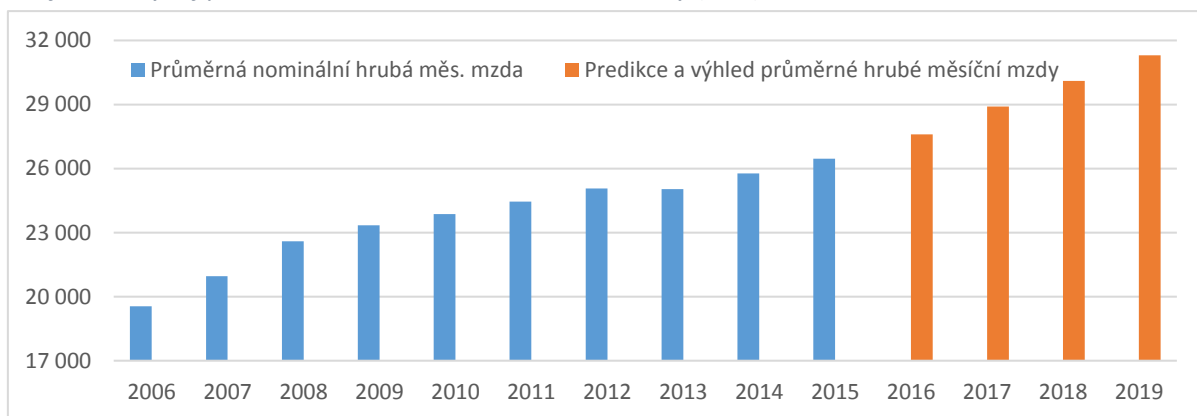
Tabulka č. 23 Predikce a výhled zaměstnanosti a míry nezaměstnanosti (v tis. os. a %)

Rok	2016	2017	2018	2019
Zaměstnanost (tis. os.)	5 124	5 140	5 155	5 169
Míra nezaměstnanosti (%)	4,0%	3,9%	3,9%	3,8%

Zdroj: vlastní zpracování, MFČR

Průměrná nominální i reálná hrubá měsíční mzda ve sledovaném období postupně narůstala s výjimkou roku 2013 a v případě reálné mzdy i roku 2012, kdy došlo k mírnému poklesu. V době nástupu hospodářské krize se nicméně výrazně změnilo tempo růstu nominální mzdy. Zatímco na počátku sledovaného období se pohybovalo nad 7 %, od roku 2010 se s výjimkou roku 2013 pohybuje mezi 2 % a 3 %. Dle predikce MFČR by mělo dojít k opětovnému zrychlení tempa růstu v příštích čtyřech letech nad 4 %.

Graf č. 26 Vývoj průměrné nominální hrubé měsíční mzdy (v Kč)

Zdroj: vlastní zpracování, MFČR

3.3.1.3. *Charakteristika českého bankovního trhu*

Český bankovní sektor tvořilo v roce 2015 celkem 46 subjektů. Jednalo o 18 bank, z nichž čtyři spadaly do kategorie velké banky, osm do kategorie střední banky a šest malé banky, dále zde bylo 23 poboček zahraničních bank a pět stavebních spořitelen. Bankovní sektor je poměrně koncentrovaný, skupina velké banky má podíl ve výši 59 % aktiv bankovního sektoru. Z hlediska vývoje počtu subjektů v čase je bankovní sektor stabilní. V roce 2006 byl sektor tvořen 37 subjekty a v průměru se tedy jednalo o meziroční růst o jeden bankovní subjekt. Specifikem bankovního sektoru jsou poměrně vysoké překážky vstupu do odvětví díky přísné regulaci. Na druhé straně na základě výhody jednotné licence mohlo v České republice bez založení pobočky vykonávat činnost celkem 388 bank se sídlem v jiném členském státě EU.⁷²

Z hlediska vlastnictví je v českém bankovníctví rozhodující zahraniční kapitál. Zahraniční vlastníci měli v roce 2015 přímou nebo nepřímou kontrolu nad 94,1 % aktiv bankovního sektoru, přičemž 89,7 % byl podíl vlastníků z členských států EU.⁷³

Aktiva a bilanční suma českého bankovního sektoru

Bilanční suma českého bankovního sektoru za poslední deset let narostla o více než 73 %, tempo růstu v jednotlivých letech ale bylo poměrně proměnlivé. Na vývoji bilanční sumy je patrný vliv hospodářské krize, kdy v roce 2009 došlo k výraznému snížení tempa růstu. Po krizi se začalo tempo růstu opět zvyšovat, nicméně v posledních dvou letech je opět nižší. V roce 2015 se na růstu aktiv bankovního sektoru se nejvíce podílely velké banky, které navýšily svá aktiva o 6,1 %, tedy o 183,5 mld. Kč. Nejvyšším tempem rostla aktiva malých bank, která se meziročně zvýšila o 24,8 %.⁷⁴

Jedním ze způsobů, kterým se dá vyjádřit rozvinutost bankovního sektoru, je poměr bankovních aktiv k HDP. Tento ukazatel v minulosti rostl, avšak v posledních dvou letech došlo k mírnému poklesu a v roce 2015 poměr činil 122,3 %.⁷⁵ Tato hodnota je ale výrazně nižší ve srovnání s vyspělými zeměmi.

⁷² ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA. Zprávy o výkonu dohledu nad finančním trhem. [online]. [cit. 2016-10-29].

Dostupné z:

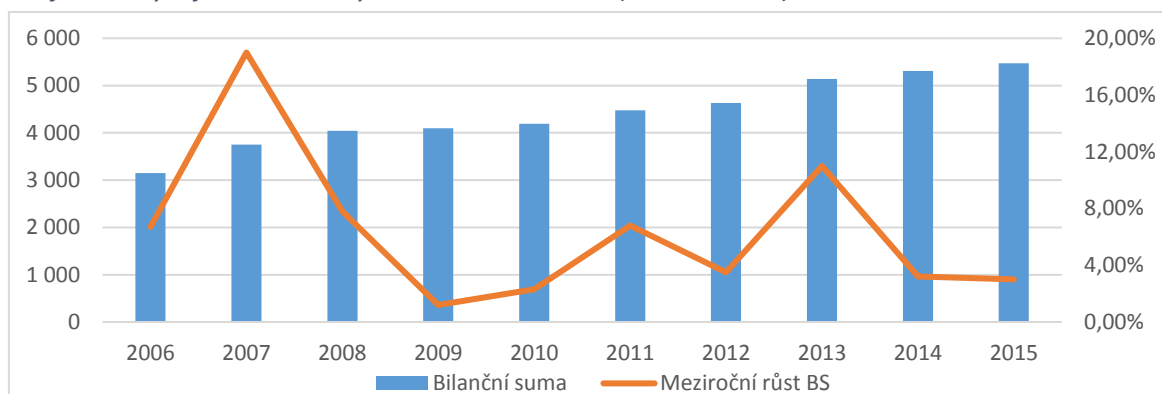
http://www.cnb.cz/cs/dohled_financni_trh/souhrnne_informace_fin_trhy/zpravy_o_vykonu_dohledu/

⁷³ tamtéž

⁷⁴ tamtéž

⁷⁵ tamtéž

Graf č. 27 Vývoj bilanční sumy bankovního sektoru (v mld. Kč a %)

Zdroj: vlastní zpracování, ARAD

Vzhledem k hlavní činnosti bank tvoří úvěry a jiné pohledávky největší položku aktiv. Jejich podíl se za posledních pět let mírně zvýšil, stejně jako podíl položky pokladní hotovost, hotovost u centrálních bank a ostatní vklady splatné na požádání. Oproti tomu poklesly finanční aktiva k obchodování.

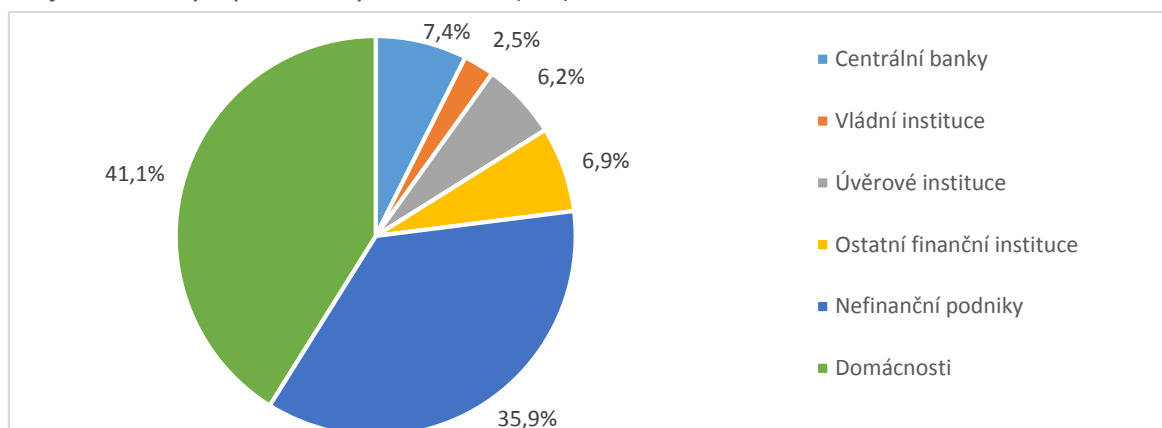
Tabulka č. 24 Vývoj podílu aktiv na bilanční sumě (v mld. Kč a %)

Rok	2011	2012	2013	2014	2015
Aktiva celkem (mld. Kč)	4 476	4 633	5 142	5 309	5 469
Hotovost a vklady splatné na požádání	10,6%	10,9%	14,9%	10,5%	13,5%
Finanční aktiva k obchodování	6,1%	5,7%	3,9%	3,6%	2,2%
Finanční aktiva v RH vykázané do VH	0,7%	0,6%	0,4%	0,3%	0,2%
Realizovatelná finanční aktiva	9,9%	11,5%	9,7%	9,2%	8,1%
Úvěry a jiné pohledávky	60,0%	58,2%	59,3%	63,7%	63,9%
Finanční investice držené do splatnosti	8,5%	8,7%	7,8%	8,4%	7,9%
Zajišťovací deriváty	0,8%	1,0%	0,6%	1,0%	0,8%
Účasti v dceřiných, společných a přidružených podnicích	1,7%	1,7%	1,6%	1,9%	1,7%
Hmotný majetek	0,7%	0,6%	0,6%	0,5%	0,5%
Nehmotný majetek	0,3%	0,3%	0,3%	0,3%	0,3%
Daňové pohledávky	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%
Ostatní aktiva	0,6%	0,7%	0,7%	0,6%	0,6%
Aktiva a vyřazované skupiny určené k prodeji	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%

Zdroj: vlastní zpracování, ARAD

Úvěry a pohledávky má český bankovní sektor zejména vůči rezidentům, podíl úvěrů poskytnutých nerezidentům byl v roce 2015 jen 11,5 %. Klíčové jsou úvěry domácnostem, které měly podíl 41,1 %. Jejich hodnota v průběhu roku 2015 vzrostla o 7,6 % na 1 346,7 mld. Kč. V rámci úvěrů poskytnutých domácnostem jsou nejvýznamnější úvěry zajištěné nemovitostmi, které se v roce 2015 zvýšily o 8,3 % na 968,3 mld. Kč a tvořily tak 72 % úvěrů domácnostem. Spotřebitelské úvěry tvořily 13 % úvěrů domácností a v průběhu roku 2015 se jejich objem zvýšil o 4,4 % na 174,7 mld. Kč. Druhým významným segmentem jsou úvěry nefinančním podnikům s podílem 35,9 % na všech úvěrech a pohledávkách.

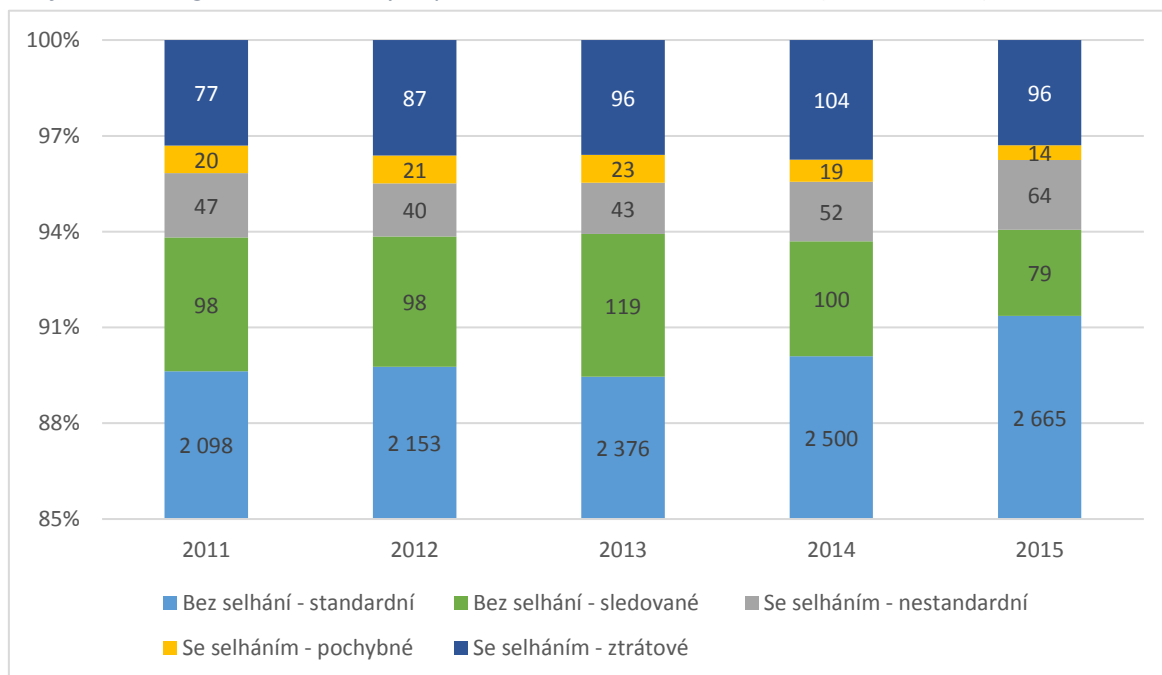
Graf č. 28 Úvěry a pohledávky dle sektoru (v %)

Zdroj: vlastní zpracování, ARAD

Kvalita klientských úvěrů z hlediska podílu pohledávek bez selhání se za sledované období mírně zlepšila. V roce 2011 spadalo do kategorií bez selhání 93,8 % klientských pohledávek, zatímco v roce 2015 to bylo 94,1 %. Pozitivní je v rámci této kategorie zvýšení podílu pohledávek standardních, které v roce 2015 činily 91,4 % všech klientských pohledávek, a snížení podílu pohledávek sledovaných s celkovým podílem 2,7 % v roce 2015. V rámci pohledávek se selháním docházelo ke kolísavému vývoji, největší podíl nicméně mají pohledávky ztrátové, které měli v roce 2015 3,3% podíl, dále pohledávky nestandardní s 2,2% podílem a pohledávky pochybné pak tvořily pouze 0,5 % klientských pohledávek. Celkově lze tedy kvalitu, stejně jako vývojový trend úvěrového portfolia hodnotit pozitivně.

Graf č. 29 Kategorizace klientských pohledávek bankovního sektoru (v % a mld. Kč)

Zdroj: vlastní zpracování, ARAD, ČNB

Pasiva českého bankovního sektoru

S ohledem na charakter bankovní činnosti jsou pasiva bankovního sektoru složeny přibližně pouze z 10 % vlastním kapitálem bank a z 90 % cizím kapitálem, který je tvořen zejména závazky vůči klientům, dále závazky vůči centrální bance, nebankovním finančním institucím a úvěrovým institucím. Závazky mají formu zejména vkladů. Z hlediska způsobu získání cizího kapitálu jsou klíčové vklady. Celkové vklady bankovního sektoru se na pasivech podílely v roce 2015 74,3 %, zatímco celkové emitované dluhové cenné papíry pouze 12,4 %.

Za sledované období narostla pasiva bankovního sektoru o 22 %, přičemž závazky se zvýšily o necelých 20 % a vlastní kapitál o více než 45 %. Růst závazků byl ovlivněn zejména finančními závazky v naběhlé hodnotě, které tvořily v roce 2015 86,5 % pasiv a za sledované období se zvýšily o více než 28 % na hodnotu 4 728,2 miliardy Kč. Zvýšení vlastního kapitálu bylo dáno zejména kumulací nerozdělených zisků z předchozích období, které narostly o téměř 47 % na hodnotu 199,2 miliardy Kč, dále nárůstem emisního ážia o 70 % na hodnotu 62,6 miliardy Kč a kumulovaného ostatního úplného výsledku hospodaření o 229 % na 35,8 miliardy Kč.

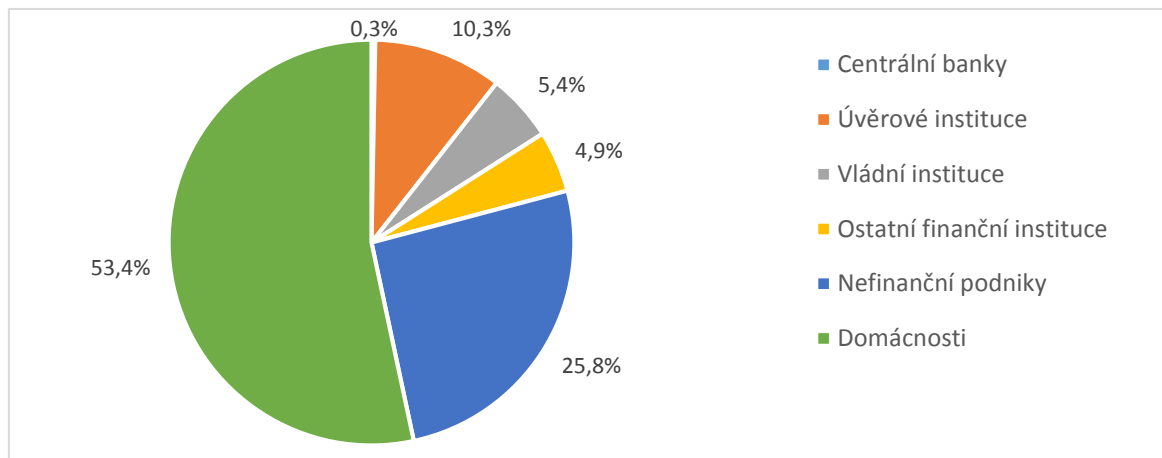
Tabulka č. 25 Vývoj podílu pasiv bankovního sektoru na bilanční sumě (v mld. Kč a %)

Rok	2011	2012	2013	2014	2015
Závazky a vlastní kapitál celkem	4 476	4 633	5 142	5 309	5 469
Závazky celkem	91,9%	90,8%	91,0%	90,4%	90,0%
Finanční závazky k obchodování	7,2%	5,4%	5,7%	2,9%	1,7%
Finanční závazky v naběhlé hodnotě	82,4%	82,9%	83,3%	85,4%	86,5%
Vlastní kapitál celkem	8,1%	9,2%	9,0%	9,6%	9,6%
Základní kapitál	1,9%	1,9%	1,8%	1,8%	1,8%
Emisní ážio	0,8%	0,9%	1,0%	1,0%	1,1%
Nerozdělený zisk / neuhrazená ztráta z předchozích let	3,0%	3,5%	3,5%	3,9%	3,6%
Zisk nebo ztráta za běžné účetní období	1,2%	1,4%	1,2%	1,2%	1,2%

Zdroj: vlastní zpracování, ARAD

V rámci vkladů bankovního sektoru převažují klientské vklady, tj. vklady ostatních osob a vklady státních institucí bez centrálních bank a jiných úvěrových institucí. Klientské vklady tvořily v roce 2015 89,4 % z celkových vkladů, což je nejvyšší podíl za posledních pět let, kdy se nicméně hodnota vždy držela nad 86 %. V rámci klientských vkladů převládaly vklady domácností, zejména obyvatelstva, a dále vklady nefinančních podniků.

Graf č. 30 Sektorové členění celkových vkladů bankovního sektoru v roce 2015 (v %)

Zdroj: vlastní zpracování, ČNB

Z hlediska likvidity bankovního systému je klíčový vzájemný podíl klientských vkladů a klientských úvěrů, které mohou být těmito vklady financovány. Český bankovní sektor udržuje dlouhodobě dobrou likviditní pozici s významným přebytkem klientských vkladů nad poskytnutými klientskými úvěry. V předchozích obdobích se poměr klientských vkladů ku úvěrům pohyboval nad hodnotou 130 %, přičemž kvůli vyššímu tempu růstu na straně úvěrů ve srovnání s vklady poměr postupně klesal a v roce 2015 činil 128,3 %.⁷⁶

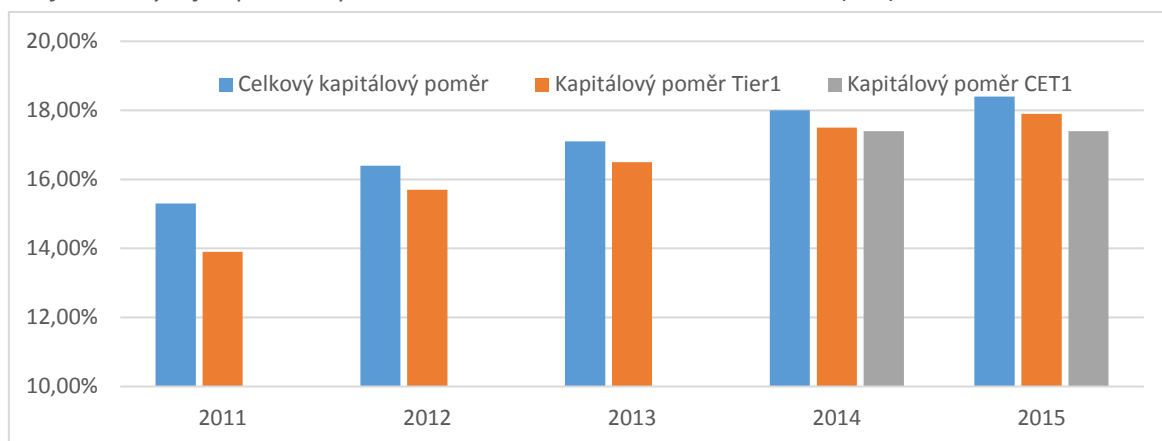
Vývoj kapitálové přiměřenosti českého bankovního systému

Kapitálový poměr je jedním z hlavních pilířů regulace bankovního sektoru. Český bankovní sektor jako celek dlouhodobě s rezervou splňuje limity kapitálové přiměřenosti. V roce 2015 všechny banky dosáhly minimální požadované úrovně celkového kapitálového poměru ve výši 8 %, kde nejnižší dosažená hodnota byla 11,1 %, i kapitálového poměru Tier 1 ve výši 6 %.

Kapitál českého bankovního sektoru je z 97, 5 % tvořen kvalitním kapitálem Tier 1, přičemž vývoj kapitálového poměru, a to jak celkového, tak poměru Tier 1, vykazuje rostoucí trend. V roce 2015 došlo k růstu celkového kapitálového poměru na 18,4 % a kapitálového poměru Tier 1 na 17,9 %. Nově vykazovaný poměr kmenového kapitálu Tier1 (CET1) pak v roce 2014 i 2015 činil 17,4 %.

⁷⁶ ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA. Zprávy o výkonu dohledu nad finančním trhem. [online]. [cit. 2016-10-29]. Dostupné z: http://www.cnb.cz/cs/dohled_financni_trh/souhrnne_informace_fin_trhy/zpravy_o_vykonu_dohledu/

Graf č. 31 Vývoj kapitálové přiměřenosti českého bankovního sektoru (v %)

Zdroj: vlastní zpracování, ARAD

3.3.1.4. SWOT analýza českého bankovního trhu

Před samotnou prognózou vývoje relevantního trhu je vhodné zhodnotit tento trh z hlediska jeho silných a slabých stránek, příležitostí a hrozeb, které mohou budoucí vývoj ovlivnit. Za tímto účelem bude provedena SWOT analýza.

Mezi silné stránky patří dlouhodobě poměrně vysoké hodnoty rentability vlastního kapitálu, která se v posledních pěti letech pohybovala mezi 16,7 % a 21,8 %. Negativní nicméně je, že v tomto období byl vykázán klesající trend. České banky jsou dobře kapitálově vybavené a s dostatečnou rezervou splňují požadavky na kapitálovou přiměřenost. Sektor disponuje dostatkem primárních zdrojů a netrpí nedostatkem likvidity. Bankovní sektor lze i díky přísné regulaci a dohledu označit za stabilní.

Mezi slabé stránky nicméně patří poměrně vysoká koncentrace trhu. Z relativně přísné regulace pro banky navíc plynou mnohá omezení při obchodních aktivitách i v rámci investování do finančních aktiv.

Jako příležitost lze vnímat poměrně nízký podíl bilanční sumy bankovního sektoru vůči HDP ve srovnání s evropským trhem, který značí potenciál pro další růst. Hrozbou pro další vývoj nicméně může být možný nárůst úvěrů se selháním v případě zvýšení úrokových sazeb. Další zvyšování regulace pak může negativně omezit aktivity bank a zvýšit náklady. Vzhledem k tomu, že bankovní sektor je citlivý na hospodářský cyklus, je hrozbou negativní hospodářský vývoj ekonomiky.

Tabulka č. 26 SWOT analýza bankovního sektoru

Strengths (silné stránky)	Weakness (slabé stránky)
Vysoká rentabilita sektoru	Vysoká koncentrace trhu mezi velké banky
Vysoká kapitálová přiměřenost	Omezení pravidly regulace
Dostatek likvidity	
Stabilita trhu	
Opportunities (Příležitosti)	Threats (Hrozby)
Nízký podíl bilanční sumy k HDP	Růst selhání úvěrů při růstu úrokové míry z úvěrů
	Zvyšování regulace bankovního sektoru
	Citlivost na hospodářský cyklus

Zdroj: vlastní zpracování

3.3.1.5. Prognóza vývoje relevantního trhu

V této části bude prognózován předpokládaný vývoj relevantního trhu. Relevantní trh byl kvantifikován pomocí úrokových výnosů a dále výnosů z poplatků a provizí, které jsou hlavním zdrojem zisku bankovního sektoru. Vzhledem k rozdílnému vývoji v jednotlivých letech budou tyto výnosy prognózovány odděleně. Vývoj trhu jsem zkoumala pomocí regresní analýzy, když jsem se snažila nalézt nejlepší vztah mezi vysvětlovanými proměnnými, tj. úrokovými výnosy a výnosy z poplatků a provizí, a vysvětlujícími proměnnými, tedy faktory působícími na relevantní trh. V rámci regresní analýzy jsem využila vícenásobného lineární regresní model ve tvaru $Y = a + b_1X_1 + b_2X_2 + \dots + b_nX_n$, kde Y je vysvětlovaná proměnná, a úroňová konstanta, b_1 až b_n regresní koeficienty a X_1 až X_n vysvětlující proměnné. Jako vysvětlující proměnné jsem postupně využila HDP v běžných cenách, PRIBOR3M, inflaci, měnový kurz, zaměstnanost, míru nezaměstnanosti a vývoj počtu obyvatel.

Pro predikci úrokových výnosů se jako nejvhodnější vysvětlující proměnné ukázaly sazba PRIBOR3M a vývoj počtu obyvatel. Výsledná regresní funkce má tvar: $Y = -2345283,76 + 1895215,83 X_1 + 237109,96 X_2$, kde X_1 je průměrná roční sazba PRIBOR3M a X_2 je počet obyvatel k 1.1. daného roku. Korigovaný (adjustovaný) koeficient determinace, který vyjadřuje, jakou část vývoje model vysvětluje, dosahuje poměrně vysoké hodnoty 0,88. Detaily analýzy nalezneme v příloze č.3.

Pro výpočet vyrovnaných hodnot na období 2016 až 2019 byla využita průměrná hodnota PRIBOR 3M z průzkumu prognóz makroekonomického vývoje MFČR (tzv. Kolokvia)⁷⁷, které zjišťuje očekávání relevantních institucí na budoucí vývoj české ekonomiky. V případě vývoje počtu obyvatel byly využity údaje v Makroekonomické predikce MFČR⁷⁸. Na rok 2020 nebyly

⁷⁷ MFČR. 42. Kolokvium – průzkum prognóz makroekonomického vývoje ČR. [online]. [cit. 2016-10-29]. Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/makroekonomika/makroekonomicka-predikce/2016/42-kolokvium-pruzkum-prognoz-makroekonono-26749>

⁷⁸ MFČR. Makroekonomická predikce. [online]. [cit. 2016-10-29]. Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/makroekonomika/makroekonomicka-predikce/2016/makroekonomicka-predikce-cervenec-2016-25705>

predikce zveřejněny. Pro tento rok jsem zvolila v případě PRIBOR3M zvýšení hodnoty o stejnou hodnotu jako v roce 2018 a 2019, neboť se domnívám, že úrokové sazby budou pokračovat v trendu pozvolného růstu. U vývoje počtu obyvatel jsem zohlednila skutečnost, že v predikci dochází k stabilnímu poklesu tempa růstu a tento trend jsem ponechala i na rok 2020.

Vzhledem k tomu, že v roce 2015 jsou úrokové výnosy nižší než vyrovnané hodnoty, vykazovala by prognózovaná hodnota na rok 2016 výrazný skokový nárůst oproti roku 2015. Z toho důvodu byla o tento rozdíl mezi vyrovnanou a skutečnou hodnotou prognóza korigována a postupně byl tento rozdíl rozpouštěn v poměru dle predikovaného tempa růstu v jednotlivých letech až do roku 2018. Detailnější zpracování prognózy nalezneme v příloze č. 4.

Tabulka č. 27 Prognóza úrokových výnosů bankovního sektoru (v mil. Kč a %)

Rok	PRIBOR 3M	Počet obyvatel	Skutečnost a korigovaná predikce	Tempo růstu
2006	2,30%	10,251	124 922	
2007	3,10%	10,287	156 437	25,2%
2008	4,04%	10,381	191 917	22,7%
2009	2,19%	10,468	174 434	-9,1%
2010	1,31%	10,507	166 962	-4,3%
2011	1,19%	10,487	172 328	3,2%
2012	1,00%	10,505	170 378	-1,1%
2013	0,46%	10,516	154 787	-9,2%
2014	0,36%	10,512	158 865	2,6%
2015	0,31%	10,538	150 904	-5,0%
2016	0,30%	10,554	156 426	3,7%
2017	0,30%	10,569	161 833	3,5%
2018	0,60%	10,583	175 422	8,4%
2019	0,90%	10,596	184 190	5,0%
2020	1,20%	10,609	192 962	4,8%

Zdroje: MFČR, vlastní výpočty

Pro predikci výnosů z poplatků a provizí se jako nejvhodnější vysvětlující proměnné ukázaly vývoj počtu obyvatel a měnový kurz CZK/EUR. Výsledná regresní funkce má tvar: $Y = -143305,01 + 19786,01 X_1 - 606,93 X_2$, kde X_1 je počet obyvatel k 1.1. daného roku a X_2 je průměrný kurz CZK/EUR. Korigovaný (adjustovaný) koeficient determinace, který vyjadřuje, jakou část vývoje model vysvětluje, dosahuje poměrně vysoké hodnoty 0,84. Detaily analýzy nalezneme v příloze č.3.

Pro výpočet vyrovnaných hodnot na období 2016 až 2019 byla využita predikce kurzu CZK/EUR z Makroekonomické predikce MFČR⁷⁹. Na rok 2020 nebyly predikce zveřejněny. Vzhledem

⁷⁹ MFČR. Makroekonomická predikce. [online]. [cit. 2016-10-29]. Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/makroekonomika/makroekonomicka-predikce/2016/makroekonomicka-predikce-cervenec-2016-25705>

k tomu, že se však domnívám, že by aprece z let 2018 a 2019 mohla pokračovat, určila jsem hodnotu prognózy na rok 2020 dle průměrného tempa růstu z roku 2018 a 2019.

Výnosy z poplatků a provizí v roce 2015 jsou však vyšší než vyrovnané hodnoty. Druhým problémem při prognóze je trend poklesu tempa růstu v posledních letech daný tlakem na snižování poplatků zejména ze strany menších konkurenčních bank. Z toho důvodu nelze očekávat v roce 2016 růst trhu. Tempo růstu v tomto roce jsem proto upravila, když předpokládám ještě další pokles trhu, avšak mírnějším tempem, zvolila jsem hodnotu -1,2 %. Prognóza na další roky se pak již odvíjí od prognózovaného tempa růstu v rámci modelu. Detailnější hodnoty nalezneme v příloze č. 4.

Tabulka č. 28 Prognóza výnosů z poplatků a provizí bankovního sektoru (v mil. Kč a %)

Rok	Počet obyvatel	Kurz CZK/EUR	Skutečnost a korigovaná predikce	Tempo růstu
2006	10,251	28,3	41 252	
2007	10,287	27,8	44 787	8,6%
2008	10,381	25,0	46 779	4,4%
2009	10,468	26,4	46 756	0,0%
2010	10,507	25,3	48 369	3,4%
2011	10,487	24,6	50 002	3,4%
2012	10,505	25,1	49 151	-1,7%
2013	10,516	26,0	49 868	1,5%
2014	10,512	27,5	48 965	-1,8%
2015	10,538	27,3	47 903	-2,2%
2016	10,554	27,0	47 345	-1,2%
2017	10,569	26,9	47 689	0,7%
2018	10,583	26,2	48 365	1,4%
2019	10,596	25,6	48 964	1,2%
2020	10,609	25,0	49 579	1,3%

Zdroje: MFČR, vlastní výpočty

3.3.2 Analýza vnitřního potenciálu

V rámci analýzy vnitřního potenciálu bude posouzena konkurenční postavení Raiffeisenbank a její vnitřní potenciál s cílem odhadnutí budoucího tržního podílu.

3.3.2.1. *Analýza konkurentů banky*

Český bankovní sektor tvořilo v roce 2015 celkem 46 subjektů. Jednalo se o 18 bank, z nichž čtyři spadaly do kategorie velké banky, osm do kategorie střední banky a šest malé banky, dále zde bylo 23 poboček zahraničních bank a pět stavebních spořitelů. Skupina velké banky přitom tvoří 59 % aktiv bankovního sektoru. V roce 2006 byl sektor tvořen 37 subjekty. V průměru se tedy jednalo o meziroční růst o jeden bankovní subjekt a z hlediska počtu účastníků lze bankovní sektor prohlásit za relativně stabilní. Rozdělení jednotlivých bankovních subjektů ukazuje tabulka č. 29.

Raiffeisenbank s bilanční sumou 249,99 miliardy Kč spadala do skupiny středních bank, nicméně velmi těsně pod hranici 250 miliard Kč pro velké banky. Mimo to je součástí skupiny Raiffeisenbank též Raiffeisen stavební spořitelna spadající do kategorie stavebních spořitelů.

Míra koncentrace jako podíl tří, pěti a deseti největších bank na celkových aktivech postupně klesá. Ke konci roku 2015 měly tři největší banky podíl 48,8 %, pět největších bank podíl 63,3 % a deset největších bank podíl 77,9 %. Ke snižování koncentrace dochází též na trhu úvěrů klientům a klientských vkladů.

Za hlavní konkurenty banky považují celý sektor velkých bank, neboť se jedná o banky s největším podílem na trhu, ať už z hlediska bilanční sumy či výnosů. Ze sektoru středních bank GE Money Bank, J&T BANKA a Sberbank. Tyto banky jsou Raiffeisenbank nejbližší z hlediska bilanční sumy, výnosů a segmentu, na něž se zaměřují.

Tabulka č. 29 Rozdělení bank v ČR

I. Velké banky	IV. Pobočky zahraničních bank
1. Česká spořitelna, a. s.	1. Bank Gutmann Aktiengesellschaft, pobočka Česká republika
2. Československá obchodní banka, a. s.	2. Bank of China (Hungary) Close Ltd. Prague branch, odštěpný
3. Komerční banka, a. s.	3. Bank of Tokyo-Mitsubishi UFJ (Holland) N. V. Prague Branch,
4. UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a. s.	4. BNP Paribas Fortis SA/NV, pobočka Česká republika
	5. BNP Paribas Personal Finance SA, odštěpný závod
II. Střední banky	6. Citibank Europe plc, organizační složka
1. Česká exportní banka, a. s.	7. COMMERZBANK Aktiengesellschaft, pobočka Praha
2. Českomoravská záruční a rozvojová banka, a. s.	8. Deutsche Bank Aktiengesellschaft Filiale Prag, organizační
3. GE Money Bank, a. s.	9. HSBC Bank plc – pobočka Praha
4. Hypoteční banka, a. s.	10. ING Bank N. V.
5. J&T BANKA, a. s.	11. mBank S.A., organizační složka
6. PPF banka a. s.	12. Oberbank AG pobočka Česká republika
7. Raiffeisenbank a. s.	13. Poštová banka, a. s., pobočka Česká republika
8. Sberbank CZ, a.s.	14. PRIVAT BANK der Raiffeisenlandesbank Oberösterreich pobočka Česká republika
III. Malé banky	15. Raiffeisenbank im Stiftland eG pobočka Cheb, odštěpný
1. Air Bank a. s.	16. Saxo Bank A/S, organizační složka
2. Equa bank a. s.	17. Sumitomo Mitsui Banking Corporation Europe Limited,
3. ERB bank, a. s.	18. The Royal Bank of Scotland plc, organizační složka
4. Expobank CZ a. s.	19. Volksbank Löbau-Zittau eG, pobočka
5. Fio banka, a.s.	20. Všeobecná úverová banka a. s., pobočka Praha
6. Wüstenrot hypoteční banka a. s.	21. Waldviertler Sparkasse Bank AG
	22. Western Union International Bank GmbH, organizační
	23. ZUNO BANK AG, organizační složka
	V. Stavební spořitelny
	1. Českomoravská stavební spořitelna, a. s.
	2. Modrá pyramida stavební spořitelna, a. s.
	3. Raiffeisen stavební spořitelna a. s.
	4. Stavební spořitelna České spořitelny, a. s.
	5. Wüstenrot – stavební spořitelna a. s.

Zdroj: vlastní zpracování, ČNB

Česká spořitelna je největší bankou v České republice z hlediska počtu klientů a v roce 2015 i dle bilanční sumy s hodnotou 959,6 miliardy Kč. Jde o banku s nejdelší historií na českém trhu založenou již v roce 1825, která je od roku 2000 součástí Erste Group. Zaměřuje se na fyzické osoby, malé a střední firmy, města a obce. Mimo to poskytuje též služby privátního bankovníctví a služby korporátnímu sektoru. Díky své historii a nejširší síti poboček

a bankomatů má téměř pět milionů klientů.⁸⁰ Oligopolní postavení jí zároveň umožňuje mít relativně vysoké sazby poplatků za služby.

Komerční banka vznikla v roce 1990 vyčleněním obchodní činnosti z bývalé Státní banky československé a následně byla součástí kuponové privatizace. Od roku 2001 je součástí skupiny Sociétés Générale.⁸¹ Banka poskytuje služby v oblasti retailového, podnikového a investičního bankovníctví. V roce 2015 disponovala bilanční sumou 891,6 miliardy Kč.⁸²

Československá obchodní banka, a. s., (ČSOB) disponovala v roce 2015 bilanční sumou 956,3 miliardy Kč. Služby poskytuje fyzickým osobám, malým a středním firmám, korporacím i institucionálnímu sektoru. Byla založena v roce 1964 jako státní banka věnující se financování zahraničního obchodu a volnoměnových operací. Privatizována byla roku 1999, přičemž je součástí KBC Group. Působí pod obchodními značkami ČSOB, Era a Poštovní spořitelna. Na konci roku 2007 se z ní vyčlenila slovenská pobočka do samostatné právnické osoby.⁸³

UniCredit Bank vznikla v roce 2007 integrací HVB Bank a Živnostenské banky. V roce 2007 došlo k fúzi UniCredit v Česku a na Slovensku. Banka poskytuje služby pro retailové a privátní klienty včetně malých a středních firem a velkých korporací. Specializuje se také na oblast projektového, strukturovaného, syndikovaného financování, akviziční financování a financování komerčních nemovitostí.⁸⁴

GE Money Bank, od 1. května 2016 MONETA Money Bank, je bankou poskytující služby fyzickým osobám, malým a středním podnikům, korporacím i institucím. Banka se zaměřuje především na zajištěné i nezajištěné spotřebitelské půjčky a komerční financování, mimo to však poskytuje i depozitní produkty a produkty platebního styku.⁸⁵ Změna obchodní firmy souvisí s plánovaným vstupem na burzu.

J & T BANKA je privátní banka působící na českém trhu od roku 1998. Je součástí skupiny J & T Finance. Mimo komplexních služeb privátního bankovníctví se zaměřuje též na financování v oblasti nemovitostí, podnikových akvizic a obchodování s cennými papíry pro soukromé investory.⁸⁶

⁸⁰ Česká spořitelna. [online]. [cit. 2016-10-30]. Dostupné z: <http://www.csas.cz/banka/nav/o-nas/profil-ceske-sporitelny-d00014413>

⁸¹ Komerční banka. [online]. [cit. 2016-10-30]. Dostupné z: <https://www.kb.cz/cs/o-bance/o-nas/>

⁸² tamtéž

⁸³ ČSOB. [online]. [cit. 2016-10-30]. Dostupné z: <https://www.csob.cz/portal/o-csob/o-csob-a-kbc/o-csob-a-skupine>

⁸⁴ UniCredit Bank. [online]. [cit. 2016-10-30]. Dostupné z: <https://www.unicreditbank.cz/cs/o-bance/banka/o-bance.html>

⁸⁵ GE Money Bank. [online]. [cit. 2016-10-30]. Dostupné z: <https://www.moneta.cz/>

⁸⁶ J & T BANKA. In: Wikipedia: the free encyclopedia [online]. [cit. 2014-05-15]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/J%26T_Banka

Sberbank CZ, jež je součástí skupiny Sberbank, poskytuje své služby fyzickým osobám, malým a středním podnikům i velkým korporacím. V České republice má téměř 100 tisíc klientů.⁸⁷

3.3.2.2. Vývoj tržního podílu

Největší podíl na úrokových výnosech má skupina velkých bank, tento podíl nicméně ve sledovaném období poklesl ve prospěch skupiny středních bank. Pokles je nejvýraznější u České spořitelny, která má na úrokových výnosech největší podíl, dále Komerční banky i ČSOB. V případě UniCredit Bank došlo k nárůstu, který je nicméně výrazně ovlivněn fúzí se slovenskou UniCredit Bank. U Raiffeisenbank podíl nejprve mírně narostl, následně nicméně poklesl a v posledních třech letech se stabilizoval na úrovni mezi 4,5 % a 4,7 %. Ze sledovaných středních bank se nárůst významněji projevil pouze u J & T, jejíž podíl narostl více než trojnásobně.

Tabulka č. 30 Vývoj podílu na úrokových výnosech (v %)

Rok	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Česká spořitelna	23,3%	23,5%	23,0%	21,6%	21,5%	19,4%	19,2%
Komerční banka	21,6%	20,7%	20,9%	21,1%	20,8%	19,7%	19,0%
ČSOB	19,4%	19,4%	19,3%	19,2%	19,5%	16,9%	17,0%
UniCredit Bank	5,4%	5,0%	5,1%	5,2%	6,3%	8,3%	8,4%
Raiffeisenbank	5,3%	5,6%	5,5%	5,0%	4,7%	4,5%	4,6%
GE Money Bank	5,0%	7,1%	6,7%	6,5%	6,7%	6,0%	5,6%
J & T BANKA	1,2%	1,4%	1,5%	2,3%	2,8%	3,6%	3,8%
Sberbank	1,2%	1,1%	1,1%	1,2%	1,4%	1,4%	1,3%

Zdroj: vlastní zpracování, ARAD, výroční zprávy bank

Tabulka č. 31 Vývoj podílu na výnosech z poplatků a provizí (v %)

Rok	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Česká spořitelna	29,5%	30,6%	31,4%	31,3%	30,5%	-	-
Komerční banka	20,5%	20,0%	18,9%	18,0%	17,4%	17,2%	17,9%
ČSOB	18,7%	18,3%	18,1%	17,8%	18,3%	18,6%	20,5%
UniCredit Bank	6,2%	6,4%	6,6%	5,6%	7,5%	9,6%	10,6%
Raiffeisenbank	4,9%	5,2%	5,7%	5,8%	5,6%	5,5%	5,6%
GE Money Bank	7,9%	7,4%	7,8%	8,0%	6,7%	5,8%	5,5%
J & T BANKA	0,3%	0,3%	0,8%	1,4%	1,2%	1,6%	1,7%
Sberbank	0,9%	1,0%	0,9%	0,9%	0,9%	1,0%	1,2%

Zdroj: vlastní zpracování, ARAD, výroční zprávy bank

3.3.2.3. Zhodnocení interních faktorů banky

Pro zhodnocení vnitřního potenciálu je nezbytné zhodnotit vnitřní faktory, které ovlivňují schopnost banky využít vývoje na trhu a to, jak bude schopna postavit se konkurenci. Zhodnoceny budou vnitřní faktory jako zisk, lidský kapitál a pracovní prostředí, technické vybavení, portfolio, bankovní produkty, procesy, majetek, plánování a potenciál.⁸⁸ Pro co

⁸⁷ Sberbank. [online]. [cit. 2016-10-30]. Dostupné z: <https://www.sberbankcz.cz/o-bance/predstaveni-banky>

⁸⁸ MILLER, W. D. Commercial banks valuation. USA: John Wiley and Sons, Inc., 1995, 136 s. ISBN 978-0471128205, s.263

nejvíce vypovídající hodnocení by byl nezbytný přístup k interním materiálům banky. Vzhledem k tomu, že následující hodnocení vychází pouze z veřejně dostupných údajů, je vypovídací schopnost omezena.

Zisk

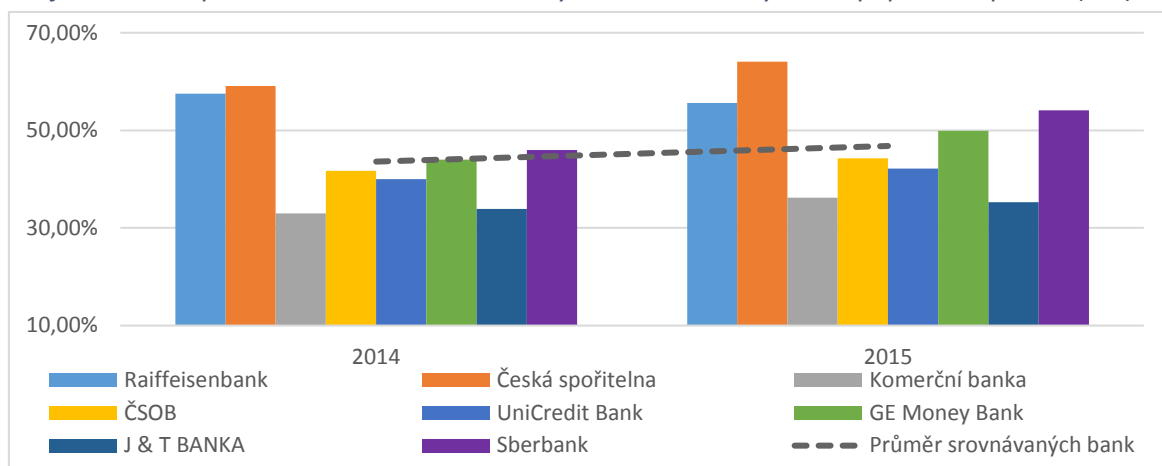
Zisk, jeho tvorba a vývoj jednotlivých složek byl detailněji analyzován v rámci finanční analýzy. Klíčovými položkami na straně výnosů jsou především úrokové výnosy a výnosy z poplatků a provizí, významný je též zisk z finančních operací. Z hlediska celkového čistého zisku došlo od roku 2011 do roku 2015 u Raiffeisenbank k nárůstu o 26,6 %, zatímco celý bankovní sektor narostl o 24,9 % a banka ho tedy mírně překonala. Z hlediska ukazatele ROA banka dosahuje hodnoty srovnatelné s bankovním sektorem, ROE je mírně horší, avšak srovnatelné v rámci skupiny středních bank.

U vývoje čistého úrokového zisku v čase vykázala banka horší výsledek než bankovní sektor. Banka sice dokázala snížit náklady na úroky mezi roky 2011 a 2015 o 78 % zejména díky nízkým úrokovým sazbám, přičemž v bankovním sektoru došlo k poklesu o pouze 36 %, pokles úrokových výnosů však byl u banky o 26 %, zatímco v bankovním sektoru o pouhých 12 %. Tato skutečnost se též projevila v poklesu tržního podílu z hlediska úrokových výnosů, který se mezi roky 2013 a 2015 ustálil na úrovni kolem 4,6 %.

Vývoj čistých výnosů z poplatků a provizí byl u banky obdobný jako u celého bankovního sektoru. Výnosy z poplatků v roce 2011 výrazně narostly a poté postupně klesaly, u nákladů došlo za sledované období k nárůstu. Tržní podíl z hlediska výnosů z poplatků do roku 2011 mírně narůstal, poté již byl relativně stabilní a pohyboval se kolem 5,6 %. Poslední významnější ziskovou položkou je čistý zisk z finančních operací. Ten po roce 2010, kdy dosáhl velmi nízkých hodnot kvůli výsledku z využívání úrokových derivátů, narostl a poté jeho hodnota kolísala.

Z hlediska nákladů jsou nejvýznamnější všeobecné provozní náklady. Ty jsou přibližně z 50 % tvořeny mzdovými náklady a z více než třetiny administrativními náklady. Mzdové náklady v roce 2011 narostly v souvislosti s rozšiřováním aktivit banky a způsobily tak skokový růst všeobecných provozních nákladů, poté postupně klesaly. Všeobecné provozní náklady od roku 2011 vykazují postupně klesající trend. Výjimkou byl rok 2013, kdy byl zastaven vývoj bankovní aplikace, v důsledku čehož narostla ztráta ze znehodnocení nehmotného majetku na 1,4 miliardy Kč. Vývoj lze tedy hodnotit pozitivně, neboť v bankovním sektoru jako celku i skupině srovnávaných bank došlo od roku 2011 k nárůstu všeobecných provozních nákladů včetně mzdových, zatímco u Raiffeisenbank došlo k poklesu. Při zhodnocení nákladovosti výnosů jakožto poměru provozních nákladů ku sumě výnosů z úroků a výnosů z poplatků a provizí nicméně Raiffeisenbank dosahuje druhé nejhorší hodnoty ze srovnávaných konkurentů v letech 2014 a 2015.

Graf č. 32 Podíl provozních nákladů ku sumě výnosů z úroků a výnosů z poplatků a provizí (v %)

Zdroj: vlastní zpracování, výroční zprávy bank

Celkově hodnotím vývoj zisku pozitivně, klíčové výnosové položky dosahují stabilního tržního podílu a úrokové výnosy jakožto hlavní generátor zisku jsou založeny na úvěrovém portfoliu s klesajícím podílem úvěrů se selháním.

Lidský kapitál a pracovní prostředí

Organizační struktura Raiffeisenbank se dělí na sedm základních organizačních jednotek, první z nich je jednotka spadající pod generálního ředitele a předsedu představenstva, dále obchod, trhy a investiční bankovníctví, firemní bankovníctví, bankovní provoz, rizika a poslední jsou informační technologie. Ty se dále člení na dílčí úseky. Banka má celkem sedm členů představenstva a devět členů dozorčí rady.

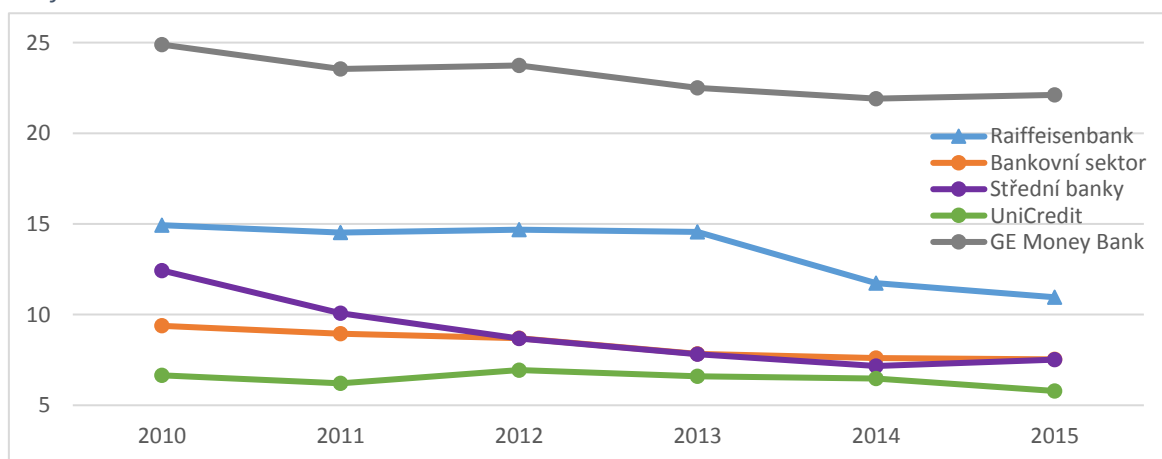
Generálním ředitelem a zároveň předsedou představenstva je od dubna 2015 dosavadní šéf slovenské Tatra banky Igor Vida. Ten má na Slovensku pověst velmi úspěšného bankovního manažera. Tatra banka pod jeho vedením vyrostla z malého banky v jednu ze tří největších bank na Slovensku a zároveň byl v roce 2015 vybrán jako nejrespektovanější generální ředitel na Slovensku v anketě PwC a Forbes.⁸⁹ Kvalitu dalších jednotlivých řídících osob a jejich porovnání s konkurencí by bylo obtížné posuzovat. Banka však musí splňovat požadavky dle zákona o bankách na důvěryhodnost, odbornou způsobilost a zkušenost členů statutárního orgánu, členů správní rady a členů dozorčí rady banky a splnění dalších požadavků na orgány banky a jejich členy, což je dozorováno Českou národní bankou. Na základě vývoje banky není důvod se domnívat, že by klíčoví zaměstnanci banky byly méně kvalitní než u konkurentů.

⁸⁹ČTK. Ředitelem Raiffeisenbank bude šéf slovenské Tatra banky Igor Vida. In: E15.cz [online]. 2016 [cit. 2016-11-02]. Dostupné z: <http://zpravy.e15.cz/byznys/finance-a-bankovnictvi/reditelem-raiffeisenbank-bude-sef-slovenske-tatra-banky-igor-vida-1143227>

Banka se snaží o spokojenost a vzdělávání zaměstnanců. Průměrně připadá ročně na každého pracovníka 35,6 hodiny školení ročně. Banka dále usiluje o dobré pracovní podmínky a nabízí zaměstnancům řadu nadstandardních benefitů jako dny volna, pružnou pracovní dobu či různé příspěvky. Počet zaměstnanců banky v roce 2011 narostl v souvislosti s rozšiřováním portfolia poskytovaných služeb, následně nicméně docházelo k postupnému snižování počtu zaměstnanců. Toto snižování souvisí se snahou o pokles provozních nákladů. Celkové mzdové náklady od roku 2011 klesaly a postupně se přibližují sumě z roku 2010.

Z hlediska počtu zaměstnanců na 1 miliardu aktiv dosahuje poměrně vysoké hodnoty. Celý bankovní sektor i sektor středních bank si v průměru vystačí s nižším počtem zaměstnanců na daný objem aktiv. Při srovnání s dvěma nejbližšími konkurenty dosahuje banka výrazně vyšší hodnoty než UniCredit, avšak GE Money bank má tento ukazatel téměř dvojnásobný. Všeobecným trendem je postupné snižování počtu zaměstnanců na daný objem aktiv. Mimo snahy o zefektivňování kvůli úsporám nákladů je za tímto jevem též postupné rozšiřování internetové a mobilního bankovníctví, které díky samoobslužnosti klientů snižuje nároky na počet pracovníků.

Graf č. 33 Počet zaměstnanců na 1 miliardu aktiv

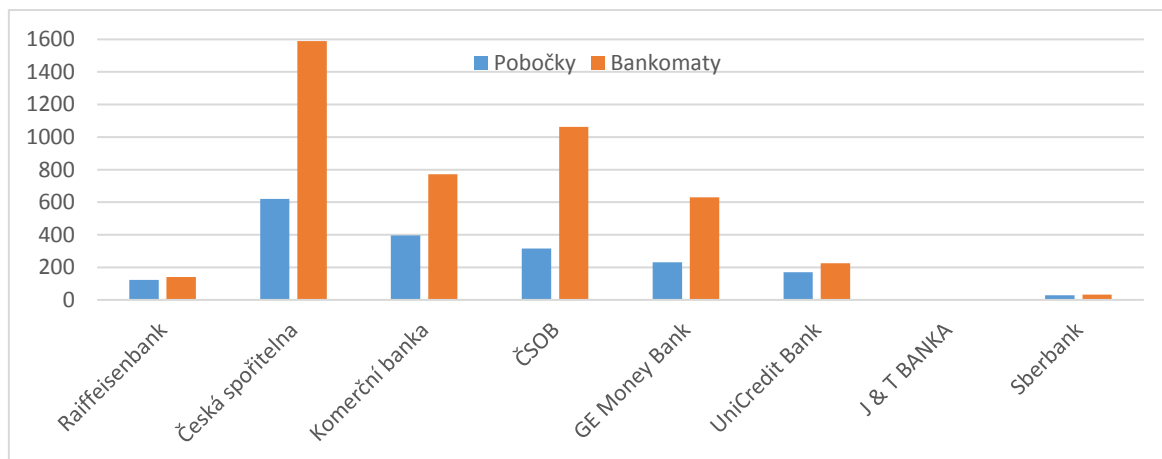
Zdroj: vlastní zpracování, ARAD, výroční zprávy bank

Technické vybavení

Raiffeisenbank disponovala ke konci roku 2015 celkem 122 pobočkami, čímž se vrátila na hodnotu jako v roce 2011, a 141 bankomatů. V bankovním sektoru došlo v posledních dvou letech k poklesu u poboček, zatímco počet bankomatů rostl. Stabilita v počtu poboček se však vyskytuje i u uvažovaných konkurentů mimo Českou spořitelnu a GE Money Bank, u nichž došlo ke snížení. Výraznější zvýšení se vyskytuje pouze v roce 2013 u UniCredit Bank, což je ovšem opět zkreslenou provedenou fúzí.

Raiffeisenbank je v pořadí šestou bankou z hlediska poboček a počtu bankomatů. Byť má pokrytí výrazně nižší než velké banky, tak v rámci sektoru středních bank má po GE Money bank nejširší pokrytí bankomaty a obchodními místy.

Graf č. 34 Počet poboček a bankomatů jednotlivých bank

Zdroj: vlastní zpracování, výroční zprávy bank, www.bankovnipoplatky.com⁹⁰

Raiffeisenbank má zároveň vysokou úroveň služeb v oblasti elektronického bankovníctví a je jedním z inovátorů v této oblasti. Expandia Banka, později s názvem eBanka, která se následně fúzí stala součástí Raiffeisenbank, byla v roce 1999 první bankou, která v České republice zavedla internetové bankovníctví. Samotná Raiffeisenbank jej spustila v roce 2000.⁹¹ Mimo internetového bankovníctví poskytuje dále služby mobilního bankovníctví. V roce 2015 pak patřila mezi první čtveřici bank z hlediska celkového počtu produktů, které je možno zřídit online.⁹²

Portfolio

Portfolio poskytovaných služeb na aktivní straně bilance tvoří zejména úvěrové portfolio, na pasivní straně se jedná především o portfolio přijatých vkladů. Obojí bylo detailně analyzováno v rámci finanční analýzy.

Přibližně 75 % aktiv tvoří pohledávky za klienty, tedy především úvěry, z nichž plynou bance zejména úrokové výnosy, a dále též výnosy z poplatků a provizí. V rámci těchto klientských pohledávek tvoří přes 50 % termínované úvěry a přibližně 37 % hypotéční úvěry. Přibližně 70 % úvěrů pak je splatných nad jeden rok. Výrazně pozitivním trendem je snížení pohledávek se

⁹⁰ Zdroj: výkazy bank; Zeman Miroslav. Počet poboček bank v ČR stagnuje. Počet bankomatů dále roste. In: Bankovnipoplatky.com [online]. 2016 [cit. 2016-11-02]. Dostupné z:

<http://www.bankovnipoplatky.com/pocet-pobocek-bank-v-cr-stagnuje-pocet-bankomatu-dale-roste-30719>

⁹¹ VÁPENÍKOVÁ, Pavlína. Historie, současnost a budoucnost elektronického bankovníctví. J. Hradec, 2007. Bakalářská práce. Vysoká škola ekonomická v Praze, Fakulta managementu v Jindřichově Hradci.

⁹² Datank. ONLINE PRODUKTY A SLUŽBY: BANKY JDOU KLIENTŮM NAPROTI [online]. 2016 [cit. 2016-11-01]. Dostupné z: http://www.nejbanka.cz/aktualne/napsali_o_nas/detail/1039

selháním, kdy výsledný podíl úvěrů a pohledávek za klienty se selháním ku celkovým je v roce 2015 u Raiffesenbank 4,7 %, zatímco v bankovním sektoru 5,9 %. Z hlediska objemu poskytnutých klientských úvěrů tvoří ve sledovaném období přibližně 50 % sektor velkých korporací a 45 % úvěry fyzickým osobám, zbývající část pak připadá především na malé a střední podniky a jen minimální část na vládní sektor.

Na straně pasiv mají podíl kolem 73 % závazky vůči klientům, tedy především klientské vklady, z nichž bance vznikají úrokové náklady a zároveň může získávat výnosy z poplatků a provizí. U vkladů jsou pro banku klíčové zejména fyzické osoby, jejichž podíl na klientských vkladech se pohybuje kolem 47 % a dále sektor velkých korporací s podílem kolem 40 %, přibližně 12 % pak zabírá sektor malých a středních podniků, vládní sektor má i zde zanedbatelný podíl. Z hlediska splatnosti bylo po většinu sledovaného období necelých 90 % vkladů splatných na požádání, zbývající vklady byly termínové. V roce 2015 bylo 98 % vkladů splatných do 1 roku, přičemž tento podíl v čase výrazně narostl, což souvisí s nízkými úrokovými sazbami a tím pádem nízkou výnosností termínovaných vkladů.

Produkty

Raiffeisenbank poskytuje širokou škálu produktů pro fyzické osoby, podnikatele a malé firmy, velké korporace i služby privátního bankovníctví. Mezi jejími produkty najdeme různé typy běžných účtů, speciální účty, kreditní karty, různé typy půjček a úvěrů, financování, spořicí a investiční produkty, pojištění, služby související s platebním stykem, poradenské služby a řadu dalších specializovaných služeb zejména pro korporace. Banka se snaží poskytovat klientům i nadstandardní služby. Mezi nimi můžeme zmínit službu Sečteno určenou podnikatelům a menším firmám. Mimo vedení podnikatelského účtu je její součástí i vedení účetnictví a manažerské finanční zprávy. Další službou je například rádcova hypotéka.

Portfolio služeb je široké a obtížně srovnatelné s ostatními bankami vzhledem k rozdílným parametrům, ceny za všechny služby nejsou zveřejňovány, není zveřejňována struktura všech využitých služeb, a proto bude zhodnocení odvozeno od získaných ocenění a ceny na základě čisté úrokové marže.

Raiffeisenbank získala ocenění Hospodářských novin Nejlepší banka a stala se Klientsky nejpřívětivější bankou roku 2015. V této kategorii se hodnotí šíře poskytovaných produktů a služeb, poplatková struktura, výše sazeb, dostupnost banky a kvalita její komunikace s klienty. V hlavní kategorii soutěže Nejlepší banka pak obsadila třetí místo. V soutěži Fincentrum Banka roku se Raiffeisenbank umístila na druhém místě v kategorii Online banka roku 2015, na druhém místě skončila se svým účtem eKonto SMART v kategorii Účet roku a třetí byla též v kategorii Nejdynamičtější banka roku. Vysokou kvalitu produktů Raiffeisenbank ocenila v květnu odborná porota soutěže Zlatá koruna. Banka získala čtyři třetí místa v kategoriích

Novinka roku, Hypotéky, Podnikatelské účty a Platební karty.⁹³ S ohledem na získaná ocenění lze produkty poskytované Raiffeisenbank hodnotit nadprůměrně.

Z hlediska ceny využijeme ukazatel čisté úrokové marže. Ta by standardně měla být vypočtena jako poměr čistých úrokových výnosů ku průměrným úročeným aktivům. Vzhledem k tomu, že však úročená aktiva nejsou u všech bank zvláště vykazována, budou čisté úrokové výnosy poměřovány s průměrnými celkovými aktivy. Z hlediska čisté úrokové marže je v rámci srovnávaných konkurentů Raiffeisenbank mírně nadprůměrná. Po celé sledované období dosahuje výrazně vyšších hodnot pouze GE Money Bank, jejíž úroková marže je nicméně nadstandardně vysoká. Celkově je jak u Raiffeisenbank, tak u většiny konkurentů postupný klesající trend.

Tabulka č. 32 Vývoj čisté úrokové marže (v %)

Rok	2011	2012	2013	2014	2015
Raiffeisenbank	3,5%	3,1%	2,9%	2,8%	2,7%
Česká spořitelna	3,5%	3,3%	2,9%	2,9%	2,8%
Komerční banka	2,9%	2,9%	2,6%	2,4%	2,2%
ČSOB	2,7%	2,7%	5,1%	5,3%	2,4%
UniCredit Bank	2,3%	2,0%	1,8%	2,1%	1,9%
GE Money Bank	7,3%	7,3%	7,3%	6,8%	6,6%
J & T BANKA	1,95%	2,20%	1,8%	2,4%	2,1%
Sberbank	2,57%	2,28%	2,18%	2,5%	2,0%

Zdroj: vlastní zpracování, výkazy bank

Banka využívá propagace v různých typech médiích, a to reklamu televizní, v tisku, na internetu i reklamní plochy na veřejných místech. Reklama Raiffeisenbank s detektivem byla oceněna odbornou veřejností druhým místem v Effie Awards. Za zmínku stojí též Raiffeisenbank challenge, video kampaň ve spolupráci s youtobery zaměřenou na mladou generaci. Propagaci produktů bych tedy označila za nadprůměrnou.

Procesy

Průběh jednotlivých procesů při poskytování služeb klientům není z veřejně dostupných zdrojů patrný. Z hlediska rizik, které bance při poskytování služeb vznikají, lze nicméně zmínit metody řízení rizik. Řízení rizik je podřízeno samostatnému členu představenstva pro zajištění nezávislosti na ostatních oblastech banky kvůli eliminaci konfliktů zájmu.

Pro řízení tržního rizika banka využívá soubor limitů na jednotlivé pozice a portfolia. Limity vycházejí z požadavků regulátora doplněných požadavky mateřské společnosti, přičemž v některých případech je doplněno o další interní limity a metody odrážející specifika lokálního trhu. Celková i jednotlivá tržní rizika banka sleduje na bázi metody Value at Risk, která

⁹³ Výroční zpráva Raiffeisenbank 2015

představuje potenciální ztrátu z nepříznivého pohybu tržních kurzů a sazeb v daném časovém horizontu na bázi 1denního intervalu držby a úrovni spolehlivosti 99 procent. Banka zároveň pravidelně provádí stresové testování úrokového rizika bankovního portfolia, úrokového rizika obchodního portfolia, měnového rizika a rizika likvidity.⁹⁴

Riziko selhání vnitřních procesů banky je řešeno zejména v rámci operačního rizika. Banka všechna rizika, které pod operační riziko spadají, sleduje, eviduje, pravidelně vyhodnocuje a přijímá opatření za účelem minimalizace ztrát. K výpočtu kapitálové přiměřenosti pro operační riziko je využíván standardizovaný přístup. Banka však v budoucnu hodlá použít složitější model výpočtu dle pokročilého (AMA) přístupu, a proto nyní dochází k implementaci změn, které tento přístup umožní. Základem pro řízení operačního rizika je sběr dat o ztrátách v důsledku operačního rizika, analýza hlavní knihy, vyhodnocení rizik („Risk Assessment“), analýza scénářů, indikátory včasného varování a tvorba plánu opatření.⁹⁵

Při poskytování úvěrů klientům jsou klíčové metody pro řízení úvěrového rizika. Hlavními metodami pro retail a střední a malé podniky jsou rating založený na aplikačním a behaviorálním scoringu. Rizika jsou řízena na úrovni portfolií, prostřednictvím řízení schvalovacího procesu na základě pravidelného sledování vývoje kvality portfolia a predikce vývoje případných budoucích ztrát. U korporátních podniků měří banka úvěrové riziko prostřednictvím ratingových škál, kdy každé ratingové kategorii je přiřazena určitá rizikovost, takto změřené riziko může být sníženo přijetím zajištění podle platných předpisů ČNB.

Řízení jednotlivých typů rizik i nastavení interních procesů podléhá pravidelnému dohledu ČNB. U úvěrů navíc došlo k poklesu úvěrů se selháním a jejich podíl je nižší než průměr v bankovním sektoru. Účetní výkazy a celá výroční zpráva podléhají auditu. Z dostupných údajů tedy nelze vyvozovat, že by nastavení procesů mělo být ve srovnání s konkurenty horší.

Majetek

Dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek banky má na celkových aktivech banky minimální podíl. Dlouhodobý nehmotný majetek tvoří přibližně 0,7 % celkových aktiv a skládá se ze softwaru, nedokončených investic a goodwillu, který však byl plně odepsán. Ve sledovaném období došlo k nejvýznamnější změně v roce 2013, kdy nastal úbytek nedokončených investic kvůli odúčtování nedokončené investice do projektu vývoje nového bankovního systému mateřské společnosti. Dozorčí rada v prosinci 2013 schválila rozhodnutí o pozastavení vývoje nového bankovního systému a související ztrátu vykázala ve výkazu v rámci všeobecných

⁹⁴ Raiffeisenbank a.s., Raiffeisenbank Výroční zpráva 2015

⁹⁵ Raiffeisenbank a.s., Raiffeisenbank Výroční zpráva 2015

provozních nákladů. Zatímco dlouhodobý nehmotný majetek činil v roce 2012 3,1 miliardy Kč, v roce 2013 to bylo již jen 1,9 miliardy Kč a poté již byl relativně stabilní.

Dlouhodobý hmotný majetek se podílí na celkových aktivech přibližně 0,5 %. Jeho největší částí jsou pozemky, budovy a technické zhodnocení budov, dále přístroje a zařízení, poté nedokončené investice a nejmenší část inventář. Jeho výši lze označit za relativně stabilní.

Investice brutto do dlouhodobého nehmotného majetku činily v roce 2015 348 mil. Kč a v roce 2014 pak 238 mil. Kč, po zohlednění odpisů se jedná o čisté investice ve výši 20 mil. Kč v roce 2015 a -63 mil. Kč v roce předcházejícím. Přírůstky jsou především u software díky zařazení do užívání technického zhodnocení datových skladů a komunikačních nástrojů mezi core systémy banky a CRM. V roce 2013 nicméně banka ukončila vývoj nového bankovního systému mateřské společnosti, v důsledku čehož narostla v tomto roce ztráta ze znehodnocení nehmotného majetku na 1,47 miliardy Kč. U dlouhodobého hmotného majetku činí investice brutto v roce 2015 204 mil. Kč a v roce 2014 436 mil. Kč. Investice netto pak jsou -43 mil. Kč a 156 mil. Kč.

Plánování

Finanční a obchodní plány Raiffeisenbank na další období nejsou zveřejňovány a z toho důvodu je nelze využít, ani v této práci zhodnotit.

Potenciál

Potenciál banky do budoucna můžeme odhadovat jednak na základě její aktuální finanční situace a výkonnosti, která byla analyzována v rámci finanční analýzy, dále ze strategické analýzy a také přístupu banky ke klientům, k inovacím a jejím budoucím plánům.

V návaznosti na finanční analýzu lze říci, že banku lze považovat za finančně zdravou s ROA a ROE srovnatelnými s konkurencí. Kapitálová přiměřenost dosahuje mírně horších hodnot, avšak je dostatečná a v čase se zvyšuje. Banka je součástí velké kapitálově silné evropské bankovní skupiny. Na základě strategické analýzy zároveň předpokládám růst bankovního trhu.

Banka se snaží své produkty inovovat a nabízet nadstandardní služby. Příkladem může být například výše zmíněná služba Sečteno pro podnikatele a menší podniky či Hypotéční rádce. Dále například služba Premium Way, tedy jednoduché finanční plánování postavené na identifikaci konkrétní životní fáze klienta a fungující na principu přehledné a interaktivní aplikace. Tento inovativní přístup ke službám klientům dává potenciál pro udržení stávajících a získání nových klientů. Banka dále hojně využívá reklamy, kterou výrazně zaměřuje i na studenty, kteří jsou potenciálně významnými zákazníky v budoucích letech.

Cílem banky je v budoucnu dále rozšiřovat své aktivity v segmentu retailového bankovníctví. Za tímto účelem byla v září 2015 uzavřena dohoda mezi Raiffeisenbank a Citibank Europe o převzetí části Citibank poskytující v České republice služby fyzickým osobám.

V rámci korporátního bankovníctví se banka též snaží zaměřovat na poskytování poradenství a poskytovat tak klientům přidanou hodnotu. Využívá též synergií v rámci mateřské skupiny, například spolupráci se slovenskou Tatra bankou.⁹⁶

Tabulka č. 33 znázorňuje zhodnocení výše uvedených kritérií. Dle celkového hodnocení 60,3 %, kdy 50 % značí průměrný výsledek, je Raiffeisenbank lehce nadprůměrná.

Tabulka č. 33 Hodnocení konkurenční pozice

Faktor	Kritérium	Negativní			Pozitivní				Body
		0	1	2	3	4	5	6	
Zisk	Velikost				x				3
	Kvalita					x			4
	Dlouhodobost a stabilita				x				3
	Nákladovost			x					2
Lidský kapitál a prostředí	Org. struktura a stav zaměstnanců				X				3
	Kompetence a motivace					X			4
	Znalosti a kvalifikace						x		5
Vybavení	Pobočky a technologické vybavení				x				3
	Internetové bankovníctví						x		5
Portfolio	Kvalita úvěrového portfolia					X			4
	Kvalita depozitního portfolia				x				3
	Risk management				x				3
Produkty	Cena					x			4
	Reklama					x			4
	Vývoj					x			4
	Inovace						X		5
Procesy	Účetnictví a audit				x				3
	Poskytování úvěrů a zpracování dat				x				3
Majetek	Investice			x					2
Potenciál	Příležitosti banky						x		5
	Finanční možnosti					x			4
Dosaženo bodů		76							
Maximálně bodů		126							
Hodnocení		60,3 %							

Zdroj: vlastní zpracování

⁹⁶ Raiffeisenbank a.s., Raiffeisenbank Výroční zpráva 2015

Tabulka č. 34 SWOT analýza Raiffeisenbank

Strengths (silné stránky)	Weakness (slabé stránky)
Dobrá kvalita úvěrového portfolia	Vyšší všeobecné provozní náklady ku výnosům
Zavádění nových produktů a služeb	Vysoké investice do softwaru odepsány a nezvyšují budoucí užitek
Klientsky přívětivá banka	
Vyšší čistá úroková marže	
Zázemí silné bankovní skupiny	
Opportunities (příležitosti)	Threats (hrozby)
Expanze díky převzetí retailového portfolia Citibank	Konkurence menších nízkonákladových bank
Expanze v retailovém sektoru díky proklientskému přístupu a komplexnosti služeb	
Expanze v korporátním sektoru díky komplexním službám vč. finančního poradenství	

Zdroj: vlastní zpracování

3.3.2.4. Prognóza tržního podílu

Na základě provedené analýzy vnitřního potenciálu, kdy souhrnně byly faktory konkurenční pozice zhodnoceny výsledkem 60,3 %, byla pozice Raiffeisenbank označena jako nadprůměrná. Raiffeisenbank je bankou s kvalitním úvěrovým portfoliem zavádějící inovace, pozitivně hodnocenou, s nadprůměrným marketingem a expanzivními plány. Domnívám se tedy, že v příštích letech lze očekávat růst tržního podílu u obou typů výnosů zejména na úkor velkých bank. S ohledem na nyní plánovaný růst v oblasti retailového i korporátního bankovníctví a plánovanou akvizici retailového segmentu Citibank, lze očekávat největší růst tržního podílu zejména v roce 2016 a následné postupné zpomalování růstu tržního podílu. U úrokových výnosů byl zvolen nárůst v roce 2016 o 0,4 procentního bodu na úroveň tržního podílu z roku 2012 a postupné snižování tempa růstu a ustálení podílu od roku 2020. V případě výnosů z poplatků a provizí jsem zvolila menší růst tržního podílu, neboť se domnívám, že pro nárůst počtu retailových klientů a jejich udržení lze kvůli konkurenci menších bank očekávat jistý pokles v sazbách poplatků. Tento pokles předpokládám výraznější než u velkých bank, které si díky oligopolnímu postavení mohou dovolit poplatky vyšší. Pokles sazeb poplatků tak bude do jisté míry snižovat vliv nárůstu počtu klientů na tržní podíl. V roce 2016 jsem odhadla nárůst výnosu z poplatků a provizí o 0,39 procentního bodu a následné zpomalování tempa růstu rychlejší než u úrokových výnosů. Prognóza je uvedena v tabulce č. 35.

Tabulka č. 35 Vývoj a prognóza tržního podílu (v %)

Rok	Tržní podíl	
	Úrokové výnosy	Výnosy z poplatků a provizí
2009	5,33%	4,92%
2010	5,57%	5,25%
2011	5,47%	5,66%
2012	5,02%	5,75%
2013	4,65%	5,62%
2014	4,46%	5,51%
2015	4,61%	5,56%
2016	5,01%	5,95%
2017	5,33%	6,15%
2018	5,57%	6,25%
2019	5,70%	6,30%
2020	5,72%	6,32%

Zdroj: vlastní zpracování, výkazy banky, ARAD

3.3.3 Závěr strategické analýzy

Raiffeisenbank lze po provedené strategické analýze považovat za perspektivní banku. Z hlediska vnějšího potenciálu lze předpokládat dlouhodobý růst bankovního sektoru a z hlediska interního potenciálu má Raiffeisenbank mírně nadprůměrné konkurenční postavení.

Strategická analýza tak potvrdila závěr finanční analýzy ohledně splnění podmínky going concern a pro ocenění banky je možné použít výnosovou metodu.

3.3.3.1. Prognóza výnosů

Prognóza výnosů byla provedena na základě prognózy úrokových výnosů a výnosů z poplatků a provizí celého bankovního trhu v kombinaci s prognózovaným tržním podílem banky na těchto výnosech. Prognózované výnosy vidíme v následující tabulce, přičemž detailnější výpočet najdeme v příloze č.5.

Tabulka č. 36 Vývoj a prognóza výnosů (v % a mil. Kč)

Rok	Úrokové výnosy		Výnosy z popl. a prov.		Celkem	
	Tržní podíl	Výnosy Raiffeisenbank	Tržní podíl	Výnosy Raiffeisenbank	Výnosy	Tempo růstu výnosů
2009	5,33%	9 293	4,92%	2 301	11 594	
2010	5,57%	9 298	5,25%	2 538	11 836	2,1%
2011	5,47%	9 433	5,66%	2 830	12 263	3,6%
2012	5,02%	8 552	5,75%	2 829	11 381	-7,2%
2013	4,65%	7 202	5,62%	2 804	10 006	-12,1%
2014	4,46%	7 093	5,51%	2 698	9 791	-2,1%
2015	4,61%	6 951	5,56%	2 664	9 615	-1,8%
2016	5,01%	7 837	5,95%	2 817	10 654	10,8%
2017	5,33%	8 626	6,15%	2 933	11 559	8,5%
2018	5,57%	9 771	6,25%	3 023	12 794	10,7%
2019	5,70%	10 499	6,30%	3 085	13 584	6,2%
2020	5,72%	11 037	6,32%	3 133	14 171	4,3%

Zdroj: vlastní zpracování, výkazy banky

3.4. Finanční plán

S ohledem na předchozí závěr o splnění podmínky going concern a využití výnosové metody jako hlavní metody pro ocenění bude nezbytné sestavit finanční plán, který bude základem pro výpočet trvale odnímatelných výnosů. S ohledem na nedostupnost interních finančních plánů banky budou východiskem prognózované výnosy a další odhady založené především na závěrech finanční analýzy. Finanční plán bude sestaven na roky 2016 až 2020.

3.4.1 Rozdělení aktiv na provozně nutná a nenutná

Prvním klíčovým krokem při sestavení finančního plánu je rozdělení aktiv na provozně nutná, tedy na aktiva, která slouží k hlavní činnosti banky a slouží ke generování zisku z této hlavní činnosti, a aktiva nenutná, která je s ohledem na rozdílné využití, výnosnost a rizika nezbytné ocenit samostatně.

Do provozně nenutného majetku budou zařazena pouze aktiva určená k prodeji, která byla vykázána v roce 2015. Cenné papíry, které bývají u nefinančních podniků často zařazovány do neprovozního majetku, slouží v případě Raiffeisenbank k hlavní provozní činnosti, neboť jsou pořízovány především k řízení likvidity, zajišťování rizik majetkové účasti v přidružených společnostech či investování prostředků od klientů. Majetkové účasti v dceřiných a přidružených společnostech pak hodnotím také jako provozně nutné. Dceřinými společnostmi Raiffeisenbank k 31. 12. 2015 byly Raiffeisen investiční společnost a.s., která nabízí investiční produkty, Raiffeisen – Leasing, s.r.o., který poskytuje zejména leasing a půjčky a úvěry, Czech Real Estate Fund B.V., tedy nemovitostní fond, a Transaction System Servis s.r.o., který rozvíjí bankovní systém. Prostřednictvím těchto společností má pak Raiffeisenbank nepřímý podíl na dalších společnostech, které se zabývají související činností. Vzhledem k tomu, že všechny tyto činnosti souvisejí s poskytováním bankovních a investičních služeb, jsou zahrnuty do provozně nutného majetku. Detail rozvahy s rozdělením nalezneme v příloze č. 6.

3.4.2 Plánovaný výkaz zisků a ztrát

Nejprve bude sestaven plánovaný výkaz zisků a ztrát. Klíčové výnosy, tedy úrokové výnosy a výnosy z poplatků a provizí, byly prognózovány v rámci strategické analýzy. Zbývající položky pak budou prognózovány na základě vztahu k těmto hlavním výnosům, minulému vývoji a očekáváním v budoucnu.

Náklady na úroky a podobné náklady se v předchozích letech výrazně snižovaly jak v absolutní hodnotě, tak v poměru k úrokovým výnosům. To je dáno zejména nízkými úrokovými sazbami jak na straně vkladů klientů, tak na mezibankovním trhu. V roce 2015 dosáhly tyto náklady extrémně nízké úrovně a s ohledem na očekávaný růst úrokových sazeb⁹⁷ očekávám postupný

⁹⁷ Vývoj a prognóza sazby PRIBOR 3M viz kapitola 3.3.1.2

opětovný růst podílu až na hodnotu roku 2010. Obdobná je situace u změny hodnot rezerv a opravných položek na úvěrová rizika. Pozitivní vývoj u selhání úvěrů, a tedy opravných položek souvisí jednak s lepším vyššími požadavky na bonitu dlužníků a také s pozitivním ekonomickým vývojem a nízkými úrokovými sazbami. S ohledem na předpokládaný růst úrokových sazeb předpokládám též postupný nárůst poměru, nicméně na nižší úroveň než na počátku sledovaného období díky vyšším požadavkům a lepšímu vyhodnocování bonity dlužníků.

Tabulka č. 37 Vývoj a prognóza nákladů a opravných položek na úvěrová rizika (v % a mil. Kč)

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Výnosy z úroků	9 299	9 434	8 467	7 202	7 094	6 952
Náklady na úroky	-2 139	-2 494	-2 221	-1 497	-1 004	-538
Podíl náklady / výnosy	23,0%	26,4%	26,2%	20,8%	14,1%	7,7%
Změna hodnoty rezerv a opravných položek na úvěrová rizika	-2 291	-1 913	-1 798	-1 275	-1 070	-1 097
Podíl změny hodnoty rezerv a opravných položek a výnosů	-24,6%	-20,3%	-21,2%	-17,7%	-15,1%	-15,8%
Rok	2016	2017	2018	2019	2020	
Výnosy z úroků	7 837	8 626	9 771	10 499	11 037	
Náklady na úroky	-705	-1 113	-1 589	-2 061	-2 539	
Podíl	9,0%	12,9%	16,3%	19,6%	23,0%	
Změna hodnoty rezerv a opravných položek na úvěrová rizika	-1 237	-1 409	-1 651	-1 832	-1 926	
Podíl změny hodnoty rezerv a opravných položek a výnosů	-15,8%	-16,3%	-16,9%	-17,4%	-17,4%	

Zdroj: vlastní zpracování, výkazy banky

Náklady na poplatky a provize jsou odvozeny od poměru k výnosům z úroků a poplatků a provizí. Od roku 2012 je patrný růst, předpokládám ještě mírné zvýšení podílu na 8,5 % a poté stabilizaci. U čistého zisku z finančních operací je od roku 2012 poměrně stabilní poměr k výnosům z úroků a poplatků. Předpokládám stabilitu poměru na průměru za poslední čtyři roky.

Tabulka č. 38 Vývoj a prognóza nákladů na poplatky a zisku z finančních operací (v % a mil. Kč)

Rok	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Výnosy z úroků a poplatků	11 296	10 006	9 792	9 615	10 654	11 559	12 794	13 584	14 171
Náklady na poplatky a provize	-641	-602	-701	-737	-861	-967	-1 088	-1 155	-1 205
Podíl nákl. na poplatky / výnosy celkem	5,7%	6,0%	7,2%	7,7%	8,1%	8,4%	8,5%	8,5%	8,5%
Čistý zisk z finančních operací	1 464	1 297	1 016	1 254	1 314	1 426	1 578	1 676	1 748
Podíl čistý zisk z FO/náklady celkem	13,0%	13,0%	10,4%	13,0%	12,3%	12,3%	12,3%	12,3%	12,3%

Zdroj: vlastní zpracování, výkazy banky

Všeobecné provozní náklady jsou tvořeny zejména mzdovými náklady a administrativními náklady. Mzdové náklady byly prognózovány na základě předpokládaného počtu pracovníků

a průměrných mzdových nákladů na jednoho zaměstnance. S ohledem na očekávaný růst klientů lze předpokládat postupný nárůst zaměstnanců. Z hlediska mzdových nákladů na jednoho zaměstnance dosahuje Raiffeisenbank nadprůměrně vysokou hodnotu, avšak s postupným klesajícím trendem. Lze tedy očekávat další pokles až k přiblížení k průměru bankovního sektoru. Mzdové náklady na jednoho pracovníka v bankovním sektoru byly prognózovány na základě růstu průměrné mzdy dle očekávání subjektů v rámci průzkumu MFČR⁹⁸, která byla ponížena o 1,7 p.b., což je průměrný rozdíl mezi předchozím tempem růstu mzdových nákladů na pracovníka v bankovním sektoru a průměrné mzdy v celé ekonomice.

Tabulka č. 39 Vývoj a prognóza mzdových nákladů (v % a mil. Kč)

Rok	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Růst průměrné mzdy		2,5%	-0,1%	2,9%	2,7%	5,0%	4,7%	4,3%	4,0%	3,7%
Mzdové náklady na pracovníka BS	0,844	0,854	0,852	0,860	0,853	0,881	0,907	0,931	0,952	0,970
Růst mzdových nákladů v BS		1,2%	-0,2%	0,9%	-0,8%	3,3%	2,9%	2,6%	2,3%	1,9%
Mzdové náklady na pracovníka RB	1,011	1,004	0,997	0,994	0,968	0,957	0,947	0,949	0,952	0,970
Počet zaměstnanců (tis.)	3 007	2 902	2 870	2 716	2 739	2 762	2 786	2 809	2 821	2 833
Mzdové náklady celkem	-3 039	-2 915	-2 861	-2 699	-2 651	-2 644	-2 638	-2 667	-2 685	-2 749

Zdroj: vlastní zpracování, výroční zprávy banky, ARAD, MFČR

Administrativní náklady byly prognózovány na základě provedené prognózy jednotlivých dílčích položek dle předchozího tempa růstu či průměrné hodnoty a dle budoucích očekávání. Odpisy v plánu rostou tempem 2,1 % což je průměrné meziroční tempo růstu od roku 2011. Ztráta ze znehodnocení nehmotného majetku je s ohledem na absenci trendu odhadnuta jako průměr z let 2012, 2014 a 2015, rok 2013 byl s vzhledem k jednorázové extrémní hodnotě vynechán.

Tabulka č. 40 Vývoj a prognóza dílčích provozních nákladů (v mil. Kč)

Rok	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Administrativní náklady	-1 983	-2 092	-2 108	-2 102	-2 041	-2 180	-2 231	-2 285	-2 344	-2 408
Odpisy hmotného a nehmotného majetku	-569	-565	-568	-611	-616	-629	-642	-655	-669	-682
Ztráta ze znehodnocení investic do nemovitostí	0	0	0	-100	-4	0	0	0	0	0
Ztráta ze znehodnocení nehmotného majetku	0	-70	-1 474	-117	-34	-55	-55	-55	-55	-55
Ostatní provozní náklady	-125	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Zdroj: vlastní zpracování, výroční zprávy banky

⁹⁸ MFČR. 42. Kolokvium – průzkum prognóz makroekonomického vývoje ČR. [online]. [cit. 2016-10-29]. Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/makroekonomika/makroekonomicka-predikce/2016/42-kolokvium-pruzkum-prognoz-makroekono-26749>

Dividendové výnosy v minulých letech poměrně nepravidelně kolísaly, proto byla hodnota v prvním roce plánu stanovena na průměru od roku 2011 s následným růstem o prognózovanou inflaci. Ostatní provozní výnosy a náklady byly prognózovány dle průměrných hodnot jednotlivých položek s vynecháním extrémní hodnoty u položky ostatní v roce 2015. Podíl na výnosech z přidružených společností je vzhledem k nepravidelnosti určen též průměrem.

Efektivní sazba daně z příjmu se v minulých letech odlišovala od sazby daně z příjmu právnických osob, avšak průměrná sazba za posledních pět let, kterou jsem pro výpočet daně použila, činila 19,01 % a fakticky tak téměř průměrná efektivní sazba odpovídá zákonné sazbě.

Tabulka č. 41 Vývoj a prognóza výkazu zisků a ztrát (v mil. Kč)

Rok	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Výnosy z úroků a podobné výnosy	6 952	7 837	8 626	9 771	10 499	11 037
Náklady na úroky a podobné náklady	-538	-705	-1 113	-1 589	-2 061	-2 539
Čistý úrokový výnos	6 413	7 132	7 513	8 182	8 437	8 499
Změna hodnoty rezerv a opravných položek na úvěrová rizika	-1 097	-1 237	-1 409	-1 651	-1 832	-1 926
ČÚV po změně hodnoty (R. a OP)	5 316	5 895	6 104	6 531	6 606	6 573
Výnosy z poplatků a provizí	2 664	2 817	2 933	3 023	3 085	3 133
Náklady na poplatky a provize	-737	-861	-967	-1 088	-1 155	-1 205
Čisté výnosy z poplatků a provizí	1 926	1 956	1 966	1 935	1 930	1 929
Čistý zisk z finančních operací	1 254	1 314	1 426	1 578	1 676	1 748
Dividendový výnos	30	41	42	43	43	44
Všeobecné provozní náklady	-5 346	-5 509	-5 566	-5 663	-5 753	-5 895
Ostatní provozní výnosy/(náklady), čisté	318	25	25	25	25	25
Provozní zisk	3 499	3 722	3 997	4 449	4 526	4 424
Podíl na výnosech z přidružených společností	10	36	36	36	36	36
Zisk před daní z příjmů	3 508	3 757	4 032	4 484	4 561	4 459
Daň z příjmů	-693	-714	-767	-852	-867	-848
Čistý zisk za účetní období	2 815	3 043	3 266	3 632	3 694	3 612

Zdroj: vlastní zpracování, výroční zprávy banky

3.4.3 Plánovaná rozvaha – aktiva

Největší položkou na straně aktiv jsou úvěry a pohledávky za klienty. Úvěry byly prognózovány dle předpokládaného vývoje poměru úrokových výnosů k úvěrům a pohledávkám za klienty v souladu s očekávaným budoucím růstem úvěrů. Podíl v předchozích letech výrazně klesal, což je dáno především extrémně nízkými úrokovými sazbami. S ohledem na budoucí očekávaný růst sazeb očekávám opětovný růst poměru, nicméně vzhledem ke konkurenci v sektoru již ne na původní úroveň, ale hodnotu 4,9 %, tedy o něco více než v roce 2013. U opravných položek k úvěrům a pohledávkám očekávám s růstem úrokových sazeb mírný růst podílu opravných

položek na úvěrech, ale s ohledem na přísnější vyhodnocování úvěruschopnosti na nižší úroveň než v roce 2012.

Tabulka č. 42 Vývoj a prognóza aktiv – úvěry (v mil. Kč a %)

Rok	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Úvěry a pohledávky za klienty	149 862	154 788	174 542	191 180	215 525	221 171	222 069	223 380	224 795
Podíl úrokových výnosů na klientských úvěrech	5,7%	4,7%	4,1%	3,6%	3,6%	3,9%	4,4%	4,7%	4,9%
Opravné pol. k úvěrům	-6 382	-6 547	-6 670	-6 256	-7 053	-7 548	-8 089	-8 516	-8 930
Podíl OP na úvěrech	-1,2%	-0,8%	-0,6%	-0,6%	-0,6%	-0,6%	-0,7%	-0,8%	-0,9%

Zdroj: vlastní zpracování, výroční zprávy banky

Vývoj položky pokladní hotovost je výrazně zkreslen, neboť do ní v roce 2015 byly reklasifikovány termínované vklady u centrálních bank se splatností do jednoho dne z položky pohledávky za bankami a reklasifikovaná data jsou k dispozici pouze za rok 2014. V roce 2015 navíc tato položka dosáhla extrémní hodnoty. Hodnota položky pokladní hotovost a vklady u centrálních bank proto byla prognózována na základě průměrného podílu na aktivech v letech 2014 a 2015, tedy 10,03 % s postupným poklesem na tento podíl do roku 2018.

Pohledávky za bankami byly prognózovány dle průměrné hodnoty či předchozího vývoje jednotlivých dílčích typů pohledávek s vynecháním extrémních hodnot roku 2014 a se zohlednění reklasifikace v roce 2014.

Cenné papíry oceňované reálnou hodnotou vykazují výkyvy a jsou proto prognózovány dle průměrné výše předchozích let, stejně jako položka přecenění na reálnou hodnotu u portfoliově přeceňovaných položek, odložená daňová pohledávka, cenné papíry držené do splatnosti, investice do nemovitostí a dlouhodobý hmotný majetek. V případě jednorázových výkyvů či změn byly použity hodnoty pouze za vybrané roky.

Položky realizovatelné cenné papíry a majetkové účasti v přidružených společnostech byly ponechány na úrovni roku 2008.

Kladné reálné hodnoty finančních derivátů, ostatní aktiva a dlouhodobý nehmotný majetek pak byly prognózovány dle očekávaného vývoje podílu na celkové bilanční sumě na základě předchozího vývoje a očekávání.

Tabulka č. 43 Vývoj a prognóza provozně nutných aktiv (v mil. Kč)

Rok	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Pokladní hotovost a vklady u centrálních bank	38 634	32 179	29 655	28 393	28 681	28 983
Cenné papíry oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákl./výnosů	1 182	6 493	6 493	6 493	6 493	6 493
Kladné reálné hodnoty finančních derivátů	3 347	4 070	4 144	4 155	4 197	4 241
Realizovatelné cenné papíry	873	873	873	873	873	873
Pohledávky za bankami	4 193	6 708	8 972	10 599	12 225	13 852
Úvěry a pohledávky za klienty	191 180	215 525	221 171	222 069	223 380	224 795
Opravné položky k úvěrům a pohledávkám	-6 256	-7 053	-7 548	-8 089	-8 516	-8 930
Přecenění na reálnou hodnotu u portfoliově přeceňovaných položek	264	326	326	326	326	326
Pohledávka z daně z příjmů	0,5	0	0	0	0	0
Odložená daňová pohledávka	12	16	16	16	16	16
Cenné papíry držené do splatnosti	11 265	12 518	12 518	12 518	12 518	12 518
Ostatní aktiva	1 166	1 334	1 358	1 361	1 375	1 390
Majetkové účasti v přidružených společnostech	59	59	59	59	59	59
Dlouhodobý nehmotný majetek	1 815	2 083	2 120	2 126	2 147	2 170
Dlouhodobý hmotný majetek	1 129	1 165	1 165	1 165	1 165	1 165
Investice do nemovitostí	1 096	1 107	1 107	1 107	1 107	1 107
Provozně nutná aktiva celkem	249 960	277 402	282 430	283 170	286 047	289 058

Zdroj: vlastní zpracování, výroční zprávy banky

Výsledná prognóza předpokládá v souladu s trendem výnosů výrazný nárůst v prvním roce plánu a poté postupný mírný růst.

3.4.4 Plánovaná rozvaha – pasiva

Podíl vlastního a cizího kapitálu na bilanční sumě byl prognózován na průměrné hodnotě podílu z let 2012 až 2015, kdy byl poměr relativně stabilní.

V rámci cizího kapitálu jsou klíčové zejména závazky vůči klientům. S ohledem na očekávaný budoucí růst banky byla prognóza provedena dle tempa růstu u úvěru a pohledávek za klienty.

Závazky vůči bankám s ohledem na absenci vývojového trendu a relativně stabilní podíl na bilanční sumě byly prognózovány dle průměrného podílu na bilanční sumě, který činí 5,69 %.

Přecenění na reálnou hodnotu u portfoliově přeceňovaných položek, záporné hodnoty finančních derivátů, rezervy, ostatní pasiva a podřízené závazky byly s ohledem na kolísání zvoleny na průměrné hodnotě předchozích let s vynecháním extrémních hodnot. Odložený daňový závazek pak byl s ohledem na změnu v přechodných dvou letech a nemožnosti bližšího odhadu na základě předchozího vývoje ponechán na hodnotě roku 2015.

Hodnota položky emitované dluhové papíry v minulosti kolísala. Jelikož předpokládáme využití emisí dle aktuálních potřeb banky, byla prognóza provedena jako rozdíl predikovaného vývoje cizího kapitálu a všech jeho prognózovaných částí.

Tabulka č. 44 Vývoj a prognóza pasiv (v mil. Kč)

Rok	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Závazky vůči bankám	12 607	14 214	14 471	14 509	14 657	14 811
Závazky vůči klientům	183 794	207 199	212 627	213 489	214 750	216 111
Přecenění na reálnou hodnotu u portfoliově přeceňovaných položek (závazky vůči klientům)	815	948	948	948	948	948
Záporné reálné hodnoty finančních derivátů	2 589	2 478	2 478	2 478	2 478	2 478
Odložený daňový závazek	147	147	147	147	147	147
Emitované dluhové cenné papíry	18 466	17 915	16 761	16 528	17 712	18 911
Rezervy	921	635	635	635	635	635
Ostatní pasiva	2 287	2 585	2 585	2 585	2 585	2 585
Podřízené závazky a dluhopisy	2 994	3 871	3 871	3 871	3 871	3 871
Cizí kapitál celkem	224 621	249 992	254 523	255 190	257 782	260 496
Základní kapitál	11 061	11 061	11 061	11 061	11 061	11 061
Rezervní fond	694	697	697	697	697	697
Oceňovací rozdíly	298	179	179	179	179	179
Nerozdělený zisk	8 172	9 971	10 246	9 953	10 174	10 555
Ostatní kapitálové nástroje	1 934	1 934	1 934	1 934	1 934	1 934
Zisk za účetní období	2 690	3 043	3 266	3 632	3 694	3 612
Nekontrolní podíly	524	524	524	524	524	524
Vlastní kapitál celkem	25 373	27 410	27 907	27 980	28 264	28 562
Úprava o neprovozní majetek	-34					
Celkem pasiva a vlastní kapitál	249 960	277 402	282 430	283 170	286 047	289 058

Zdroj: vlastní zpracování, výroční zprávy banky

Základní kapitál byl v minulosti navyšován, nicméně od roku 2014 je na stabilní úrovni a předpokládáme tento stav i v budoucnu. Stejný vývoj předpokládám u rezervních fondů. Vývoj rezervního fondu pak byl odvozen dle průměrného podílu na základním kapitálu ve výši 6,3 % v letech 2013 až 2015, kdy byl stabilizovaný.

Hodnota oceňovacích rozdílů je prognózována na konstantní úrovni dle průměrné hodnoty v předchozích letech. Výše ostatních kapitálových nástrojů a nekontrolních podílů je ponechána na úrovni roku 2015 s ohledem na nedostupnost dat pro možnou predikci.

Zisk za účetní období vychází z prognózovaného výkazu zisku a ztrát a nerozdělený zisk je prognózován v závislosti na rozdílu prognózovaného vlastního kapitálu a jeho jednotlivých složek v souladu s dostatečným pokrytím ziskem za účetní období z předchozích let. V prognózovaném období došlo k jeho nárůstu, což je v souladu s předchozím vývojem.

3.4.5 Finanční analýza plánu

Po sestavení finančního plánu bude nyní provedena jednoduchá finanční analýza plánu ukazatelů ROA, ROE, poměru klientských úvěrů ku klientským vkladům a podíl cizího kapitálu ku celkovým aktivům. Vývoj těchto ukazatelů indikuje udržitelnost prognózovaných hodnot.

Pro výpočet ukazatelů ROA a ROE jsou použity průměrné hodnoty aktiv a vlastního kapitálu. U ukazatele ROE na rozdíl od finanční analýzy v kapitole 3.2.7. není použit kapitál Tier 1, ale celý vlastní kapitál, vzhledem k tomu, že Tier 1 s ohledem na nedostupnost plánů přesného složení vlastního kapitálu nelze spolehlivě určit.

V případě ukazatele ROA se jedná o mírné zlepšení, které odpovídají rentabilitě v bankovním sektoru. U ukazatele ROE je patrné výrazné zlepšení, které je stále mírně pod současným průměrem bankovního sektoru, avšak ve srovnání se sektorem středních bank již nadprůměrné.

Poměr klientských vkladů ku úvěrům zůstává po celé období na úrovni roku 2015 a nedochází tedy ke zhoršení podílu primárních zdrojů na poskytování úvěrů.

Podíl cizího kapitálu pak je stabilní a odpovídá průměrné hodnotě mezi lety 2012 a 2015, po nepatrném zhoršení oproti roku 2015 je tedy poměr stabilní a nevymyká se průměru bankovního sektoru.

Tabulka č. 45 Finanční analýza plánu (v %. Kč)

Rok	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
ROA	1,1%	1,0%	0,5%	0,9%	1,2%	1,2%	1,2%	1,3%	1,3%	1,3%
ROE	14,6%	11,6%	5,2%	9,4%	11,5%	11,1%	11,5%	12,1%	13,4%	13,5%
Klientské úvěry / klientské vklady	112%	104%	106%	106%	104%	104%	104%	104%	104%	104%
Cizí kapitál / Aktiva	92,1%	90,7%	90,2%	89,8%	89,9%	90,1%	90,1%	90,1%	90,1%	90,1%

Zdroj: vlastní zpracování, výroční zprávy banky

3.5. Ocenění Raiffeisenbank

S ohledem na splnění předpokladu nekonečného trvání podniku na základě závěru finanční a strategické analýzy bude využito výnosové ocenění jako hlavní metoda a metoda obligačního cenového modelu jako doplňkový způsob ocenění.

3.5.1 Výnosové ocenění

Prvním krokem při provedení výnosového ocenění je výpočet čistého odnímatelného výnosu, respektive dividendového potenciálu banky. Postup výpočtu byl detailněji rozebrán v kapitole 2.3.

3.5.1.1. Kapitálová přiměřenost

Prvním nezbytným krokem je zhodnocení, zda bude čistý peněžní příjem nezbytné snižovat z důvodu dodržování požadavků na kapitálovou přiměřenost banky. Pro přesný výpočet jsou nicméně nutná detailnější data týkající se jednotlivých složek kapitálu, rizikově vážených aktiv a další údaje, z nichž je možné odvodit přesné hodnoty jednotlivých typů kapitálu a hodnoty kapitálových požadavků. Vzhledem k nemožnosti provést detailní výpočet byla provedena analýza vývoje v posledních dvou letech.

I přes zvýšení bilanční sumy a nárůst klientských úvěrů došlo ke snížení kapitálového požadavku k úvěrovému riziku a operačnímu riziku, a to při současném nárůstu kmenového Tier 1 kapitálu, Tier 1 kapitálu i celkového regulatorního kapitálu. Banka s dostatečnou rezervou splňuje všechny stanovené kapitálové poměry. V roce 2015 by splnila kapitálové poměry při zvýšení kapitálových požadavků v případě kmenového kapitálu Tier 1 o 189 %, v případě kapitálu Tier 1 o 142 % a u celkového kapitálového poměru o 108 %. I v případě zohlednění navýšení o bezpečnostní polštář i proticyklický polštář by banka limity s rezervou splnila. Z toho důvodu nepředpokládáme nutnost navyšovat regulatorní kapitál z vytvořeného zisku.

Tabulka č. 46 Kapitálový požadavek (v mil. Kč)

Rok	2014	2015
Kmenový Tier 1 kapitál (po odpočtech)	15 475	16 626
Tier 1 kapitál	17 410	18 560
Regulatorní kapitál	20 995	21 331
Kapitálový požadavek k úvěrovému riziku	9 801	8 832
Kapitálový požadavek k pozičnímu, měnovému a komoditnímu riziku	57	73
Kapitálový požadavek k operačnímu riziku	1 372	1 318
Kapitálový poměr pro kmenový kapitál Tier 1	11,03%	13,01%
Maximální možné navýšení požadavku (4,5%) pro splnění o %	145%	189%
Kapitálový poměr pro kapitál Tier 1	12,40%	14,53%
Maximální možné navýšení požadavku (6 %) pro splnění o %	107%	142%

Kapitálový poměr pro celkový kapitál	14,96%	16,69%
Maximální možné navýšení požadavku (8 %) pro splnění o %	87,0%	108,7%
Maximální možné navýšení požadavku (10,5 %) pro splnění vč. bezpečnostního polštáře o %	42,5%	59,0%
Maximální možné navýšení požadavku (13 %) pro splnění vč. bezpečnostního a anticyklického polštáře o %	15,1%	28,4%

Zdroj: vlastní zpracování, výroční zprávy banky

3.5.1.2. Výpočet dividendového potenciálu

Výpočet dividendového potenciálu vychází z čistého peněžního příjmu, který je ztotožněn s čistým ziskem po zdanění, který byl naplánován v rámci sestavení finančního plánu. Ten je dále nutné upravit o zvýšení kapitálu z důvodu splnění požadavků kapitálové přiměřenosti, investice netto, přiděly do rezervních fondů a případné další omezující zákonné požadavky.

Z analýzy vyplynulo, že nepředpokládáme nezbytné navyšování kapitálu, a proto je tato položka nulová. Investice netto vycházejí z rozdílů hodnoty hmotného a nehmotného majetku v jednotlivých letech finančního plánu. Přiděly do rezervních fondů předpokládáme též na nulové úrovni, neboť tvorba zákonného rezervního fondu již není dle zákona o obchodních korporacích od 1. ledna 2016 povinná a v posledním roce byla jeho hodnota neměnná. Jiné zákonné požadavky výplatě nebrání, a proto jsou též na nulové úrovni. Výpočet dividendového potenciálu je zobrazen v následující tabulce.

Tabulka č. 47 Dividendový potenciál (v mil. Kč)

Rok	2016	2017	2018	2019	2020
Čistý peněžní příjem	3 043	3 266	3 632	3 694	3 612
Kapitálové požadavky	0	0	0	0	0
Investice netto	303	38	6	22	23
Přiděly do fondů	0	0	0	0	0
Omezující požadavky	0	0	0	0	0
Dividendový potenciál	2 740	3 228	3 626	3 673	3 589

Zdroj: vlastní zpracování

3.5.1.3. Výpočet nákladů vlastního kapitálu

Náklady vlastního kapitálu byly vypočteny na základě CAPM modelu dle vzorce:

$$COE = R_f + \beta \times RPT + RPZ$$

kde:

COE	náklady vlastního kapitálu;
R _f	Bezriziková výnosová míra
β	koeficient beta;
RPT	riziková prémie kapitálového trhu;
RPZ	riziková prémie země;

Jako bezriziková výnosová míra byl využit výnos do doby splatnosti desetiletých dluhopisů USA k 31.12.2015.⁹⁹ Při volbě koeficientu Beta, rizikové prémie trhu a země jsem využila data profesora Damodarana.¹⁰⁰ Koeficient Beta byl pro velké banky (money center) v Evropě 1,57 a pro regionální banky v Evropě 0,68. Banka je v Česku řazena mezi střední banky, nicméně těsně pod hranici velkých bank. V rámci celoevropského měřítka nepatří banka mezi největší, nicméně je součástí poměrně velké evropské bankovní skupiny. Uvedené koeficienty beta jsou velmi rozdílné a přiřazení k banky do skupiny velké banky či regionální banky je problematické. Prostý aritmetický průměr hodnot těchto dvou koeficientů je 1,12. Obecně je pro stabilizované banky doporučována volba koeficientu na hodnotě jedna, pro růst banky pak vyšší než jedna.¹⁰¹ Vzhledem k růstu do roku 2018 a následné stabilizaci jsem pro první tři roky plánu zvolila koeficient 1,12 a následný postupný pokles na hodnotu 1,0 do roku 2020. Riziková prémie trhu ve výši 4,54 % vychází z geometrického průměru rozdílů výnosnosti amerických státních dluhopisů a akciového trhu v letech 1928 až 2015. Riziková prémie země pro Českou republiku na základě ratingu je dle Damodarana 1,09 %. Pro konečný výpočet je nutná ještě úprava o inflační diferenciál České republiky a USA, přičemž hodnota inflace pro jednotlivé roky vychází z dat MMF.¹⁰²

Tabulka č. 48 Náklady vlastního kapitálu (v %)

Rok	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Bezriziková výnosová míra	2,27%	2,27%	2,27%	2,27%	2,27%	2,27%
Beta	1,12	1,12	1,12	1,06	1,00	1,00
Riziková prémie trhu	4,54%	4,54%	4,54%	4,54%	4,54%	4,54%
Riziková prémie země	1,09%	1,09%	1,09%	1,09%	1,09%	1,09%
Náklady VK bez vlivu inflace	8,46%	8,46%	8,46%	8,18%	7,90%	7,90%
Inflace USA	0,82%	1,54%	2,37%	2,49%	2,34%	2,16%
Inflace ČR	1,03%	2,20%	2,00%	2,00%	2,00%	2,00%
Inflační diferenciál	0,21%	0,65%	-0,36%	-0,48%	-0,33%	-0,16%
Nákl. VK	8,69%	9,17%	8,07%	7,67%	7,55%	7,73%

Zdroj: vlastní zpracování, Damodaran, MMF

3.5.1.4. Výpočet hodnoty banky

Výpočet ocenění banky bude proveden pomocí dvoufázové výnosové metody. Hodnota první fáze vychází z plánovaného dividendového potenciálu. Ten je diskontován vypočtenými

⁹⁹ U.S. Department of the Treasury. Daily Treasury Yield Curve Rates. [online]. [cit. 2016-11-22]. Dostupné z: <https://www.treasury.gov/resource-center/data-chart-center/interest-rates/Pages/TextView.aspx?data=yieldYear&year=2015>

¹⁰⁰ DAMODARAN, A. Data. [online]. [cit. 2016-11-22]. Dostupné z <http://pages.stern.nyu.edu/~adamodar/>

¹⁰¹ HRDÝ, Milan. Problematika diskontní úrokové míry při oceňování bank a dalších finančních institucí. Oceňování: čtvrtletník. 2012. sv. 5, č. 3, s. 17. ISSN 1803-0785.

¹⁰² INTERNATIONAL MONETARY FUND. World Economic Outlook Database. [online]. [cit. 2016-11-22]. Dostupné z: <http://www.imf.org/external/pubs/ft/weo/2016/01/weodata/index.aspx>

náklady vlastního kapitálu a součet diskontovaných hodnot v letech 2015 až 2020 je současnou hodnotou první fáze.

Průměr ročních temp růstu dividendového potenciálu v první fázi byl 7,3 %, přičemž pro rok 2016 vychází tempo 17,8 %, následně klesá a v roce 2020 vychází na -2,3 %. Po první fázi, v níž je odhadován nárůst bankovního trhu, růst tržního podílu banky i růst nákladů, očekávám stabilizaci jednotlivých veličin. Domnívám se, že vývoj bankovního trhu a v důsledku toho též dividendového potenciálu bude dále výrazně ovlivněn zejména vývojem ekonomiky, který je reprezentován vývojem HDP. Prognóza tempa růstu MFČR je mírně rostoucí¹⁰³. V roce 2016 je prognózován růst HDP v běžných cenách 3,3 % a v roce 2019 4,0 %, což je již poměrně vysoká hodnota a nepředpokládám její trvalé udržení či další dlouhodobý růst tempa. Průměr očekávaných temp růstu v období 2016 až 2019 je 3,6 %. Zohledníme-li předchozí skutečný vývoj, průměr meziročních temp růstu mezi roky 2011 až 2019 vyjde 3,2 %. Budoucí tempo růstu *g* jsem zvolila právě na úrovni 3,2 %.

Výpočet pokračující hodnoty pak vychází z Gordonova vzorce pro pokračující hodnotu:

$$\text{pokračující hodnota} = \frac{\text{Dividendový potenciál v roce 2020} * (1 + g)}{\text{diskontní míra} - g} *$$

Výsledné ocenění k 1.1.2016 pak obsahuje následující tabulka, přičemž netto hodnota byla určena na 68,387 miliardy Kč.

Tabulka č. 49 Výpočet ocenění banky výnosovou metodou (v mil. Kč)

Rok	2016	2017	2018	2019	2020	2. fáze
Dividendový potenciál	2 740	3 228	3 626	3 673	3 589	3 708
Odúročitel	0,920	0,843	0,780	0,724	0,673	
Diskontovaný DP	2 521	2 720	2 828	2 660	2 417	
Současná hodnota 1.fáze	13 147					
Pokračující hodnota	81 970					
Současná hodnota PH	55 206					
Neprovozní aktiva	34					
Hodnota netto	68 387					

Zdroj: vlastní zpracování

¹⁰³ Prognózované hodnoty jsou součástí strategické analýzy 3.3.1.2. Hodnoty pro poslední rok plánu 2020 nejsou prognózovány.

3.5.2 Ocenění metodou obligačního cenového modelu

Jako doplňující ocenění byla využita metoda obligačního cenového modelu, která byla zmíněna v rámci kapitoly 2.4. Metoda je kombinací majetkového a výnosového ocenění, přičemž vychází ze vzorce:

$$\text{tržní hodnota} = \frac{ROE}{COE} * \text{upravená hodnota čistých aktiv}$$

Upravená hodnota čistých aktiv je rozdílem mezi celkovou tržní hodnotou aktiv a tržní hodnotou závazků. Správně by tedy při této metodě měla být všechny položky přeceněny na tržní hodnotu. Vzhledem k tomu, že značná část aktiv banky je vykazována v reálné hodnotě, budou pro zjednodušení využity účetní hodnoty z rozvahy.

ROE neboli rentabilita vlastního kapitálu byla vypočtena jako průměrná hodnota z let 2011 až 2015, přičemž byla vynechána rentabilita z roku 2013, kdy kvůli mimořádné ztrátě ze znehodnocení nehmotného majetku byl ukazatel extrémně nízký. Jako COE, tedy náklady vlastního kapitálu, byla využita hodnota vypočtená pro první rok plánu.

Výsledná tržní hodnota k 1.1.2016 byla na základě metody obligačního cenového modelu stanovena na 34,445 miliardy Kč. Hodnota je výrazně nižší než u výnosového ocenění, neboť metoda obligačního cenového modelu nezohledňuje budoucí výnosový potenciál a růst, který je u banky předpokládán.

Tabulka č. 50 Ocenění metodou obligačního cenového modelu (v mil. Kč a %)

Mil. Kč a %	Hodnota
Hodnota aktiv	249 994
Hodnota závazků	224 621
Čistá hodnota aktiv	25 373
ROE	11,79%
COE	8,69%
Tržní hodnota	34 445

Zdroj: vlastní zpracování

3.5.3 Výsledné ocenění

Výsledné ocenění je určeno na základě výnosové metody na bázi dividendového potenciálu. Tato metoda odráží budoucí očekávaný růstový potenciál banky, který považuji z hlediska tvorby hodnoty za klíčový. Metodu obligačního cenového modelu jsem zvolila pouze za podpůrnou, neboť díky nezohlednění budoucího růstu hodnotu banky výrazně podceňuje a dává tedy pouze informaci o jakési minimální spodní hranici ocenění. Hodnota na základě výnosového ocenění je nicméně velmi výrazně závislá na volbě budoucího tempa růstu g , které předpokládám ve výši 3,2 %. Pokud by skutečné tempo růstu bylo nižší, bude nižší i výsledná vypočtená hodnota.

Výsledná tržní hodnota banky na základě výnosového ocenění byla 1. lednu 2016 stanovena na:

68 387 milionů korun českých.

Závěr

Cílem této diplomové práce bylo shrnout specifika bank oproti nefinančním podnikům zejména s ohledem na dopad do ocenění, a to jak z hlediska specifík v činnosti, tvorby zisku, položek účetních výkazů, tak z hlediska rizik a regulace, s níž se bankovní sektor potýká. Druhým úkolem bylo zanalyzovat základní přístupy k oceňování bankovních institucí a odlišnosti při použití oceňovacích metod ve srovnání s oceněním nefinančních podniků. Klíčovou částí práce pak byla aplikace těchto poznatků při ocenění konkrétní komerční banky, a to Raiffeisenbank a.s. Cílem bylo stanovit tržní hodnotu této banky k 1. 1. 2016.

V první části práce byly analyzovány specifika bankovního sektoru, kdy jako jedno z hlavních specifík byl identifikován vysoký podíl cizích zdrojů ve srovnání s bankovním kapitálem, který vyplývá ze samotného charakteru bankovní činnosti. Vklady klientů tak jsou primárním zdrojem financování činností na aktivní straně bilance, čímž je zejména poskytování úvěrů. Vysoký podíl cizího kapitálu je také spojen se značným rizikem morálního hazardu. Významnou charakteristikou je též nesoulad splatnosti aktiv a pasiv. Tyto skutečnosti je tak nezbytné při finanční analýze zohlednit, neboť banky dosahují rozdílných hodnot některých ukazatelů, například zadluženosti či likvidity. Banky zároveň hrají roli zprostředkovatele platebního styku a s růstem jejich velikosti roste jejich vliv na stabilitu celé ekonomiky. To vše se promítá do silné regulace bankovního sektoru, která bankovní podnikání značně ovlivňuje.

V druhé části práce byly specifikovány hlavní odlišnosti při použití oceňovacích metod oproti nefinančním podnikům a jejich modifikované použití pro ocenění bank. Při oceňování bank je stejně jako u nefinančních podniků možné využít metody majetkové, tržní i výnosové. Při využití majetkových metod je značnou výhodou skutečnost, že účetní hodnoty aktiv v rozvaze bank z velké části odpovídají reálné hodnotě, avšak stejně jako u nefinančních podniků nezohledňují budoucí výnosový potenciál banky. Tržní ocenění bank je u bank usnadněno regulací bankovního sektoru, která sjednocuje řízení rizik v jednotlivých bankovních institucích a tím usnadňuje úpravy při výpočtu ukazatelů, které by plynuly z velmi rozdílného přístupu k řízení rizik. Poslední, tedy výnosové metody, plně odrážejí budoucí potenciál banky. Ve srovnání s běžnými podniky je však nevhodné použití metod na bázi ocenění entity, a to právě kvůli vysokému podílu cizího kapitálu. Nevhodné je též výnosy banky odvozovat z výkazu peněžních toků, neboť peněžní toky jsou v případě bank spojeny s prováděním většiny provozních činností jako takových. Jako vhodné se jeví využití čistého zisku po zdanění, z něž vychází dividendový potenciál banky neboli dividendy, které je možno ze zisku vyplácet po zohlednění regulatorních a investičních požadavků.

V rámci ocenění Raiffeisenbank a.s. byla nejprve provedena finanční analýza banky se zohledněním specifík pro analýzu bankovních institucí. Raiffeisenbank se ukázala jako finančně

zdravá banka, která z hlediska bilanční sumy roste a nabývá v rámci českého bankovního sektoru na významu. Její finanční výkonnost má v čase zlepšující se trend. V rámci strategické analýzy byla nejprve provedena analýza vnějšího potenciálu, tedy budoucího potenciálu bankovního sektoru kvantifikovaná úrokovými výnosy a výnosy z poplatků a provizí. V minulosti došlo k určitému útlumu bankovního sektoru, který byl dán nejprve hospodářskou krizí a následně u úrokových výnosů zejména extrémně nízkými úrokovými sazbami a v případě výnosů z poplatků a provizí konkurenčním tlakem na snižování poplatků. U úrokových výnosů lze nicméně v budoucnu očekávat výrazný růst trhu, neboť je prognózován budoucí růst úrokových sazeb. Dalším krokem byla analýza vnitřního potenciálu neboli konkurenční pozice. Raiffeisenbank je bankou, která se snaží inovovat své produkty, rozšiřovat komplexnost poskytovaných služeb a cílit na nové klienty. Na základě analýzy konkurenční pozice se domnívám, že má potenciál dalšího růstu v korporátním sektoru a také zejména v retailovém sektoru, kde banka plánuje v příštích letech expandovat. Na základě finanční a strategické analýzy byly prognózovány úrokové výnosy a výnosy z poplatků a provizí a sestaven finanční plán.

S ohledem na závěry finanční a strategické analýzy bylo vyhodnoceno splnění podmínky going concern. Jako nejlepší metodou pro ocenění tak bylo určeno výnosové ocenění na základě dividendového potenciálu banky a jako doplňková metoda byla zvolena metoda obligačního cenového modelu. Zatímco výnosové ocenění skončilo s výsledným odhadem hodnoty banky k 1. lednu 2016 ve výši 68,387 miliardy Kč, u metody obligačního cenového modelu byl výsledek pouze 34,345 miliard Kč. Tento výsledek nicméně odpovídá charakteristickému rysu metody obligačního cenového modelu, která neodráží budoucí výnosový potenciál banky a další obtížně identifikovatelná aktiva jako například goodwill a podhodnocuje tak hodnotu banky. S ohledem na předpokládaný budoucí růst Raiffeisenbank pak rozdíl oproti výnosovému ocenění byl značný. Klíčovou hodnotou, která výsledek výnosového ocenění ovlivnila, je tempo budoucího růstu g ve výši 3,2 %. Pokud by tempo růstu bylo odlišné, bude se výrazně odlišovat též vypočtená hodnota banky. Pro výsledné určení tržní hodnoty k 1. lednu 2016 byla zvolena na základě výnosového ocenění hodnota 68,387 miliardy korun českých.

Seznam použité literatury

- HRDÝ, M. Oceňování finančních institucí. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2005. 216 s. ISBN 80-247-0938-4
- HRDÝ, M. Oceňovací standardy pro komerční banky a další finanční instituce. Oceňování: čtvrtletník. 2011. sv. 4, č. 3, ISSN 1803-0785.
- HRDÝ, M. Identifikace rizika při procesu oceňování komerčních bank a jeho dopad na výsledné ocenění. Oceňování: čtvrtletník. 2014. sv. 7, č. 2, ISSN 1803-0785.
- HRDÝ, M. Problematika diskontní úrokové míry při oceňování bank a dalších finančních institucí. Oceňování: čtvrtletník. 2012. sv. 5, č. 3, ISSN 1803-0785.
- HRDÝ, M. Oceňování bank. 1. vyd. Praha: Oeconomica, 2002. 141 s. ISBN 80-245-0424-3
- MAŘÍK, M. Metody oceňování podniku: proces ocenění, základní metody a postupy. 2. vyd. Praha: Ekopress, 2007. 492 s. ISBN 978-80-86929-32-3.
- POLOUČEK aj. Bankovníctví. 2. vyd. Praha: C.H.Beck, 2013. 172 s. ISBN 978-80-7400-491-9.
- MILLER, W. D. Commercial banks valuation. USA: John Wiley and Sons, Inc., 1995, 263 s. ISBN 978-0471128205.
- MASARI, M. The valuation of financial companies : tools and techniques to value banks, insurance companies, and other financial institutions. 1. vyd. Wiley, 2014. 258 s. ISBN 9781118617250.
- § 1 odst. 1 zákona č. 21/1992 Sb., o bankách
- ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA - Databáze ARAD
- ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA. Slovník pojmů. [online]. [cit. 2016-03-20]. Dostupné z: <https://www.cnb.cz/cs/obecne/slovník/k.html/>
- ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA. Zprávy o výkonu dohledu nad finančním trhem. [online]. [cit. 2016-10-29]. Dostupné z: http://www.cnb.cz/cs/dohled_finanční_trh/souhrnné_informace_fin_trhy/zpravy_o_výkonu_dohledu/
- ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA. Metodický list k okruhu Banky – Počty subjektů. [online]. [cit. 2016-12-15]. Dostupné z: http://www.cnb.cz/docs/ARADY/MET_LIST/icd_bs_cs.pdf
- BASEL COMMITTEE ON BANKING SUPERVISION. Basel III: The Liquidity Coverage Ratio and liquidity risk monitoring tools. 2013. Basel: Bank for International Settlements, 2013. ISBN 92-9197-912-0. Dostupné z: <http://www.bis.org/publ/bcbs238.pdf>
- IVS 104: BASES OF VALUE. INTERNATIONAL VALUATION STANDARDS COUNCIL. [online]. [cit. 2016-03-22]. Dostupné z: <https://www.ivsc.org/files/file/view/id/646>

- BUKOVSKÝ, J. Banky hromadně ukládají peníze v ČNB, vklady dosáhly skoro bilionu korun. In: E15.cz [online]. 2016 [cit. 2016-04-02]. Dostupné z: <http://zpravy.e15.cz/byznys/finance-a-bankovnictvi/banky-hromadne-ukladaji-penize-v-cnb-vklady-dosahly-skoro-bilionu-korun-1243558>
- ARAD
- Český statistický úřad [online]. [cit. 2016-09-20]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/>
- Education at a Glance 2016. OECD. [online]. [cit. 2016-10-15]. Dostupné z: 2016 <http://www.oecd.org/edu/skills-beyond-school/educationataglance2006-home.htm>
- MFČR. 42. Kolokvium – průzkum prognóz makroekonomického vývoje ČR. [online]. [cit. 2016-10-29]. Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/makroekonomika/makroekonomicka-predikce/2016/42-kolokvium-pruzkum-prognoz-makroekono-26749>
- MFČR. Makroekonomická predikce. [online]. [cit. 2016-10-29]. Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/makroekonomika/makroekonomicka-predikce/2016/makroekonomicka-predikce-cervenec-2016-25705>
- Raiffeisenbank a.s. Výroční zprávy
- Česká spořitelna. [online]. [cit. 2016-10-30]. Dostupné z: <http://www.csas.cz/banka/nav/o-nas/profil-ceske-sporitelny-d00014413>
- Komerční banka. [online]. [cit. 2016-10-30]. Dostupné z: <https://www.kb.cz/cs/o-bance/o-nas/>
- ČSOB. [online]. [cit. 2016-10-30]. Dostupné z: <https://www.csob.cz/portal/o-csob/o-csob-a-kbc/o-csob-a-skupine>
- UniCredit Bank. [online]. [cit. 2016-10-30]. Dostupné z: <https://www.unicreditbank.cz/cs/o-bance/banka/o-bance.html>
- GE Money Bank. [online]. [cit. 2016-10-30]. Dostupné z: <https://www.moneta.cz/>
- J & T BANKA. In: Wikipedia: the free encyclopedia [online]. [cit. 2014-05-15]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/J%26T_Banka
- Sberbank. [online]. [cit. 2016-10-30]. Dostupné z: <https://www.sberbankcz.cz/o-bance/predstaveni-banky>
- ČTK. Ředitelem Raiffeisenbank bude šéf slovenské Tatra banky Igor Vida. In: E15.cz [online]. 2016 [cit. 2016-11-02]. Dostupné z: <http://zpravy.e15.cz/byznys/finance-a-bankovnictvi/reditelem-raiffeisenbank-bude-sef-slovenske-tatra-banky-igor-vida-1143227>
- Zeman Miroslav. Počet poboček bank v ČR stagnuje. Počet bankomatů dále roste. In: Bankovnipoplatky.com [online]. 2016 [cit. 2016-11-02]. Dostupné z:

<http://www.bankovnipoplatky.com/pocet-pobocek-bank-v-cr-stagnuje-pocet-bankomatu-dale-roste-30719>

- VÁPENÍKOVÁ, Pavlína. Historie, současnost a budoucnost elektronického bankovníctví. J.Hradec, 2007. Bakalářská práce. Vysoká škola ekonomická v Praze, Fakulta managementu v Jindřichově Hradci.
- Datank. ONLINE PRODUKTY A SLUŽBY: BANKY JDOU KLIENTŮM NAPROTI [online]. 2016 [cit. 2016-11-01]. Dostupné z:
http://www.nejbanka.cz/aktualne/napsali_o_nas/detail/1039
- U.S. Department of the Treasury. Daily Treasury Yield Curve Rates. [online]. [cit. 2016-11-22]. Dostupné z: <https://www.treasury.gov/resource-center/data-chart-center/interest-rates/Pages/TextView.aspx?data=yieldYear&year=2015>
- DAMODARAN, A. Data. [online]. [cit. 2016-11-22]. Dostupné z <http://pages.stern.nyu.edu/~adamodar/>
- INTERNATIONAL MONETARY FUND. World Economic Outlook Database. [online]. [cit. 2016-11-22]. Dostupné z:
<http://www.imf.org/external/pubs/ft/weo/2016/01/weodata/index.aspx>

Seznam tabulek

TABULKA Č. 1 DCEŘINÉ SPOLEČNOSTI BANKY.....	18
TABULKA Č. 2 VERTIKÁLNÍ ZJEDNODUŠENÁ ROZVAHA – AKTIVA (%).....	22
TABULKA Č. 3 MEZIROČNÍ VÝVOJ – AKTIVA	23
TABULKA Č. 4 ÚVĚRY A POHLEDÁVKY ZA KLIENTY (%).....	23
TABULKA Č. 5 VÝVOJ ÚVĚRŮ KLIENTŮM A OPRÁVNÝCH POLOŽEK (TIS. KČ, %).....	24
TABULKA Č. 6 ÚVĚRY KLIENTŮM DLE SEKTORU PODLE OBJEMU.....	24
TABULKA Č. 7 VERTIKÁLNÍ ANALÝZA ROZVAHY – PASIVA (V %)	27
TABULKA Č. 8 PODÍL PASIV NA BILANČNÍ SUMĚ V BANKOVNÍM SEKTORU (V %)	27
TABULKA Č. 9 TABULKA Č. 9 HORIZONTÁLNÍ ANALÝZA ROZVAHY – PASIVA (V %)	28
TABULKA Č. 10 ZÁVAZKY VŮČI KLIENTŮM PODLE TYPU (V %)	29
TABULKA Č. 11 ZÁVAZKY VŮČI KLIENTŮM PODLE SPLATNOSTI (V %)	29
TABULKA Č. 12 VYBRANÉ POLOŽKY VÝKAZU ZISKU A ZTRÁT (TIS. KČ).....	31
TABULKA Č. 13 ZMĚNA HODNOTY REZERV A OPRÁVNÝCH POLOŽEK NA ÚVĚROVÁ RIZIKA (V TIS. KČ)	37
TABULKA Č. 14 MEZIROČNÍ VÝVOJ VYBRANÝCH POLOŽEK VŠEOBECNÝCH PROVOZNÍCH NÁKLADŮ (V %)	39
TABULKA Č. 15 UKAZATEL ROA A JEHO ROZKLAD (V TIS. KČ A %)	40
TABULKA Č. 16 UKAZATEL ROE A JEHO ROZKLAD (V TIS. KČ A %).....	41
TABULKA Č. 17 PREDIKCE VÝVOJE HDP V BĚŽNÝCH CENÁCH (V MIL. KČ A %).....	49
TABULKA Č. 18 PROGNÓZA REPO SAZBY A PRIBOR 3M (V %)	51
TABULKA Č. 19 VÝVOJ A PROGNÓZA KURZU CZK/EUR	51
TABULKA Č. 20 VÝVOJ AGREGÁTU M2.....	51
TABULKA Č. 21 VÝVOJ DEFICITU STÁTNÍHO ROZPOČTU (V MLD. KČ A %)	51
TABULKA Č. 22 VÝVOJ ZAMĚSTNANOSTI A MÍRY NEZAMĚSTNANOSTI (V TIS. OS. A %)	52
TABULKA Č. 23 PREDIKCE A VÝHLED ZAMĚSTNANOSTI A MÍRY NEZAMĚSTNANOSTI (V TIS. OS. A %).....	52
TABULKA Č. 24 VÝVOJ PODÍLU AKTIV NA BILANČNÍ SUMĚ (V MLD. KČ A %).....	54
TABULKA Č. 25 VÝVOJ PODÍLU PASIV BANKOVNÍHO SEKTORU NA BILANČNÍ SUMĚ (V MLD. KČ A %)	56
TABULKA Č. 26 SWOT ANALÝZA BANKOVNÍHO SEKTORU.....	59
TABULKA Č. 27 PROGNÓZA ÚROKOVÝCH VÝNOSŮ BANKOVNÍHO SEKTORU (V MIL. KČ A %).....	60
TABULKA Č. 28 PROGNÓZA VÝNOSŮ Z POPLATKŮ A PROVIZÍ BANKOVNÍHO SEKTORU (V MIL. KČ A %).....	61
TABULKA Č. 29 ROZDĚLENÍ BANK V ČR	63
TABULKA Č. 30 VÝVOJ PODÍLU NA ÚROKOVÝCH VÝNOSECH (V %)	65
TABULKA Č. 31 VÝVOJ PODÍLU NA VÝNOSECH Z POPLATKŮ A PROVIZÍ (V %)	65
TABULKA Č. 32 VÝVOJ ČISTÉ ÚROKOVÉ MARŽE (V %)	71
TABULKA Č. 33 HODNOCENÍ KONKURENČNÍ POZICE	74
TABULKA Č. 34 SWOT ANALÝZA RAIFFEISENBANK	75
TABULKA Č. 35 VÝVOJ A PROGNÓZA TRŽNÍHO PODÍLU (V %)	76
TABULKA Č. 36 VÝVOJ A PROGNÓZA VÝNOSŮ (V % A MIL. KČ)	77
TABULKA Č. 37 VÝVOJ A PROGNÓZA NÁKLADŮ A OPRÁVNÝCH POLOŽEK NA ÚVĚROVÁ RIZIKA (V % A MIL. KČ)	79
TABULKA Č. 38 VÝVOJ A PROGNÓZA NÁKLADŮ NA POPLATKY A ZISKU Z FINANČNÍCH OPERACÍ (V % A MIL. KČ).....	79
TABULKA Č. 39 VÝVOJ A PROGNÓZA MZDOVÝCH NÁKLADŮ (V % A MIL. KČ)	80
TABULKA Č. 40 VÝVOJ A PROGNÓZA DÍLČÍCH PROVOZNÍCH NÁKLADŮ (V MIL. KČ)	80
TABULKA Č. 41 VÝVOJ A PROGNÓZA VÝKAZU ZISKŮ A ZTRÁT (V MIL. KČ)	81
TABULKA Č. 42 VÝVOJ A PROGNÓZA AKTIV – ÚVĚRY (V MIL. KČ A %)	82
TABULKA Č. 43 VÝVOJ A PROGNÓZA PROVOZNĚ NUTNÝCH AKTIV (V MIL. KČ).....	83
TABULKA Č. 44 VÝVOJ A PROGNÓZA PASIV (V MIL. KČ).....	84
TABULKA Č. 45 FINANČNÍ ANALÝZA PLÁNU (V %. KČ)	85
TABULKA Č. 46 KAPITÁLOVÝ POŽADAVEK (V MIL. KČ).....	86
TABULKA Č. 47 DIVIDENDOVÝ POTENCIÁL (V MIL. KČ).....	87
TABULKA Č. 48 NÁKLADY VLASTNÍHO KAPITÁLU (V %).....	88
TABULKA Č. 49 VÝPOČET OCENĚNÍ BANKY VÝNOSOVOU METODOU (V MIL. KČ)	89
TABULKA Č. 50 OCENĚNÍ METODOU OBLIGAČNÍHO CENOVÉHO MODELU (V MIL. KČ A %).....	90

GRAF Č. 1 VÝVOJ BILANČNÍ SUMY VYBRANÝCH KONKURENČNÍCH BANK (V TIS. KČ)	22
GRAF Č. 2 POHLEDÁVKY ZA BANKAMI (V %)	25
GRAF Č. 3 VÝVOJ ZÁVAZKŮ VŮČI KLIENTŮM (V TIS. KČ)	28
GRAF Č. 4 VÝVOJ HODNOTY VLASTNÍHO KAPITÁLU (V TIS. KČ)	30
GRAF Č. 5 VÝVOJ ČISTÉHO ZISKU PO ZDANĚNÍ (V TIS. KČ)	32
GRAF Č. 6 PROVOZNÍ VÝNOSY (V %)	33
GRAF Č. 7 MEZIROČNÍ ZMĚNY ČISTÉHO ÚROKOVÉHO VÝNOSU (V %)	33
GRAF Č. 8 VÝVOJ ČISTÝCH ÚROKOVÝCH VÝNOSŮ (V TIS. KČ)	34
GRAF Č. 9 VÝVOJ NÁKLADŮ NA ÚROKY Z VKLADŮ KLIENTŮ (TIS. KČ)	34
GRAF Č. 10 PODÍL VÝNOSŮ Z ÚROKŮ DLE TYPU V ROCE 2015	35
GRAF Č. 11 PODÍL NÁKLADŮ NA ÚROKY DLE TYPU NÁSTROJE V ROCE 2015	35
GRAF Č. 12 MEZIROČNÍ TEMPO RŮSTU ČISTÝCH VÝNOSŮ Z POPLATKŮ A PROVIZÍ	36
GRAF Č. 13 VÝVOJ ČISTÝCH VÝNOSŮ Z POPLATKŮ A PROVIZÍ (TIS. KČ)	36
GRAF Č. 14 VÝVOJ PODÍLU KRYTÍ ÚVĚŘŮ ZA KLIENTY SE SELHÁNÍM OPRAVNÝMI POLOŽKAMI (V %)	38
GRAF Č. 15 SLOŽENÍ VŠEOBECNÝCH PROVOZNÍCH NÁKLADŮ V ROCE 2015 (V %)	38
GRAF Č. 16 VÝVOJ UKAZATELE ROA JEDNOTLIVÝCH BANK (V %)	40
GRAF Č. 17 VÝVOJ UKAZATELE ROE JEDNOTLIVÝCH BANK (V %)	41
GRAF Č. 18 VÝVOJ UKAZATELE KAPITÁLOVÉ PŘIMĚŘENOSTI JEDNOTLIVÝCH BANK (V %)	42
GRAF Č. 19 VÝVOJ AKTIV, ZISKU A MZDOVÝCH NÁKLADŮ ZA ÚČETNÍ OBDOBÍ NA ZAMĚSTNANCE (TIS. KČ)	43
GRAF Č. 20 VÝVOJ PRŮMĚRNÝCH MZDOVÝCH NÁKLADŮ NA JEDNOHO ZAMĚSTNANCE (TIS. KČ)	43
GRAF Č. 21 VÝVOJ VÝNOSŮ V ČESKÉM BANKOVNÍM SEKTORU (MIL. KČ A %)	47
GRAF Č. 22 VÝVOJ POČTU OBYVATEL V ČR (TIS. A %)	48
GRAF Č. 23 VÝVOJ HDP V ČR (MIL. KČ A %)	49
GRAF Č. 24 VÝVOJ PRŮMĚRNÉ ROČNÍ MÍRY INFLACE V ČR (V %)	50
GRAF Č. 25 ZÁKLADNÍ ÚROKOVÉ SAZBY ČNB A BANKOVNÍHO TRHU (PRŮMĚRNÉ ROČNÍ HODNOTY, V %)	50
GRAF Č. 26 VÝVOJ PRŮMĚRNÉ NOMINÁLNÍ HRUBÉ MĚSÍČNÍ MZDY (V KČ)	52
GRAF Č. 27 VÝVOJ BILANČNÍ SUMY BANKOVNÍHO SEKTORU (V MLD. KČ A %)	54
GRAF Č. 28 ÚVĚRY A POHLEDÁVKY DLE SEKTORU (V %)	55
GRAF Č. 29 KATEGORIZACE KLIENTSKÝCH POHLEDÁVEK BANKOVNÍHO SEKTORU (V % A MLD. KČ)	55
GRAF Č. 30 SEKTOROVÉ ČLENĚNÍ CELKOVÝCH VKLADŮ BANKOVNÍHO SEKTORU V ROCE 2015 (V %)	57
GRAF Č. 31 VÝVOJ KAPITÁLOVÉ PŘIMĚŘENOSTI ČESKÉHO BANKOVNÍHO SEKTORU (V %)	58
GRAF Č. 32 PODÍL PROVOZNÍCH NÁKLADŮ KU SUMĚ VÝNOSŮ Z ÚROKŮ A VÝNOSŮ Z POPLATKŮ A PROVIZÍ (V %)	67
GRAF Č. 33 POČET ZAMĚSTNANCŮ NA 1 MILIARDU AKTIV	68
GRAF Č. 34 POČET POBOČEK A BANKOMATŮ JEDNOTLIVÝCH BANK	69

Přílohy

Příloha č. 1 – Rozvaha Raiffeisenbank (tis. Kč)

Rok	2011	2012	2013	2014	2015
Pokladní hotovost a vklady u centrálních bank	3 924 273	4 964 518	3 836 447	10 645 952	38 634 429
Cenné papíry oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů nebo výnosů	7 977 726	11 457 440	4 943 961	6 904 538	1 182 137
Kladné reálné hodnoty finančních derivátů	2 897 112	2 598 643	2 874 670	4 218 289	3 346 581
Aktiva určená k prodeji					33 753
Realizovatelné cenné papíry	540 077	536 948	517 011	517 011	873 408
Pohledávky za bankami	12 277 874	14 452 117	19 338 131	23 188 266	4 192 534
Úvěry a pohledávky za klienty	161 779 388	149 862 311	154 788 413	174 541 869	191 180 044
Opravné položky k úvěrům a pohledávkám	3 924 273	4 964 518	3 836 447	10 645 952	38 634 429
Přecenění na reálnou hodnotu u portfoliově přeceňovaných položek	7 977 726	11 457 440	4 943 961	6 904 538	1 182 137
Pohledávka z daně z příjmů	174 241	148 425	321 885	1 427	473
Odložená daňová pohledávka	156 567	145 165	125 472	20 393	12 318
Cenné papíry držené do splatnosti	17 544 075	13 977 382	12 410 743	12 420 499	11 265 127
Ostatní aktiva	2 305 895	1 097 697	788 685	1 158 953	1 166 109
Majetkové účasti v přidružených společnostech	54 620	231 653	567 294	49 901	59 406
Dlouhodobý nehmotný majetek	2 469 486	3 089 757	1 858 045	1 794 918	1 814 688
Dlouhodobý hmotný majetek	1 354 994	1 150 019	1 016 057	1 172 066	1 129 422
Investice do nemovitostí	326 512	228 299	221 720	1 117 427	1 095 817
Aktiva celkem	206 926 572	197 558 277	197 018 979	231 468 832	249 993 913

Rok	2011	2012	2013	2014	2015
Závazky vůči bankám	12 350 627	6 818 953	9 959 098	14 390 230	12 607 429
Závazky vůči klientům	143 995 309	143 757 971	146 490 936	165 143 876	183 794 225
Přecenění na reálnou hodnotu u portfoliově přeceňovaných položek (závazky vůči klientům)				1 081 067	815 122
Záporné reálné hodnoty finančních derivátů	2 354 315	2 509 288	2 164 364	2 773 304	2 588 987
Odložený daňový závazek	18 178	1 377	1 594	109 440	147 066
Emitované dluhové cenné papíry	21 457 913	17 983 102	12 043 515	16 802 321	18 466 381
Rezervy	233 694	1 004 808	473 169	541 326	920 763
Ostatní pasiva	3 237 669	2 984 941	2 406 600	2 661 148	2 287 057
Podřízené závazky a dluhopisy	6 989 731	4 042 248	4 202 889	4 244 865	2 993 787
Cizí kapitál celkem	190 637 436	179 102 688	177 742 165	207 747 577	224 620 817

Základní kapitál	7 511 000	9 357 000	10 192 400	11 060 800	11 060 800
Rezervní fond	438 950	549 454	648 112	693 908	693 908
Oceňovací rozdíly	175 668	171 612	180 500	186 881	297 745
Nerozdělený zisk	5 939 924	6 209 688	7 121 030	7 258 740	8 172 209
Ostatní kapitálové nástroje				1 934 450	1 934 450
Zisk za účetní období	2 223 594	2 027 515	1 016 516	2 040 116	2 689 595
Nekontrolní podíly		140 320	118 256	546 360	524 389
Vlastní kapitál celkem	16 289 136	18 455 589	19 276 814	23 721 255	25 373 096
Celkem pasiva a vlastní kapitál	206 926 572	197 558 277	197 018 979	231 468 832	249 993 913

Příloha č. 2 – Výkaz zisku a ztrát Raiffeisenbank (tisk. Kč)

Rok	2011	2012	2013	2014	2015
Výnosy z úroků a podobné výnosy	9 433 771	8 467 446	7 202 151	7 093 668	6 951 692
Náklady na úroky a podobné náklady	-2 494 304	-2 220 866	-1 497 236	-1 003 749	-538 389
Čistý úrokový výnos	6 939 467	6 246 580	5 704 915	6 089 919	6 413 303
Změna hodnoty rezerv a opravných položek na úvěrová rizika	-1 913 320	-1 798 041	-1 274 656	-1 069 774	-1 097 047
ČÚV po změně hodnoty (R. a OP)	5 026 147	4 448 539	4 430 259	5 020 145	5 316 256
Výnosy z poplatků a provizí	2 830 169	2 828 619	2 804 133	2 698 270	2 663 524
Náklady na poplatky a provize	-632 189	-641 359	-601 632	-700 616	-737 197
Čisté výnosy z poplatků a provizí	2 197 980	2 187 260	2 202 501	1 997 654	1 926 327
Čistý zisk z finančních operací	1 153 070	1 464 497	1 296 525	1 016 298	1 253 792
Dividendový výnos	31 925	30 684	73 692	39 470	30 000
Všeobecné provozní náklady	-5 717 535	-5 641 752	-7 011 277	-5 628 735	-5 346 281
Ostatní provozní výnosy/(náklady), čisté	167 268	-609	44 065	59 030	318 431
Provozní zisk	2 858 855	2 488 619	1 035 765	2 503 862	3 498 525
Podíl na výnosech z přidružených společností	94	37 069	89 151	42 116	9 505
Zisk před daní z příjmů	2 858 949	2 525 688	1 124 916	2 545 978	3 508 030
Daň z příjmů	-635 355	-505 237	-142 714	-518 838	-693 168
Čistý zisk za účetní období	2 223 594	2 020 451	982 202	2 027 140	2 814 862

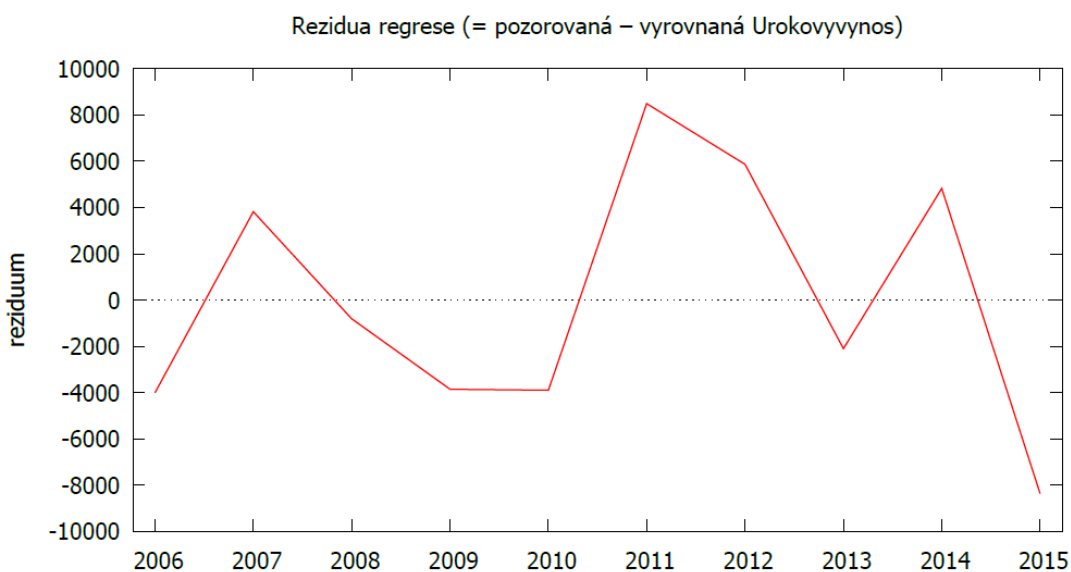
Příloha č. 3 - Regresní analýza

Úrokové výnosy

Závisle proměnná: Urokovyvynos

	koeficient	směr. chyba	t-podíl	p-hodnota
const	-2345283,76	320408,8167	-7,320	0,000160
PRIBOR3M	1895215,83	248451,845	7,628	0,000123
obyvatel	237109,96	30382,5563	7,804	0,000107

Střední hodnota závisle proměnné	162193,4	Sm. odchylka závisle proměnné	17768,383
Součet čtverců reziduí	265167304	Sm. chyba regrese	6154,7578
Koeficient determinace	0,90667852	Adjustovaný koeficient determinace	0,8800152
F(2, 7)	34,0047612	P-hodnota(F)	0,0002483
Logaritmus věrohodnosti	-99,6558175	Akaikovo kritérium	205,31163
Schwarzovo kritérium	206,219390	Hannan-Quinnovo kritérium	204,3158
rho (koeficient autokorelace)	-0,23641144	Durbin-Watsonova statistika	2,0250703

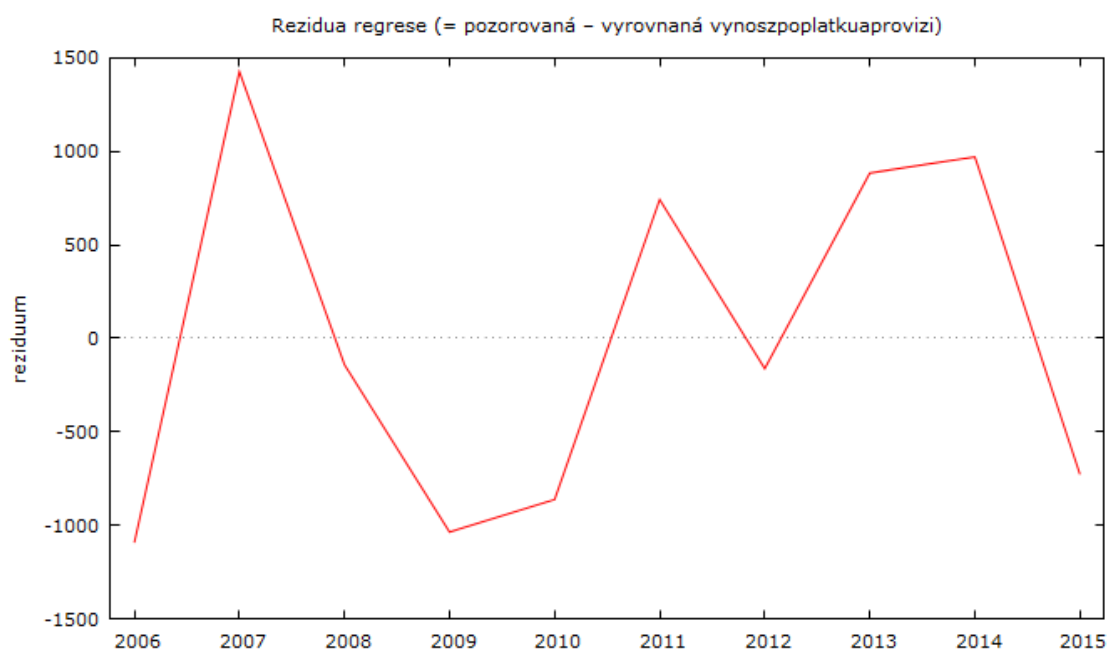
Zdroj: vlastní zpracování

Výnosy z poplatků a provizí

Závisle proměnná: vynospoplat

	koeficient	směr. chyba	t-podíl	p-hodnota
const	-143305,01	45675,6714	-3,137	0,016438
PRIBOR3M	19786,01	3947,274	5,013	0,001543
obyvatel	-606,94	305,4409	-1,987	0,087265

Střední hodnota závisle proměnné	47383,2	Sm. odchylka závisle proměnné	2687,251
Součet čtverců reziduí	7892863	Sm. chyba regrese	1061,8625
Koeficient determinace	0,878556	Adjustovaný koeficient determinace	0,843858
F(2, 7)	25,31989	P-hodnota(F)	0,000624
Logaritmus věrohodnosti	-82,08381	Akaikovo kritérium	170,1676
Schwarzovo kritérium	171,0754	Hannan-Quinnovo kritérium	169,1718
rho (koeficient autokorelace)	-0,199943	Durbin-Watsonova statistika	2,154605

Zdroj: vlastní zpracování

Příloha č. 4 – Predikce výnosů

Výnosy z úroků (v % a mil.)

Rok	PRIBOR 3M	Počet obyvatel	Úrokové výnosy			
			Vyrovnané hodnoty dle modelu	Tempo růstu	Skutečnost a korigovaná predikce	Tempo růstu
2006	2,30%	10,251	128 920		124 922	
2007	3,10%	10,287	152 618	18,4%	156 437	25,2%
2008	4,04%	10,381	192 721	26,3%	191 917	22,7%
2009	2,19%	10,468	178 289	-7,5%	174 434	-9,1%
2010	1,31%	10,507	170 858	-4,2%	166 962	-4,3%
2011	1,19%	10,487	163 841	-4,1%	172 328	3,2%
2012	1,00%	10,505	164 509	0,4%	170 378	-1,1%
2013	0,46%	10,516	156 883	-4,6%	154 787	-9,2%
2014	0,36%	10,512	154 039	-1,8%	158 865	2,6%
2015	0,31%	10,538	159 256	3,4%	150 904	-5,0%
2016	0,30%	10,554	162 860	2,3%	156 426	3,7%
2017	0,30%	10,569	166 417	2,2%	161 833	3,5%
2018	0,60%	10,583	175 422	5,4%	175 422	8,4%
2019	0,90%	10,596	184 190	5,0%	184 190	5,0%
2020	1,20%	10,609	192 962	4,8%	192 962	4,8%

Zdroj: vlastní zpracování, MFČR, ARAD

Výnosy z poplatků a provizí (v % a mil.)

Rok	Počet obyvatel	Kurz CZK/EUR	Výnosy z poplatků a provizí			
			Vyrovnané hodnoty dle modelu	Tempo růstu	Skutečnost a korigovaná predikce	Tempo růstu
2006	10,251	28,3	42 345		41 252	
2007	10,287	27,8	43 361	2,4%	44 787	8,6%
2008	10,381	25,0	46 920	8,2%	46 779	4,4%
2009	10,468	26,4	47 792	1,9%	46 756	0,0%
2010	10,507	25,3	49 231	3,0%	48 369	3,4%
2011	10,487	24,6	49 260	0,1%	50 002	3,4%
2012	10,505	25,1	49 313	0,1%	49 151	-1,7%
2013	10,516	26,0	48 984	-0,7%	49 868	1,5%
2014	10,512	27,5	47 995	-2,0%	48 965	-1,8%
2015	10,538	27,3	48 631	1,3%	47 903	-2,2%
2016	10,554	27,0	49 129	1,0%	47 345	-1,2%
2017	10,569	26,9	49 487	0,7%	47 689	0,7%
2018	10,583	26,2	50 189	1,4%	48 365	1,4%
2019	10,596	25,6	50 810	1,2%	48 964	1,2%
2020	10,609	25,0	51 448	1,3%	49 579	1,3%

Zdroj: vlastní zpracování, MFČR, ARAD

Příloha č. 5 – Predikce výnosů Raiffeisenbank

Predikce úrokových výnosů (v % a mil.)

Rok	Trh - úrokové výnosy	Tempo růstu trhu	Tržní podíl	Tempo růstu tržeb Raiffeisenbank	Úrokové výnosy Raiffeisenbank
2009	174 434	-9,1%	5,33%		9 293
2010	166 962	-4,3%	5,57%	0,05%	9 298
2011	172 328	3,2%	5,47%	1,45%	9 433
2012	170 378	-1,1%	5,02%	-9,34%	8 552
2013	154 787	-9,2%	4,65%	-15,79%	7 202
2014	158 865	2,6%	4,46%	-1,51%	7 093
2015	150 904	-5,0%	4,61%	-2,00%	6 951
2016	156 426	3,7%	5,01%	12,75%	7 837
2017	161 833	3,5%	5,33%	10,06%	8 626
2018	175 422	8,4%	5,57%	13,28%	9 771
2019	184 190	5,0%	5,70%	7,45%	10 499
2020	192 962	4,8%	5,72%	5,13%	11 037

Zdroj: vlastní zpracování, výroční zprávy banky, ARAD

Predikce výnosů z poplatků a provizí (v % a mil.)

Rok	Trh – výnosy z poplatků a provizí	Tempo růstu trhu	Tržní podíl	Tempo růstu tržeb Raiffeisenbank	Výnosy z popl. a provizí Raiffeisenbank
2009	46 756	0,0%	4,92%		2 301
2010	48 369	3,4%	5,25%	10,30%	2 538
2011	50 002	3,4%	5,66%	11,50%	2 830
2012	49 151	-1,7%	5,75%	-0,05%	2 829
2013	49 868	1,5%	5,62%	-0,87%	2 804
2014	48 965	-1,8%	5,51%	-3,78%	2 698
2015	47 903	-2,2%	5,56%	-1,29%	2 664
2016	47 345	-1,2%	5,95%	5,76%	2 817
2017	47 689	0,7%	6,15%	4,11%	2 933
2018	48 365	1,4%	6,25%	3,07%	3 023
2019	48 964	1,2%	6,30%	2,05%	3 085
2020	49 579	1,3%	6,32%	1,58%	3 133

Zdroj: vlastní zpracování, výroční zprávy banky, ARAD

Příloha č. 6 – Vyčlenění provozně nenutných aktiv

Aktiva (tis. Kč)

Rok	2011	2012	2013	2014	2015
Pokladní hotovost a vklady u centrálních bank	3 924 273	4 964 518	3 836 447	10 645 952	38 634 429
Cenné papíry oceňované reálnou hodnotou proti účtům nákladů nebo výnosů	7 977 726	11 457 440	4 943 961	6 904 538	1 182 137
Kladné reálné hodnoty finančních derivátů	2 897 112	2 598 643	2 874 670	4 218 289	3 346 581
Realizovatelné cenné papíry	540 077	536 948	517 011	517 011	873 408
Pohledávky za bankami	12 277 874	14 452 117	19 338 131	23 188 266	4 192 534
Úvěry a pohledávky za klienty	161 779 388	149 862 311	154 788 413	174 541 869	191 180 044
Opravné položky k úvěrům a pohledávkám	-6 856 268	-6 382 097	-6 546 643	-6 669 688	-6 256 462
Přecenění na reál. hod. u portfoliově přeceň. položek	0	0	-42 912	387 011	264 129
Pohledávka z daně z příjmů	174 241	148 425	321 885	1 427	473
Odložená daňová pohledávka	156 567	145 165	125 472	20 393	12 318
Cenné papíry držené do splatnosti	17 544 075	13 977 382	12 410 743	12 420 499	11 265 127
Ostatní aktiva	2 305 895	1 097 697	788 685	1 158 953	1 166 109
Majetkové účasti v přidružených společnostech	54 620	231 653	567 294	49 901	59 406
Dlouhodobý nehmotný majetek	2 469 486	3 089 757	1 858 045	1 794 918	1 814 688
Dlouhodobý hmotný majetek	1 354 994	1 150 019	1 016 057	1 172 066	1 129 422
Investice do nemovitostí	326 512	228 299	221 720	1 117 427	1 095 817
Provozně nutná aktiva	206 926 572	197 558 277	197 018 979	231 468 832	249 960 160
Aktiva určená k prodeji	0	0	0	0	33 753
Provozně nenutná aktiva	0	0	0	0	33 753
AKTIVA CELKEM	206 926 572	197 558 277	197 018 979	231 468 832	249 993 913

Zdroj: vlastní zpracování, výroční zprávy banky